

Dadansoddi ar gyfer Polisi

Analysis for Policy

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

RHIF YMCHWIL GYMDEITHASOL:

11/2024

DYDDIAD CYHOEDDI:

27/02/2024

Gwerthusiad o'r Cyrchfannau Denu Twristiaeth: adroddiad terfynol

Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg.

This document is also available in English.

OGL © Hawlfraint y Goron ISBN Digidol 978-1-83577-520-2

Gwerthusiad o'r Cyrchfannau Denu Twristiaeth: adroddiad terfynol

Brett Duggan, David Howells, Peter Cole, a Kara Stedman

Arad

Adroddiad Ymchwil Llawn: Duggan, B. Howells, D. Cole, P. a Stedman, K.: Arad Research (2024) *Gwerthusiad o Gyrcfhannau Denu Twristiaeth: adroddiad terfynol*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru, GSR Rhif Adroddiad 11/2024.
Ar gael yn: <https://www.llyw.cymru/gwerthusiad-or-cyrchfannau-denu-twristiaeth-adroddiad-terfynol>

Safbwyntiau'r ymchwilwyr ac nid o reidrwydd safbwyntiau Llywodraeth Cymru yw'r rhai a fynegir yn yr adroddiad hwn.

Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â:

Andrew Booth

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays Caerdydd

CF10 3NQ

E-bost: Gwerthuso.ymchwil@llyw.cymru

Tabl o gynnwys

Rhestr o dablau	2
Rhestr o ffigurau	2
Rhestr o dermau	3
1. Cyflwyniad	5
2. Cefndir a chyd-destun i'r gweithrediad	12
3. Prosiectau a gefnogwyd drwy weithrediad TAD	19
4. Prosesau casglu data ar lefel y gweithrediad ac ar lefel prosiect	26
5. Canfyddiadau'r gwerthusiad	31
6. Integreiddio themâu trawsbynciol a'r Gymraeg yn y gweithrediad	45
7. Casgliadau ac argymhellion	62
Atodiad A: Cyfeiriadau	67
Atodiad B: Offerynnau ymchwil cam terfynol y gwerthusiad	68
Atodiad C: Crynodebau prosiectau TAD	73

Rhestr o dablau

Tabl 1. Dangosyddion a thargedau WEFO ar gyfer Blaenoriaeth 4.4 a thargedau cysylltiedig ar gyfer gweithrediad TAD	13
Tabl 2. Trosolwg o brosiectau TAD	20
Tabl 3. Gwariant gweithrediad Prosiect TAD gan brosiectau unigol (ailbroffilio 2022).....	29
Tabl 4. Cyflawniad gweithrediad TAD yn erbyn dangosyddion a thargedau WEFO	30
Tabl 5. Effeithiau ehangach disgwylidig TAD.....	32
Tabl 6. Crynodeb o brosiect TAD a chyflawni dangosyddion TCC	46

Rhestr o ffigurau

Ffigur 1: Map yn dangos lleoliadau prosiectau TAD	24
---	----

Rhestr o dermau

Acronym/Gair allweddol	Diffiniad
Awdurdod Rheoli	Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO) yw'r Awdurdod Rheoli ar gyfer y Cronfeydd Strwythurol Ewropeaidd yng Nghymru [Defnyddir yr acronym Saesneg, MA, yn yr adroddiad hwn]
BBaCh	Busnes bach a chanolig
Buddiolwyr ar y cyd	Sefydliadau arweiniol ym mhob un o'r prosiectau sy'n derbyn cyllid gan Croeso Cymru
Buddiolwr arweiniol	Mae hyn yn cyfeirio at Croeso Cymru yn ei rôl wrth reoli'r gwaith o gyflawni gweithrediad TAD
Buddiolwyr partner	Sefydliadau sy'n arwain/cefnogi elfennau annibynnol o brosiectau. Yn derbyn cyllid drwy fuddiolwyr ar y cyd.
CALI	Cyferwerth ag Amser Llawn
CC	Croeso Cymru
CCT(s)	Themâu trawsbynciol
E4G	<i>Amgylchedd ar gyfer Twf</i> (Environment 4 Growth) – rhaglen o 6 prosiect twristiaeth a ariannwyd fel rhan o Gronfeydd Ewropeaidd 2007-13
ERDF	Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewropeaidd (European Regional Development Fund) [Defnyddir yr acronym Saesneg yn yr adroddiad hwn]
GBTS	Arolwg Twristiaeth Prydain Fawr
Gweithrediad	Gweithrediad Cyrchfannau Denu Twristiaeth neu weithrediad TAD. Y term cryno cyfunol ar gyfer y prosiectau a ariannwyd.
IPS	Arolwg Teithwyr Rhyngwladol (<i>International Passenger Survey</i>)
Rhaglen	Rhaglen Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewropeaidd Gorllewin Cymru a'r Cymoedd lle mae'r ymgyrch Cyrchfannau Denu Twristiaeth yn cael ei hariannu.

RIBA	Sefydliad Brenhinol Penseiri Prydain (Royal Institute of British Architects) <i>[Defnyddir yr acronym Saesneg yn yr adroddiad hwn]</i>
(prosiectau) TAD	(prosiectau) Cyrchfannau Denu Twristiaeth (Tourism Attractor Destinations) <i>[Defnyddir yr acronym Saesneg yn yr adroddiad hwn]</i>
TAIS	Cynllun Cymorth Buddsoddi mewn Amwynderau Twristiaeth (Tourism Amenity Investment Support) <i>[Defnyddir yr acronym Saesneg yn yr adroddiad hwn]</i>
TISS	Cynllun Cefnogi Buddsoddiad Twristiaeth (Tourism Investment Support Scheme) <i>[Defnyddir yr acronym Saesneg yn yr adroddiad hwn]</i>
WEFO	Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (Wales European Funding Office) <i>[Defnyddir yr acronym Saesneg (WEFO) yn yr adroddiad hwn]</i>

1. Cyflwyniad

- 1.1 Comisiynwyd Arad Research gan Lywodraeth Cymru ym mis Awst 2018 i gynnal gwerthusiad o weithrediad Cyrchfannau Denu Twristiaeth (TAD). Ariannwyd TAD gan Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO) ac roedd yn rhan o Raglen ERDF Gorllewin Cymru a'r Cymoedd 2014-2020. Ariannwyd y gweithrediad o dan Flaenoriaeth 4.4 o Raglen ERDF gyda'r nod o gynyddu cyflogaeth trwy fuddsoddiadau mewn seilwaith blaenoriaeth neu ranbarthol sy'n cefnogi strategaeth economaidd ranbarthol neu drefol. Yn ganolog i'r ymgyrch roedd buddsoddiad o £67.2 miliwn mewn 'safleoedd twristiaeth o flaenoriaeth ranbarthol, sydd â'r potensial i fod yn gyrchfannau twristiaeth eiconig¹ er mwyn codi ansawdd a chanfyddiadau o gyrchfannau yng Nghymru. Rheolwyd y gweithrediad gan Croeso Cymru, sef y buddiolwr arweiniol, a 12 o fuddiolwyr ar y cyd ar gyfer y cyrchfannau a ddewiswyd.² Mae Croeso Cymru yn gyd-adran o fewn adran Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth Llywodraeth Cymru.
- 1.2 Roedd y gwerthusiad yn broses ymchwil eang a chynhwysfawr a oedd yn cynnwys ymgysylltu â Croeso Cymru, buddiolwyr ar y cyd a phartneriaid eraill er mwyn casglu a dadansoddi data primaidd ac eilaidd. Cynhaliwyd yr astudiaeth wrth i brosiectau TAD barhau i gael eu datblygu a'u gweithredu rhwng Medi 2018 a Mehefin 2023. Estynnwyd y broses werthuso mewn ymateb i newidiadau i amserlenni gweithredu prosiectau o ganlyniad i bandemig COVID-19. Trwy gyswllt parhaus â buddiolwyr ar y cyd dros gyfnod o bedair mlynedd, roedd cyfle i ymchwilio a myfyrio ar gynnydd prosiectau ar wahanol gamau o'u datblygiad. Roedd hyn wedi galluogi i'r tîm gwerthuso gasglu sylfaen dystiolaeth gyfoethog sy'n caniatáu asesiad cyflawn o ganlyniadau TAD, yn ogystal a nodi casgliadau ac argymhellion i lywio blaenoriaethau strategol yn y dyfodol i gefnogi'r economi ymwelwyr.

¹ Cynllun Busnes TAD, 2016

² Newidiodd y portffolio o brosiectau TAD ar wahanol adegau yn ystod y gweithrediad. Ar y dechrau, cefnogwyd 13 o brosiectau. Cafodd un prosiect - Canolfan Forwrol Porthcawl, dan arweiniad elusen Credu - ei dynnu'n ôl o weithrediad TAD oherwydd bod y prosiect yn dod yn anhyfyw yn ariannol o ganlyniad i dynnu arian cyfatebol yn ôl. Cafodd cyllid ERDF gwerth cyfanswm o £1m ei drosglwyddo i brosiect PRIF Pen-y-bont ar Ogwr, dan arweiniad CBS Pen-y-bont ar Ogwr. Yn ogystal, diwygiwyd y cynllun gweithredol yn 2019 i gynnwys prosiect ychwanegol, yr Hen Goleg, Aberystwyth. Cafodd prosiect yr Hen Goleg ei dynnu'n ôl yn ddiweddarach o weithrediad TAD fel rhan o ail-broffilio yn 2022. Roedd hyn oherwydd oedi yn amserlen y prosiect a olygai na ellid ei gwblhau o fewn amserlen weithredol TAD.

1.3 Roedd y camau allweddol y gwerthusiad a'r cerrig milltir cysylltiedig fel a ganlyn:

Cam	Amseru
Cam cychwynnol a chwmpasu	Medi 2018-Ionawr 2019
Gwerthusiad interim	Ionawr 2019-Tachwedd 2019 (Cyhoeddiad yr Adroddiad interim , Ionawr 2020)
Saib i'r gwerthusiad	Chwefror 2020-Medi 2021 (yn hirach na'r hyn a gynlluniwyd yn wreiddiol oherwydd effaith COVID-19)
Gweithgarwch ail-gysylltu yn dilyn COVID-19	Hydref 2021-Ionawr 2022 (Papur cynnydd, dogfen fewnol)
Cam terfynol y gwerthusiad	Mehefin 2022-Mehefin 2023

1.4 Comisiynwyd y tîm gwerthuso i gwblhau dau adroddiad: adroddiad interim, a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2020 ac adroddiad gwerthuso terfynol (yr adroddiad hwn). Cyflwynodd yr adroddiad interim asesiad o'r cynnydd hyd at ddiwedd 2019. Fel rhan o'r amserlen gwreiddiol ar gyfer y gwerthusiad, bwriadwyd y byddai bwlch mewn gweithgarwch ymchwil. Yn wreiddiol, cynlluniwyd hwn fel seibiant chwe mis i ganiatáu amser i brosiectau TAD wneud cynnydd digonol i alluogi archwilio effeithiau cychwynnol a thrawsnewidiad (ar lefel prosiect) a fyddai'n cefnogi gwerthusiad mwy cyflawn o'r gweithrediad yn ei gyfanrwydd. Fodd bynnag, oherwydd effeithiau'r pandemig, newidiodd yr amserlen ar gyfer y gweithrediad ac ymestynnwyd y saib mewn gweithgarwch gwerthuso i adlewyrchu hyn. O ystyried yr egwyl hirach hon, penderfynwyd ail-ymgysylltu â buddiolwyr ar y cyd ddiwedd 2021 trwy gyfres o gyfweiliadau i drafod cynnydd prosiectau a chasglu adborth ar effaith y pandemig ar eu cynlluniau hirdymor a chanlyniadau disgwylidig.

1.5 Mae'r adroddiad hwn yn darparu synthesis o'r canfyddiadau interim, crynodeb o'r ymchwil ail-ymgysylltu yn dilyn pandemig COVID-19 a chanfyddiadau cam terfynol y gwerthusiad. Nodir data a chanfyddiadau ar allbynnau a chanlyniadau'r gweithrediad yn Adrannau 4-6 o'r adroddiad hwn.

1.6 Yn y bennod ragarweiniol hon, rydym yn nodi'r canlynol:

- nodau ac amcanion y gwerthusiad;
- amlinelliad o'r fethodoleg.

Nodau ac amcanion gwerthuso

1.7 Nod y gwerthusiad oedd asesu llwyddiant gweithrediad TAD yn erbyn ei allbynnau a'i amcanion datganedig, a mesur canlyniadau ac effeithiau'r gweithrediad, gan gyfeirio at enghreifftiau ar lefel prosiectau unigol. Diffiniwyd amcanion y gwerthusiad fel a ganlyn:

- Gwerthuso aliniad strategol gweithgarwch TAD â pholisiau Llywodraeth Cymru a amlinellwyd yn y cynllun busnes, a Rhaglen ERDF Cymru.
- Gwerthuso i ba raddau y mae'r gweithrediad yn mynd i'r afael â'r heriau presennol sy'n wynebu diwydiant twristiaeth Cymru.
- Archwilio model gweithredu TAD, gyda ffocws penodol ar werthuso'r dull o fuddsoddi mewn safleoedd ar raddfa fawr.
- Asesu i ba raddau y mae'r gweithrediad a phrosiectau unigol wedi cyflawni'r ymrwymadau a amlinellir yn y cynlluniau busnes ac wedi cyrraedd targedau ar gyfer dangosyddion perfformiad allweddol.
- Gwerthuso i ba raddau y mae effeithiau ehangach y gweithrediad yn effeithio ar y diwydiant twristiaeth yng Nghymru.
- Archwilio profiad ymwelwyr a'u cymhellion ar gyfer ymweld â safleoedd prosiectau ac unrhyw newidiadau i'r ffactorau hyn dros amser.
- Archwilio'r dull o farchnata'r gweithrediadau a safleoedd prosiectau a nodi sut y gellir gwella gweithgarwch marchnata.
- Darparu asesiad o'r graddau y mae'r gweithrediad wedi mynd i'r afael â'r themâu trawsbynciol.
- Archwilio i ba raddau y mae prosiectau wedi annog a chyflawni gweithredoedd i gefnogi Strategaeth y Gymraeg Llywodraeth Cymru.

Methodoleg a sylfaen dystiolaeth

1.8 Mae'r canfyddiadau a gyflwynir yn yr adroddiad hwn yn seiliedig ar y gweithgarwch ymchwil canlynol, a gwblhawyd rhwng mis Hydref 2018 ac Ebrill 2023. Mae'n bwysig cydnabod bod y gwerthusiad wedi cwmpasu cyfnod pandemig COVID-19, a

gafodd effaith sylweddol ar y sector twristiaeth. O ganlyniad, y flaenoriaeth ar gyfer busnesau twristiaeth a buddiolwyr ar y cyd oedd goroesi ac yna cynllunio ar gyfer adfer. Mae hyn wedi effeithio ar y fethodoleg yn enwedig y gwaith maes a'r ymchwil brimaidd.

Ymchwil desg

1.9 Adolygodd y tîm gwerthuso ddogfennaeth gefndirol yn ymwneud â Rhaglen ERDF; dogfennau polisi a chynlluniau strategol ar gyfer y sector twristiaeth yng Nghymru; dogfennau oedd yn gysylltiedig â gweithrediad TAD; adroddiadau ymchwil a gwerthusiadau perthnasol. Roedd y dogfennau a adolygwyd yn cynnwys:

- Cynllun Busnes Cyrchfannau Denu Twristiaeth a Chynlluniau Busnes prosiectau TAD unigol;
- Gorllewin Cymru a'r Cymoedd: Rhaglen Weithredol Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop (ERDF) 2014 i 2020, Llywodraeth Cymru;³
- *Partneriaeth ar gyfer Twf*, Strategaeth Twristiaeth Llywodraeth Cymru 2013-2020;⁴
- *Partneriaeth ar gyfer Twf: Strategaeth ar gyfer Twristiaeth 2013-2020: Adolygiad Cynnydd Strategaeth*, Llywodraeth Cymru;⁵
- *Croeso i Gymru: blaenoriaethau i'r economi ymwelwyr 2020-2025*, Llywodraeth Cymru;⁶
- *Dewch i lunio'r dyfodol*, Llywodraeth Cymru;⁷
- *Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid: Fframwaith Adfywio Newydd*, Llywodraeth Cymru;⁸
- Adroddiadau Perfformiad Twristiaeth Cymru, Llywodraeth Cymru;⁹

³ [Gorllewin Cymru a'r Cymoedd: Rhaglen Weithredol ERDF](#)

⁴ [Partneriaeth ar gyfer twf: strategaeth ar gyfer twristiaeth 2013-2020](#)

⁵ [Partneriaeth ar gyfer twf: strategaeth ar gyfer twristiaeth 2013-2020: adolygiad o gynnydd y strategaeth](#)

⁶ [Croeso i Gymru: blaenoriaethau i'r economi ymwelwyr 2020 i 2025](#)

⁷ [Ailadeiladu'r economi ymwelwyr: dewch i lunio'r dyfodol](#)

⁸ [Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid](#)

⁹ [Perfformiad Twristiaeth Cymru](#)

- Arolwg Twristiaeth Prydain Fawr;¹⁰
- Adroddiadau Monitro a Gwerthuso yr Amgylchedd ar gyfer Twf, Uned Ymchwil Economi Cymru, Ysgol Busnes Caerdydd;
- Gwybodaeth monitro: data monitro chwarterol a sampl o adroddiadau terfynol prosiectau; enghreifftiau o asesiadau themâu trawsbynciol; data ar allbynnau gan brosiectau gorffenedig.

1.10 Roedd y dogfennau strategol a pholisi, y cyfeirir atynt yng Nghynllun Busnes TAD, ynghyd â datganiadau ystadegol, yn darparu cyd-destun defnyddiol a phwyntiau allweddol ar gyfer y gwerthusiad.

Cyfweliadau cwmpasu

1.11 Cynhaliwyd cyfweliadau cwmpasu gydag wyth o gynrychiolwyr Croeso Cymru a Llywodraeth Cymru ar ddiwedd 2018 a dechrau 2019. Rhoddodd y cyfweliadau hyn wybodaeth bellach ar gefndir a chyd-destun strategol y gweithrediad, gan helpu i lywio gwahanol gamau'r gwerthusiad. Cwblhawyd cyfweliadau cychwynnol gyda chynrychiolwyr yr holl fuddiolwyr ar y cyd, gan roi cyfle i ddysgu am gynnydd hyd at hynny, hwyluswyr a'r heriau yn gysylltiedig â gweithredu prosiectau.

Gwaith maes y gwerthusiad interim

1.12 Rhwng mis Hydref 2018 a mis Mehefin 2019, bu'r tîm gwerthuso yn ymgysylltu â chynrychiolwyr o'r 13 prosiect fel rhan o'r gwerthusiad interim a hefyd gyda buddiolwyr partner a sefydliadau allanol oedd â chysylltiadau â phrosiectau.¹¹ Cynhaliwyd cyfweliadau hefyd gyda chynrychiolwyr Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid strategol eraill. Canolbwyntiodd y gwerthusiad interim yn bennaf ar ddulliau ansoddol er mwyn datblygu dealltwriaeth o gynnydd, o'r heriau a'r ffactorau lleol sy'n effeithio ar brosiectau.

1.13 Ym mis Mehefin 2021, cytunwyd y byddai cynllun gwaith diwygiedig dau gam yn cael ei chynnal i gwblhau'r gwerthusiad terfynol fel a ganlyn:

- Cam 1: Ail-ymgysylltu â buddiolwyr ar y cyd: Tachwedd / Rhagfyr 2021

¹⁰ [Arolwg Twristiaeth Prydain Fawr](#)

¹¹ Roedd 13 o brosiectau ar adeg yr adroddiad dros dro. Yn ddiweddarach, gostyngodd hyn i 12 ar ôl i brosiect Canolfan Forol Porthcawl dynnu'n ôl.

- Cam 2: Ymchwil effaith derfynol ac adolygiad o ddata ar allbynnau'r gweithrediad: Haf 2022-Mehefin 2023

Gweithgarwch ail-ymgysylltu

- 1.14 Roedd cyfweiliadau â chynrychiolwyr prosiectau TAD rhwng mis Tachwedd 2021 a mis Ionawr 2022 yn gyfle i ail-gysylltu â phrosiectau a derbyn diweddariad ar gynlluniau a chynnydd yn dilyn effaith cyfnodau cloi COVID-19. Cyflwynwyd papur mewnol byr i Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2022 yn dilyn y gweithgarwch hwn, a ddefnyddiwyd fel rhan o'r dadansoddiad ar gyfer yr adroddiad terfynol.

Cyfnod ymchwil terfynol

- 1.15 Roedd cam olaf y gwerthusiad yn canolbwyntio ar synthesis o ddata er mwyn dod i gasgliadau ar effeithiau cyffredinol y gweithrediad. Roedd hyn yn cynnwys ymchwil ansoddol pellach gyda buddiolwyr ar y cyd rhwng Gorffennaf 2022 ac Ionawr 2023 i archwilio enghreifftiau o ganlyniadau ac effeithiau prosiectau. Roedd hyn wedi'i lywio gan y fframwaith traweffaith a ddatblygwyd yn ystod y gwerthusiad interim, gan wahodd buddiolwyr ar y cyd i ddarparu enghreifftiau o effeithiau prosiectau ar ymwelwyr, ar leoedd/safleoedd, ac effeithiau ehangach ar y gymuned (gan gynnwys cysylltiadau â gweithgareddau adfywio eraill).
- 1.16 Gofynnwyd i brosiectau TAD gasglu data ar brofiadau ymwelwyr o ymweld â safleoedd, gan ddefnyddio holiadur wedi'i deilwra ar gyfer pob prosiect unigol. Gofynnodd yr holiaduron byr hyn farn ymwelwyr ar newidiadau i'r safleoedd, eu bodlonrwydd â'r ymweliad ac a fyddent yn argymhell y safle i bobl eraill. Cafwyd ymateb cymysg i'r arolwg ymwelwyr. Dim ond pedwar prosiect a lwyddodd i gasglu sampl resymol o ymatebion gan ymwelwyr i safleoedd. Y rhain oedd: Rheilffordd Cwm Rheidol (162 o ymatebion); Llys y Frân (109 ymateb); Rock UK (52 ymateb); a Glannau Caernarfon – Rheilffordd Ucheldir Cymru (48 ymateb). Ar draws yr wyth prosiect arall, derbyniwyd llai na 12 ymateb, a gwnaed penderfyniad i beidio â chynnwys data o'r safleoedd hyn yn y dadansoddiad, o ystyried y niferoedd cyfyngedig o ymatebion.
- 1.17 Mae'r tîm gwerthuso hefyd wedi adolygu'r wybodaeth fonitro sydd ar gael, gan gynnwys samplau o ffurflenni hawlio chwarterol, adroddiadau cynnydd ac adroddiadau terfynol.

Strwythur yr adroddiad hwn

1.18 Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys yr adrannau canlynol:

- Cefndir a chyd-destun i'r gweithrediad (Adran 2)
- Trosolwg o brosiectau a gefnogir drwy weithrediad TAD (Adran 3)
- Prosesau casglu data ar lefel y gweithrediad ac ar y lefel prosiect (Adran 4)
- Canfyddiadau'r gwerthusiad (Adran 5)
- Integreiddio themâu trawsbynciol a'r Gymraeg yn y gweithrediad (Adran 6)
- Casgliadau ac argymhellion (Adran 7)

2. Cefndir a chyd-destun i'r gweithrediad

- 2.1 Roedd Rhaglen ERDF 2014-2020 yn canolbwyntio ar gefnogi buddsoddiadau sy'n cyfrannu at greu swyddi cynaliadwy a thwf economaidd. Cynlluniwyd gweithrediad TAD i gefnogi amcanion ERDF o dan Flaenoriaeth 4.4: cynyddu cyflogaeth trwy fuddsoddiadau mewn seilwaith blaenoriaethol neu ranbarthol sy'n cefnogi strategaeth economaidd ranbarthol neu drefol. Amcan TAD oedd sicrhau buddsoddiad economaidd sylweddol mewn asedau twristiaeth allweddol a fyddai'n denu buddsoddiad busnes pellach a chreu twf busnes i sicrhau canlyniadau allweddol o ran cyflogaeth ac adfywio.
- 2.2 Ers i Gymru ddod yn gymwys am y tro cyntaf ar gyfer Cronfeydd Strwythurol Ewropeaidd yn 2000, mae Croeso Cymru a'i gyrff rhagflaenol wedi arwain cyfres o raglenni strategol a ariannwyd gan yr UE i helpu canolbwyntio buddsoddiad cyfalaf i ddatblygu ansawdd, cynnyrch a chyrchfannau twristiaeth i gefnogi amcanion economaidd, adfywio ac amgylcheddol ehangach Cymru. Gellir dadlau mai TAD oedd y mwyaf uchelgeisiol o'r mentrau hyn o ran ei raddfa a'i nodau, gyda'i bwyslais ar gefnogi cyrchfannau eiconig sy'n gallu cyflawni canlyniadau trawsnewidiol i economi ymwelwyr Cymru a sicrhau cynnydd yn nifer yr ymwelwyr mewn safleoedd allweddol.

Rheoli a gweithredu TAD

- 2.3 Roedd prosesau rheoli a gweithredu TAD yn cynnwys nifer o bartneriaid â swyddogaethau a rolau amrywiol wrth gefnogi'r gweithrediad. Mae WEFO, fel yr Awdurdod Rheoli (MA) ar gyfer Cronfeydd Strwythurol a Buddsoddi Ewrop yng Nghymru, yn gyfrifol am oruchwylio a monitro Rhaglenni, gan gynnwys Rhaglen ERDF Gorllewin Cymru a'r Cymoedd. Croeso Cymru, adran o fewn adran yr Economi, Trysorlys a Chyfansoddiad Llywodraeth Cymru oedd y prif fuddiolwr ac mae'n gyfrifol am gyflawni ar y lefel weithredol. Arweiniodd buddiolwyr ar y cyd ar brosiectau ac ymgysylltu â rhanddeiliaid lleol i gefnogi'r gwaith o gyflawni prosiectau. Mewn rhai achosion, arweiniodd buddiolwyr partner dynodedig ar elfennau penodol o brosiectau. Felly, roedd yn weithrediad aml-haenog, gyda pherthnasoedd a chydweithio yn allweddol i'r gweithredu.

Gweithrediad TAD a'i rôl wrth gefnogi Rhaglen ERDF 2014-2020

2.4 Targedwyd gweithgarwch ar safleoedd yng Ngorllewin Cymru a'r Cymoedd, fel y'i diffinnir yn y Rhaglen Weithredol.¹² Mae'r dangosydd cyrhaeddiad cysylltiedig ar gyfer Amcan Penodol 4.4 yn mesur y gostyngiad yn nifer yr hawlwr (*claimant count*) mewn ardaloedd teithio i'r gwaith ac mae'n cynnwys targed i leihau nifer yr hawlwr gan 8 y cant ar gyfartaledd. Mae dangosyddion allbwn penodol wedi'u gosod ar gyfer Amcan 4.4, gyda thargedau cysylltiedig ar gyfer gweithrediad TAD erbyn 2023. Mae'r rhain i'w gweld yn Nhabl 2.1. Mae prosiectau TAD wedi gosod targedau ychwanegol i gynyddu nifer yr ymwelwyr. Ar draws pob safle TAD, roedd targed cyfunol o 410,839 o ymwelwyr ychwanegol, fodd bynnag, nid oedd hyn yn ddangosydd oedd yn ofynnol gan WEFO. Mae'r dangosyddion WEFO a nodir yn Nhabl 2.1 yn adlewyrchu ei rôl o ran sicrhau bod arian yn cael ei ddefnyddio mewn ffyrdd sy'n cyfrannu at Amcanion Rhaglenni ERDF. Blaenoriaethau Croeso Cymru yw cefnogi a hyrwyddo'r sector twristiaeth, cynyddu nifer yr ymwelwyr a gwella profiadau ymwelwyr.

Tabl 1. Dangosyddion a thargedau WEFO ar gyfer Blaenoriaeth 4.4 a thargedau cysylltiedig ar gyfer gweithrediad TAD

Dangosydd	Uned Mesur	Targed ar gyfer Blaenoriaeth 4.4 (2023)	Targedau gweithredu TAD
Tir a ddatblygwyd	Ha	100	25.4
Safleoedd a grëwyd neu a adnewyddwyd	m ²	120,232	20,591
Swyddi y darparwyd ar eu cyfer	Nifer	2,405	312.3
BBaChau y darparwyd ar eu cyfer	Nifer	235	50

¹² [Gorllewin Cymru a'r Cymoedd: Rhaglen Weithredol ERDF](#)

Cyd-destun strategol: *Partneriaeth ar gyfer Twf, Croeso i Gymru a thu hwnt*

Partneriaeth ar gyfer Twf

- 2.5 Dyluniwyd y gwaith TAD i gyd-fynd â strategaeth dwristiaeth Cymru, *Partneriaeth ar gyfer Twf (P4G)*¹³, a oedd yn cwmpasu'r cyfnod 2013-2020. Roedd y strategaeth yn diffinio cyfres o flaenoriaethau ar gyfer y sector twristiaeth, gan roi pwyslais ar weithio mewn partneriaeth rhwng Llywodraeth Cymru, y sector preifat a rhanddeiliaid eraill. Roedd y strategaeth yn cydnabod yr amrywiaeth o ddylanwadau mewnol ac allanol sy'n effeithio ar y sector twristiaeth a gwahoddodd *'y diwydiant a chyrff eraill yn y sector cyhoeddus lleol, rhanbarthol a chenedlaethol, i alinio eu hunain â'i nodau ac i gydweithio i'w cyflawni'*. Adleisiodd nifer o flaenoriaethau strategol *Partneriaeth ar gyfer Twf* amcanion sylfaenol gweithrediad TAD, gan gynnwys:
- Hyrwyddo Cymru fel cyrchfan drwy sicrhau cynnig twristiaeth o safon uchel;
 - Gweithio i ymestyn y tymor twristiaeth a'r manteision cysylltiedig;
 - Nodi cyfleoedd cyllido i wella'r seilwaith a'r cynnyrch ymwelwyr yng Nghymru.
- 2.6 Un o ganlyniadau allweddol P4G fu'r gwaith gan Croeso Cymru/Llywodraeth Cymru i ddatblygu brand newydd i dwristiaeth yng Nghymru sef *'Dyma Gymru/Gwlad Gwlad'*. Roedd yn rhaid i bob prosiect twristiaeth a gefnogwyd gan Croeso Cymru allu dangos ei fod yn cydymffurfio gyda, ac yn cydategu, amcanion y brand:
- Codi ein statws
 - Synnu ac ysbrydoli
 - Newid canfyddiadau
 - Gwneud pethau da
 - Bod yn nodedig Gymreig
- 2.7 I atgyfnerthu'r datblygiad brand hwn, rhoddodd Croeso Cymru arweiniad penodol ar gyfer marchnata a datblygu cynnyrch o dan themâu 'Blwyddyn...Antur, Chwedlau, y Môr, Darganfod ayyb' ynghyd â thwristiaeth sy'n seiliedig ar lwybrau (Ffordd

¹³ [Partneriaeth ar gyfer twf: strategaeth ar gyfer twristiaeth 2013-2020](#)

Cymru). Mae'r olaf wedi'i anelu'n arbennig at ymwelwyr tramor ar eu hymweliad cyntaf i Gymru, gyda golwg ar hyrwyddo teithlenni ac annog amserau aros hirach.

2.8 Wrth ddyfeisio gweithrediad TAD, pwysleisiodd Croeso Cymru ei fod yn eistedd ar frig 'pyramid' o fecanweithiau cyllido gyda'r nod o wella'r profiad cyffredinol ymwelwyr yng Nghymru. Roedd y mecanweithiau cyllido eraill hyn oll yn rhannu'r un hanfodion brand i gefnogi nodau strategol P4G, yn cynnwys:

- Cronfa Buddsoddi Twristiaeth Cymru – cyllid (grant/benthyciad) hyd at £5m
- Cronfa Busnesau Bach a Micro – hyd at £ 500k (wedi'i gefnogi drwy Cymunedau Gwledig Llywodraeth Cymru – Rhaglen Datblygu Gwledig 2014-2020, sy'n cael ei hariannu gan Gronfa Amaethyddol Ewrop ar gyfer Datblygu Gwledig)
- Cronfa Buddsoddi mewn Amwynderau Twristiaeth (TAIF) - gwelliannau i'r amgylchfyd cyhoeddus (wedi'i gefnogi drwy Gynllun Datblygu Gwledig yr UE)
- Cronfa Arloesi Cynnyrch Twristiaeth (TPIF) – cronfa refeniw (datblygu cynnyrch newydd)
- Cronfa Ymgysylltu Twristiaeth Ranbarthol - cronfa refeniw (gweithgareddau cyrchfannau)
- Cronfa i gefnogi busnesau a sefydliadau sy'n gweithredu yn yr economi sylfaenol. Mae twristiaeth yn un o saith sector sylfaenol a gall busnesau gael mynediad at gymorth drwy'r Gronfa Her Economi Sylfaenol sydd â'r nod o gefnogi prosiectau arbrofol yn y sectorau hyn.

2.9 Mae'n bwysig cydnabod, felly, bod TAD yn un elfen (bwysig) mewn cyfres o fentrau a chronfeydd sydd ar y cyd yn cyfrannu at weledigaeth gyffredin ar gyfer y sector yng Nghymru, fel y nodir yn strategaeth Partneriaeth ar gyfer Twf. Y targedau a osodwyd ar gyfer Partneriaeth ar gyfer Twf oedd cynnydd yn y refeniw sy'n deillio o dwristiaeth o 10 y cant (mewn termau real); cynnydd yng ngwerth refeniw twristiaeth (= 29 y cant yn nhermau arian parod); a chynnydd yn y cyfraniad gan dwristiaeth i werth ychwanegol gros (GVA) (o 4.4 i 4.8 y cant).

2.10 Cadarnhaodd adolygiad cynnydd strategaeth *Partneriaeth ar gyfer Twf* 2016 fod y sector ar y trywydd iawn i ragori ar y targedau hyn gyda chyflogaeth eisoes yn

132,400 a GYC yn 6 y cant.¹⁴ Cafodd y targed twf refeniw ei ail-lunio'n er mwyn cyfeirio at ymwelwyr a oedd yn aros ac roedd ar y trywydd iawn hefyd i ragori'n sylweddol ar y targed. Roedd dadansoddiad a gwblhawyd gan Croeso Cymru, yn seiliedig ar Arolwg Twristiaeth Prydain Fawr (GBTS), yr arolwg teithwyr rhyngwladol (IPS) ac arolwg ymwelwyr dydd Cymru (WDVS), cyn ymgynghori ar gynllun gweithredu twristiaeth newydd ar gyfer 2020 ymlaen yn dangos twf yng ngwerth cyffredinol twristiaeth o £4.5 biliwn i £6.3 biliwn neu 40 y cant mewn termau arian parod.

Croeso i Gymru

2.11 Lansiodd y cynllun twristiaeth cenedlaethol presennol, *Croeso i Gymru*¹⁵, ym mis Ionawr 2020 ac mae'n nodi blaenoriaethau ar gyfer yr economi ymwelwyr yn ystod y cyfnod 2020-2025. Prif nod y cynllun hwn - a lansiodd ychydig cyn i bandemig COVID-19 ddatblygu - yw *'defnyddio'r potensial ar gyfer twristiaeth i wella llesiant economaidd ehangach Cymru' a thyfu twristiaeth mewn ffordd sydd hefyd yn 'sicrhau budd i bobl a lleoedd, gan gynnwys cynaliadwyedd amgylcheddol, cyfoethogi cymdeithasol a diwylliannol, a buddiannau iechyd'* (*Croeso i Gymru*, t.8). Nod y cynllun oedd mynd i'r afael â nifer o heriau sy'n wynebu'r economi ymwelwyr, yn arbennig:

- Gorddibyniaeth ar ymwelwyr rheolaidd o'r DU a thanberfformio mewn marchnadoedd newydd a thramor;
- Gwariant fesul taith gan ymwelwyr sy'n is na'r cyfartaledd y DU - heb unrhyw dwf ers 2012;
- Natur dymhorol ymweliadau;
- Yr angen am ymateb strategol effeithiol yn dilyn Brexit.

2.12 Er i Croeso i Gymru gael ei lansio sawl blwyddyn i fewn i weithrediad TAD, roedd yn adeiladu ar weledigaeth *Partneriaeth ar gyfer Twf* ac mae ei blaenoriaethau craidd yn gyson gyda llawer o'r prosiectau a gefnogir trwy TAD. Mae'r cynllun yn pwysleisio y dair elfen o dirwedd, diwylliant ac antur fel sail ar gyfer blaenoriaethu

¹⁴ [Partneriaeth ar gyfer Twf Strategaeth ar gyfer Twristiaeth 2013 i 2020: Adolygiad o Gynnydd y Strategaeth](#)

¹⁵ [Croeso i Gymru: blaenoriaethau i'r economi ymwelwyr 2020 i 2025](#)

datblygiad. Ymhlith yr amcanion craidd mae 'codi ein statws' fel cyrchfan i ymwelwyr a 'newid canfyddiadau', sef amcanion sy'n ganolog i brosiectau TAD.

2.13 Mae Croeso Cymru yn annog y sector i gyfuno **ffocws lleol yn gyntaf o ran 'ymdeimlad o le', diwylliant, ymgysylltu a budd i'r gymuned, cadwyni cyflenwi lleol, sgiliau cartref a busnesau** â safbwynt 'byd-eang' o ran ehangder gweledigaeth, cymariaethau ansawdd, croeso, ac ymwybyddiaeth amgylcheddol. O ran buddsoddiad Croeso Cymru ei hun, bydd blaenoriaethau allweddol yn ymwneud â 4 maes gweithgarwch craidd:

- Cynnyrch a lleoedd gwych
- Profiadau ymwelwyr o safon
- Brand Cymru arloesol
- Sector gweithgar a bywiog

2.14 Bydd llwyddiant yn cael ei fesur drwy ddata 'meintiol' ar niferoedd a gwerth ymweliadau, ond hefyd drwy ddadansoddi canfyddiadau ac ymwybyddiaeth a chyfraniadau at ddangosyddion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Bydd datblygu brand 'Dyma Gymru/Gwlad Gwlad' yn parhau. Er bod y weledigaeth gyffredinol ar gyfer yr economi ymwelwyr wedi'i nodi yn *Croeso i Gymru*, mae'r pandemig wedi gorfodi'r sector i addasu ac i'r holl bartneriaid fod yn ystwyth ac yn greadigol wrth ymateb i'r heriau newydd a wynebwyd yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Ochr yn ochr â'r cynllun strategol, mae Llywodraeth Cymru wedi cynhyrchu *Dewch i Lunio'r Dyfodol*¹⁶, sy'n nodi'r blaenoriaethau ar gyfer ailadeiladu dyfodol gwydn ar gyfer twristiaeth, lletygarwch a digwyddiadau ar ôl COVID-19. Ei ffocws craidd yw sicrhau sector twristiaeth gwydn a chyfrifol sy'n caniatáu i bobl leol ac ymwelwyr gyd-fyw, gan sicrhau bod croeso Cymreig wrth wraidd profiad ymwelwyr.

2.15 Mae'r cynllun yn cynnwys 8 thema hanfodol:

- Cefnogi busnes
- Gwerthfawrogi pobl

¹⁶ [Ailadeiladu'r economi ymwelwyr: dewch i lunio'r dyfodol](#)

- Ailagor yn ddiogel
- Ailadeiladu hyder ymwelwyr
- Ysgogi a rheoli'r galw
- Datblygu economïau ymwelwyr lleol
- Trawsnewid y sector i fod yn fwy gwydn
- Datblygu cynlluniau adfer wedi'u teilwra

2.16 Mae targedu tair her allweddol sef natur dymhorol y sector, gwariant a lledaeniad yn parhau i fod yn ffocws pwysig wrth ysgogi a rheoli'r galw yn ogystal â'r pwysigrwydd ar weithio mewn partneriaeth a chydweithio. Mae Croeso Cymru wedi ymrwymo i yrru rhaglenni integredig i greu lleoedd mewn cyrchfannau lle mae twristiaeth yn sector economaidd allweddol.

3. Prosiectau a gefnogwyd drwy weithrediad TAD

Prosiectau TAD: proses ddethol a throsolwg o brosiectau

- 3.1 Roedd y broses o ddethol buddiolwyr ar y cyd ar gyfer TAD yn ddull gwahanol i'r un a gymerwyd drwy raglenni ariannu blaenorol a gefnogwyd gan ERDF, gan gynnwys Amgylchedd ar gyfer Twf (E4G). Cafodd prosiectau TAD eu nodi a'u dewis drwy ymarferiad blaenoriaethu rhanbarthol, yn cynnwys byrddau economaidd rhanbarthol a phartneriaid allweddol, a ddaeth wedyn yn fuddiolwyr ar y cyd. Roedd y broses yn golygu nodi a phennu rhestr fer prosiectau posibl ar lefel ranbarthol, gyda'r byrddau economaidd rhanbarthol yn cymryd rhan yn y broses hon, mewn trafodaeth â Croeso Cymru. Mae hyn yn wahanol i'r dull a gymerwyd o dan E4G, a oedd yn seiliedig ar brosesau tendro fel ffordd o ddewis prosiectau.
- 3.2 Cafodd prosiectau eu hadnabod cyn i gyllid y gweithrediad gael ei gadarnhau, a oedd hefyd yn wahanol i'r ffordd yr oedd rhaglenni blaenorol wedi'u cynllunio. Roedd consensws ymysg rhanddeiliaid bod y dull hwn yn bwysig (ac yn 'unigryw') fel ffordd o sicrhau cefnogaeth a pherchnogaeth ar y lefel ranbarthol; nodwyd bod y dull hwn o weithredu hefyd wedi helpu i sefydlu gwaith partneriaeth fel nodwedd allweddol o'r gweithrediad o'r cychwyn cyntaf.
- 3.3 Fel rhan o'r broses o lunio cynigion ar gyfer prosiectau, roedd yn ofynnol i fuddiolwyr ar y cyd gynnal arfarniadau o opsiynau, gan asesu cynigion i ddatblygu safleoedd neu atyniadau lleol yn erbyn nodau buddsoddi rhaglen ERDF. Cafodd aliniad prosiectau â blaenoriaethau cenedlaethol ar gyfer y sector twristiaeth hefyd ei asesu yn ystod y broses hon. Mae cynllun busnes TAD yn crynhoi'r opsiynau a'r senarios a ystyriwyd gan fuddiolwyr ar y cyd yn ystod y broses gynllunio a dethol.
- 3.4 Roedd y 12 prosiect a ddewiswyd, ac a gefnogwyd drwy TAD yn eang o ran eu cwmpas a'u nodau. Ceir rhestr isod o'r prosiectau a gefnogwyd a disgrifiad byr o'u ffocws. Roedd wyth allan o'r deuddeg o fuddiolwyr ar y cyd yn sefydliadau sector cyhoeddus. Wrth lunio'r adroddiad hwn, roedd yr holl brosiectau wedi'u cwblhau'n llawn. Mae'r data ar allbynnau'r prosiectau yn adran 4 yn seiliedig ar adroddiadau terfynol ar gyfer y prosiectau hyn.

Tabl 2. Trosolwg o brosiectau TAD

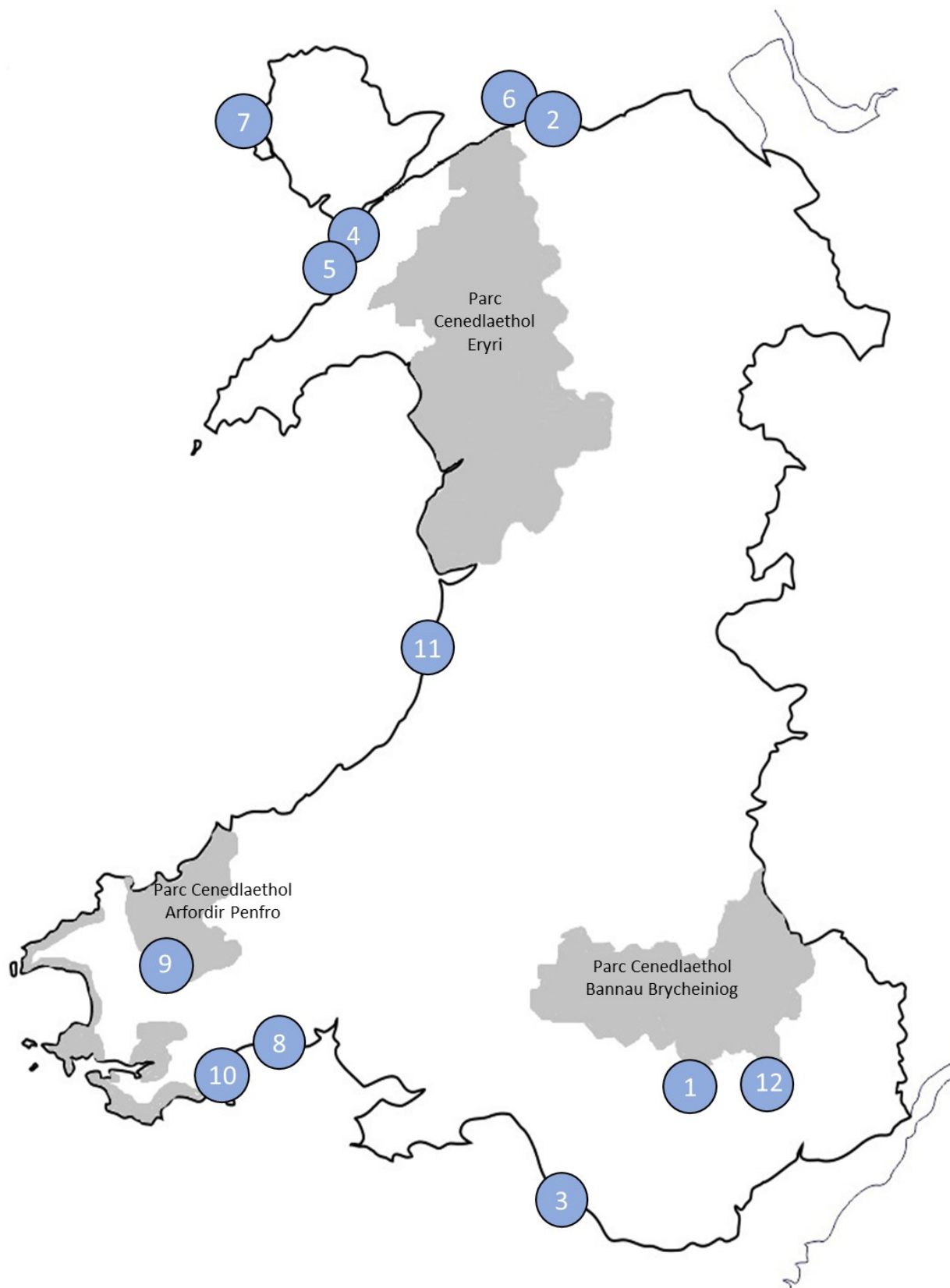
Rhif. yn Ffigur 1	Prosiect / Buddiolwr ar y cyd (Lleoliad)	Crynodeb
1	<p>Adventure Welsh Valleys / Rock UK Adventure Centres Ltd (Merthyr Tudful)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Hydref 2016</p> <p>Dyddiad cwblhau: Tach 2019</p>	<p>Roedd y prosiect yn cynnwys datblygu cyfleuster dringo ac antur breswyl wedi'i leoli ar gyrion Merthyr Tudful a oedd yn targedu marchnadoedd ledled De Cymru a Chanolbarth Lloegr. Nod y prosiect oedd dod yn ganolbwynt gweithgareddau awyr agored rhanbarthol ar gyfer De-ddwyrain Cymru, gan weithio mewn partneriaeth â rhanddeiliaid eraill a busnesau eraill gan gynnwys Parc Beicio Cymru a Pharc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog. Roedd yn cynnwys ymestyn ac adnewyddu hen adeilad y lofa, gan ei droi'n gyfleuster hamdden modern a chroesawgar – gan gynnwys caffi newydd, man chwarae awyr agored a gweithgareddau awyr agored ychwanegol, gyda llety en-suite ar gyfer 100 o westeion preswyl.</p>
2	<p>Glannau Bae Colwyn / Conwy CBS (Promenâd Bae Colwyn)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Gorff 2016</p> <p>Dyddiad cwblhau: Rhag 2022</p>	<p>Roedd y prosiect hwn yn adeiladu ar ddatblygiadau Cam 1, gan wella 1km arall o'r promenâd, a chreu mannau ychwanegol ar gyfer ciosgau lluniaeth parhaol a symudol, parcio ceir a mannau gweithgarwch a newydd. O'r herwydd, mae'r buddsoddiad drwy TAD wedi gwella ymhellach statws Bae Colwyn fel cychfan allweddol i ymwelwyr yng Ngogledd Cymru ac yn darparu cyfleusterau lleol gwell o fewn wardiau Cymunedau yn Gyntaf. Mae'r ciosg ychwanegol 100 metr sgwâr a lle ar gyfer 3 consesiwn tymhorol ychwanegol fel rhan o'r cynllun yn darparu cyfleoedd busnes a chyflogaeth yn ogystal â chyfleusterau ymwelwyr pellach a gwariant uwch o fewn yr ardal.</p>
3	<p>Ffocws Buddsoddi Cychfannau Porthcawl – (PRIF) / CBS Pen-y-bont ar Ogwr (Porthcawl)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Ebrill 2016</p> <p>Dyddiad cwblhau: Mehefin 2023</p>	<p>Y dyhead cyffredinol ar gyfer y prosiect oedd gwneud Porthcawl yn gyrchfan o ansawdd uchel yng Nghymru, a fyddai'n darparu ystod eang o weithgareddau a chyfleusterau i ddenu ymwelwyr newydd, ymwelwyr o'r DU a thramor, a darparu rhesymau pellach dros ymweld. Mae'r prosiect wedi datblygu glannau prysur; canolfan rhagoriaeth ar gyfer chwaraeon dŵr sy'n unigryw yng Nghymru â hybiau ategol: ar gyfer chwaraeon dŵr a morwrol. Y nod oedd creu lle sy'n darparu cyfleusterau ac atyniadau hamdden a chwaraeon o ansawdd uchel ar lan y dŵr gan gynnwys canolfan chwaraeon dŵr flaenllaw. Mae prosiect PRIF wedi darparu cyfleuster sydd wedi gwella'r harbwr ac a fydd yn gwella'r cynnig i ddefnyddwyr tra'n darparu cyfleoedd busnes yn lleol a chreu cyfleuster cymunedol newydd, unedau manwerthu, toiledau newid lleoedd ac ardal ddigwyddiadau ar safle Cosy Corner, ar lannau Porthcawl.</p>

<p>4</p>	<p>Glannau Caernarfon / Cyngor Gwynedd (Caernarfon)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Mawrth 2016</p> <p>Dyddiad cwblhau: Mai 2023</p>	<p>Roedd y prosiect yn cynnwys buddsoddiad mewn atyniadau allweddol yng nglannau Caernarfon i sicrhau ei fod yn dod yn un o gyrchfannau hanfodol i ymwelwyr.</p> <p><u>Gorsaf Rheilffordd Ucheldir Cymru:</u> Datblygu cyfleusterau gorsaf newydd ar gyfer Rheilffyrdd Ffestiniog ac Ucheldir Cymru yn ardal Cei Llechi.</p> <p><u>Canolfan Menter Greadigol Galeri:</u> Gwella Canolfan Menter Greadigol Galeri i ehangu'r cynnig sinema a rhaglenni digwyddiadau ac adloniant diwylliannol eraill gyda'r nos a fydd yn apelio at dwristiaid.</p> <p><u>Amgylchedd y Glannau:</u> Mynediad a Chysylltiadau - buddsoddi yn natblygiad glan y dŵr a datblygu cysylltiadau rhwng y buddsoddiadau blaenorol a'r buddsoddiadau arfaethedig i integreiddio datblygiadau unigol perthnasol yn un cyrchfan cydlynol.</p>
<p>5</p>	<p>Castell Caernarfon Porth y Brenin / Cadw, Llywodraeth Cymru (Caernarfon)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Medi 2016</p> <p>Dyddiad cwblhau: Rhag 2022</p>	<p>Nod y prosiect oedd gwella mynediad i lefelau uchaf prif dŵr y castell - gan gynnwys mynediad i bobl anabl - drwy lifft a llwyfan gwyltio newydd. Mae'r prosiect hefyd wedi darparu cyfleusterau toiled newydd i bobl anabl, wedi uwchraddio'r siop anrhegion bresennol, ac wedi cefnogi caffi bach i ymwelwyr a gwella'r cyfleusterau i geidwaid Cadw.</p> <p>Yn ganolog i'r prosiect roedd dehongliad artistig newydd sy'n canolbwyntio ar y thema 'y dwylo a adeiladodd y castell.' Nod y dull modern hwn o ddehongli yw cyflwyno stori'r castell o safbwynt gwahanol gan annog ymwelwyr i ail-feddwl sut maen nhw'n gweld hanes y safle.</p>
<p>6</p>	<p>Venue Cymru / Cyngor Conwy (Llandudno)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Tach 2017</p> <p>Dyddiad cwblhau: Hyd 2022</p>	<p>Roedd prosiect ail-gyflunio Venue Cymru yn cynnwys trawsdoriad o becynnau gwaith ar gyfer datblygu Venue Cymru, Llandudno er mwyn gwella safle'r lleoliad yn y farchnad cynadleddau a digwyddiadau a thyfu ei werth i'r economi ranbarthol.</p>
<p>7</p>	<p>Porth Ymwelwyr Rhyngwladol Ynys Cybi / Cyngor Sir Ynys Môn (Caergybi)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Ebrill 2016</p> <p>Dyddiad cwblhau: Mai 2023</p>	<p>Fel rhan o'r prosiect datblygwyd arwyddion a dehongliad o'r porth fferi ar gyfer ymwelwyr rhyngwladol; gwelliannau i'r mynediad at Eglwys Sant Cybi a'r Gaer Rufeinig; arwyddion a dehongliad newydd ar gyfer teithiau hunanddywys ar Ynys Cybi; gwelliannau i'r ganolfan ymwelwyr a'r toiledau ym Mharc Breakwater, Caergybi, ac adnewyddu'r toiledau yn Sgwâr Swift, Caergybi.</p>

<p>8</p>	<p>Canolfan Ddiwylliannol Cyflymder Tir Pentywyn a Chyrchfan Eco / Cyngor Sir Gaerfyrddin</p> <p>(Pentywyn)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Medi 2016</p> <p>Dyddiad cwblhau: Mawrth 2023</p>	<p>Roedd y prosiect yn cynnwys datblygu cyfleusterau cyrchfan ymwelwyr o ansawdd uchel dan do ac awyr agored er mwyn gwneud y mwyaf o dreftadaeth Pentywyn a'i hasedau naturiol i yrru adfywiad economaidd a'i sefydlu fel cyrchfan 'dydd ac aros'. Yn benodol, roedd y prosiect yn cynnwys creu atyniad newydd, modern a chyffrous i ymwelwyr i lan y môr. Nod y prosiect oedd sicrhau hwb economaidd ychwanegol i'r economi ranbarthol o dros £3m y flwyddyn ac roedd yn cynnwys prosiectau unigol:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Llety Caban - 13 ystafell wely/42 o welyau gydag ystafelloedd hygyrch ar y llawr gwaelod, cyfleusterau newid hygyrch i'r cyhoedd a bwyty 60 gorchudd. ◦ Amgueddfa Cyflymder Tir ◦ Arena ar gyfer digwyddiadau ac Arddangosfa ar yr Esplanade ◦ Ardal chwarae antur i blant ◦ Gardd twyni ◦ Gwell cyfleusterau parcio
<p>9</p>	<p>Parc a Chanolfan Gweithgareddau Llys y Frân / Dŵr Cymru</p> <p>(Llys y Frân, Sir Benfro)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Hyd 2018</p> <p>Dyddiad cwblhau: Rhag 2022</p>	<p>Nod y prosiect oedd 'ailfywiogi parc gwledig Llys y Frân a physgodfa brithyll i ddod yn gyrchfan eiconig i dwristiaid i Dde Orllewin Cymru a'r DU gan ei datblygu'n safle gweithgareddau awyr agored a hamdden addysgol ar y thema dŵr'.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Ganolfan Ymwelwyr bresennol wedi'i hadnewyddu a'i hymestyn i gynnwys bwyty deniadol o ansawdd uchel; • Adeiladwyd canolfan weithgareddau awyr agored newydd ac mae'n darparu canolfan ar gyfer chwaraeon dŵr, gweithgareddau ar y tir a chanolfan seiclo. • Datblygwyd ardal sgiliau pwmp beic a llwybr beicio cylchol i annog beicio ac i weithredu fel canolbwynt beicio sy'n cefnogi datblygiad ehangach beicio mynydd yn Sir Benfro. • Mae'r coetir a'r dolydd a chyffiniau'r argae wedi cael eu hail-dirlunio a'u dehongli er mwynhad ac addysg ymwelwyr.
<p>10</p>	<p>Canolfan Arfordirol Ryngwladol Cymru / Comisiynwyr Harbwr Saundersfoot</p> <p>(Saundersfoot)</p>	<p>Roedd Canolfan Arfordirol Ryngwladol Cymru yn cynnwys pedwar datblygiad cysylltiedig a chyfleusterau parcio gwell sy'n creu profiad twristiaeth arfordirol unigryw trwy gyfranogiad gweithredol a goddefol, gan ymgysylltu â phob oedran a gallu, gan fynd i'r afael â'r cyfleoedd twristiaeth a gollwyd yn y rhanbarth gan sefydlu</p>

	<p>Dyddiad cychwyn: Mawrth 2017</p> <p>Dyddiad cwblhau: Mai 2023</p>	<p>Saundersfoot fel cyrchfan twristiaeth arfordirol morol eiconig i Gymru.</p> <p>Roedd y pecyn gwaith yn cynnwys: Canolfan Rhagoriaeth forol a Chanolfan stormydd arfordirol; & Canolfan Gelfyddydau'r Ocean Square; Canolfan sgïo arfordirol; a'r dec digwyddiadau cenedlaethol.</p>
11	<p>Rheilffordd Cymru i'r Byd / Vale of Rheidol Railway Ltd</p> <p>(Tŷ'r Rheidol, Aberystwyth)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Mawrth 2016</p> <p>Dyddiad cwblhau: Mehefin 2023</p>	<p>Creu profiad newydd i ymwelwyr ar derfynfa Aberystwyth ar reilffordd Dyffryn Rheidol. Amddiffyn y cerbydau hanesyddol a galluogi mynediad i bobl anabl i bob rhan o'r reilffordd. Trosi sied presennol yn atyniad ymwelwyr newydd ac amgueddfa injan stêm; platfform newydd, swyddfa docynnau a chaffi; adleoli bloc toiledau a chanopi; ac adeilad storio ar gyfer y stoc hyfforddi Treftadaeth.</p>
12	<p>Triongl Antur Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu / Cynghorau Sir Torfaen & Chaerffili</p> <p>(Camlas Sir Fynwy a Brycheiniog)</p> <p>Dyddiad cychwyn: Ebrill 2017</p> <p>Dyddiad cwblhau: Mawrth 2023</p>	<p>Cyflawnwyd y prosiect gan bartneriaeth oedd yn cynnwys CBS Torfaen (yn arwain y prosiect), CBS Caerffili, a'r Ymddiriedolaeth Camlesi ac Afonydd. Nod prosiect Triongl Antur Camlas Mynwy ac Aberhonddu oedd datblygu gweithgareddau hamdden, twristiaeth ac awyr agored ar hyd y gamlas yn Nhorfaen a Chaerffili a chysylltu ardal ucheldir Mynydd Maen. Mae'r datblygiadau yn ffurfio 'Triongl Antur' wedi'i ffinio â'r Gamlas a'r A472 Crumlin i Ffordd Pont-y-pŵl.</p> <p>Cynigiwyd rhaglen o 16 buddsoddiad mewn seilwaith ar hyd coridor y gamlas i ddatblygu ei gynnig fel cyrchfan ac adnodd pwysig ar gyfer hamdden awyr agored a thwristiaeth yn ne ddwyrain Cymru. Mae'r gweithgareddau arfaethedig yn cynnwys datblygu cyfleusterau ymwelwyr, gwelliannau mynediad, seilwaith beicio a cherdded, ac adfer a gwella strwythur hanesyddol y gamlas.</p>

Ffigur 1: Map yn dangos lleoliadau prosiectau TAD

Cronfa Farchnata Cyrchfannau Denu Twristiaeth

- 3.5 Roedd y Cynllun Busnes gwreiddiol yn cynnwys cyllideb farchnata o £2m i fanteisio ar gyfleoedd i hyrwyddo'r prosiectau yn ystod y gweithrediad er mwyn targedu ymwelwyr newydd a darfodedig. Yn 2018/19, datblygwyd dull ar gyfer cynnal gweithgareddau marchnata ar y cyd ac ategol, a oedd yn cynnwys:
- Ymgyrch farchnata Cymru gyfan gyda ffocws ar brosiectau TAD;
 - Adnodd trwy broses gaffael i ganolbwyntio ar adnabod/cyfarwyddo asedau marchnata TAD, a
 - Cronfa farchnata TAD i'w chynnig i fuddiolwyr ar y cyd a phartneriaid prosiect.
- 3.6 Y bwriad oedd y byddai'r gronfa farchnata yn cael ei defnyddio i ddyrannu arian i bartneriaid, a fyddai'n derbyn arian cyfatebol gan Croeso Cymru. Cafodd y broses ymgeisio ei lansio ar ddiwedd 2019. Gwerthuswyd ceisiadau ac roedd disgwyl i'r gronfa gael ei chyrchu gan bartneriaid ym mis Ebrill 2020.
- 3.7 Fodd bynnag, rhwystrwyd y broses o ddyrannu'r gronfa o ganlyniad i bandemig COVID-19. Ym mis Ebrill 2020 cafodd 90 y cant o gyllideb Croeso Cymru ei hail-bwrpasu ar gyfer cymorth busnes. Cafodd gweithgarwch marchnata ehangach ei gwtogi i raddau helaeth am weddill 2020, ac eithrio darparu negeseuon mewn perthynas ag ymweliadau cyfrifol pan godwyd y cyfyngiadau. Trwy gydol 2021 ac yn ystod rhan o 2022, wrth i gynnydd mewn achosion COVID-19 ddigwydd, newidiodd cynnwys deunyddiau marchnata a negeseuon i adlewyrchu'r blaenoriaethau ynghylch cefnogi adfer. Er enghraifft, canolbwyntiodd gweithgarwch marchnata ar gefnogi meysydd fel lletygarwch a chynigion canol trefn/dinasoedd a hefyd, yn newydd i Croeso Cymru, ar ymgyrch i annog recriwtio a chadw staff (trwy weithgarwch ymgyrch y *rhai sy'n creu profiadau* gan Cymru'r Gweithio, sydd yn parhau e.e. Profiad gyda Cymru'n Gweithio, sy'n dal yn ei le e.e. [Gwaith ym maes lletygarwch a thwristiaeth | Cymru'n Gweithio](#)).

4. Prosesau casglu data ar lefel y gweithrediad ac ar lefel prosiect

Trefniadau monitro'r gweithrediad

- 4.1 Roedd monitro a rheoli TAD yn ddibynnol ar ddwy berthynas ganolog, neu'n hytrach setiau o berthnasoedd. Yn gyntaf, y berthynas rhwng WEFO a Croeso Cymru; ac yn ail y berthynas rhwng Croeso Cymru a buddiolwyr ar y cyd. Roedd y ddau yn hanfodol i gyflawni'r gwaith yn effeithiol, yn enwedig o ystyried y newidiadau a brofwyd a'r tarfu a achoswyd gan ddigwyddiadau allanol yn ystod y gweithrediad.
- 4.2 Roedd WEFO, fel yr awdurdod rheoli sy'n gyfrifol am y Cronfeydd Strwythurol Ewropeaidd yng Nghymru, yn gyfrifol am gymeradwyo a monitro'r gweithrediad. Roedd Croeso Cymru, fel y prif fuddiolwr, yn gyfrifol am reoli pob agwedd ar y gwaith, gan gynnwys penderfyniadau ynghylch pa brosiectau i'w cynnwys. Gweithiodd Croeso Cymru'n uniongyrchol gyda chynrychiolwyr prosiectau i ddarparu gwybodaeth ac arweiniad i fuddiolwyr ar y cyd, a sicrhau bod hawliadau ac adroddiadau yn cael eu cyflawni gan brosiectau unigol yn ôl yr angen. Rheolwyd y broses hon yn Croeso Cymru gan dîm rhaglen TAD. Roedd gofyn i brosiectau a ariannwyd ddarparu ffurflenni hawlio chwarterol i Croeso Cymru, ynghyd ag adroddiadau cynnydd. Roedd angen cyflwyno adroddiadau cynnydd, sy'n rhan sylfaenol o adnabod a rheoli risgiau wrth ddarparu gweithrediadau, cyn i daliadau gael eu hawdurdodi. Talodd Croeso Cymru yr hawliadau ariannol i fuddiolwyr ar y cyd cyn hawlio cyllid ERDF yn ôl gan WEFO.
- 4.3 Yn ogystal â hawliadau ariannol chwarterol, roedd angen y wybodaeth ganlynol fel rhan o adroddiadau cynnydd chwarterol:
- Diweddariad ar gynnydd a chyflawniadau yn ystod y cyfnod perthnasol;
 - Gwariant ac amrywiant mewn proffiliau cyflawni;
 - Cynlluniau gweithredu ar gyfer y cyfnod nesaf;
 - Cynnydd yn erbyn themâu trawsbynciol;
 - Materion yn ymwneud â monitro data a gweithgarwch gwerthuso;
 - Cyhoeddusrwydd;
 - Gweithgaredd caffael a gwblhawyd;

- Cynnydd yn erbyn cerrig milltir neu amodau oedd yn berthnasol i'r gweithrediad;
- Taliadau a dderbyniwyd;
- Cofrestr risg wedi'i diweddarau.

4.4 Cafodd dyddiadau'r ffurflenni chwarterol ar draws y gweithrediad eu hamrywio fel na chafodd Croeso Cymru ffurflenni a hawliadau gan yr holl fuddiolwyr ar y cyd yn ystod yr un mis. Y rhesymeg dros hyn oedd gwasgaru taliadau a gweithgarwch monitro (a chyswllt â buddiolwyr ar y cyd) yn fwy cyfartal ar draws y flwyddyn galendr, gan helpu i sicrhau llwyth gwaith mwy cytbwys i'r tîm gweithredol cymharol fach yn Croeso Cymru. Ym marn buddiolwyr ar y cyd a rhanddeiliaid a gyfwelwyd, ystyriwyd bod hyn yn ddull synhwyrol. Gan dynnu ar wybodaeth a ddarparwyd gan fuddiolwyr ar y cyd, roedd Croeso Cymru yn ei dro yn darparu hawliadau ac adroddiadau chwarterol i WEFO.

Data ar wariant rhagamcanol gweithrediad TAD

4.5 Mae Tabl 3 yn cyflwyno cyfanswm gwariant prosiectau TAD, yn seiliedig ar ailbroffilio'r gweithrediad yn 2022. Mae'n nodi cyfanswm y gwariant a broffiliwyd, dyraniad ERDF a chyllid cyfatebol ar gyfer pob prosiect. Nid oedd cyfanswm y gwariant a hawliwyd gan brosiectau ar gael pan baratowyd yr adroddiad hwn - nid oedd pob prosiect wedi adrodd eu gwariant yn ymwneud ag arian cyfatebol ar adeg ysgrifennu'r adroddiad. Rhagamcanwyd y byddai gwariant gweithrediad TAD yn £67.2m, yn cynnwys £26.7m mewn cyllid ERDF a £40.5m mewn cyllid cyfatebol trwy amrywiaeth o ffynonellau (cyfraniadau gan awdurdodau lleol yn bennaf, cyfraniadau buddiolwyr ar y cyd, cyllid Llywodraeth Cymru, benthyciadau a ffynonellau cyllid eraill).

4.6 Y newidiadau mwyaf sylweddol i broffil ariannol y gweithrediad oedd:

- Yr Hen Goleg, Aberystwyth: newidiodd cyfanswm y costau rhagamcanol pan ychwanegwyd prosiect yr Hen Goleg, ac yna pan gafodd ei dynnu yn ôl o'r gweithrediad. Wrth dynnu'r prosiect yn ôl, roedd gostyngiad yn y gwariant o £5.7m, fodd bynnag cafodd hyn ei wrthbwysu'n rhannol trwy gynnydd mewn costau cyffredinol ar draws pob prosiect oherwydd ystod o ffactorau, gan gynnwys cynnydd mewn prisiau yn sgil chwyddiant ar draws y diwydiant adeiladu.

- Llys y Frân: cynnydd o £596k yn sgil yr angen i aildendro ar gyfer y prif gontract adeiladu pan aeth y contractwr gwreiddiol i ddwylo'r gweinyddwyr. Dŵr Cymru a dalodd y cynnydd yng nghostau'r prosiect.
- Canolfan Forwrol Porthcawl: tynnwyd y prosiect hwn, a oedd dan arweiniad elusen Credu, yn ôl o'r gweithrediad oherwydd daeth y prosiect yn anhyfyw yn ariannol o ganlyniad i dynnu arian cyfatebol yn ôl. Cafodd cyllid ERDF ei throsglwyddo i brosiect PRIF Pen-y-bont ar Ogwr, dan arweiniad CBS Pen-y-bont ar Ogwr.
- PRIF Pen-y-bont ar Ogwr: cynnydd o £2.5m mewn costau oherwydd ychwanegu pecyn gwaith ychwanegol - prosiect Cosy Corner - i Gynllun Busnes PRIF Pen-y-bont ar Ogwr. Cafodd y pecyn gwaith hwn ei ariannu trwy £1m ychwanegol o arian ERDF a drosglwyddwyd o brosiect Credu a chynnydd yn yr arian cyfatebol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.
- Pentywyn: cynnydd o £4.3m yn nghostau'r prosiect. Roedd hyn yn bennaf oherwydd dau ddigwyddiad yn ymwneud â difrod i'r to yn ystod y gwaith adeiladu a hefyd aildendro'r contract oherwydd bod y contractwr gwreiddiol wedi mynd i ddwylo'r gweinyddwyr. Cafodd y costau ychwanegol eu talu gan Gyngor Sir Caerfyrddin.
- Porth y Brenin, Castell Caernarfon: cynnydd yn nghostau'r prosiect o £2.2m oherwydd cynnydd cyffredinol mewn costau yn y diwydiant adeiladu a chostau yn gysylltiedig â COVID. Cafodd y cynnydd yn y costau ei dalu gan Cadw.
- Harbwr Saundersfoot: bu cynnydd o £1.1m yng nghostau'r prosiect oherwydd cynnydd cyffredinol mewn prisiau o fewn y diwydiant adeiladu ac yn sgil o ganlyniad i'r pandemig. Cafodd y cynnydd mewn costau ei dalu gan gynnydd mewn benthyciadau a gan adnoddau Comisiynwyr Harbwr Saundersfoot.
- Dyffryn Rheidol: cynyddodd costau'r prosiect gan £827,758 oherwydd cynnydd cyffredinol mewn prisiau yn y diwydiant adeiladu. Cafodd y costau ychwanegol eu talu gan Reilffordd Cwm Rheidol. Roedd y prosiect hefyd wedi denu rhagor o arian cyfatebol o gronfa Cymunedau Arfordirol.

- Triongl Antur Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu: Roedd gostyngiad cyffredinol o £382,955 i gyfanswm costau'r prosiect. Roedd hyn yn bennaf oherwydd tynnu'n ôl pecyn gwaith Canolfan Gweithgareddau Pontymoile ond cafodd ei wrthbwysu gan gynnydd yng nghostau pecynnau gwaith eraill o fewn y prosiect.

Tabl 3. Gwariant gweithrediad Prosiect TAD gan brosiectau unigol (ailbroffilio 2022)

	Cyfanswm gwariant	Dyraniad ERDF	Arian cyfatebol
	Proffil cyflawni 2022	Proffil cyflawni 2022	Proffil cyflawni 2022
Llys y Frân	£3,335,675	£1,700,000	£1,635,675
Venue Cymru	£2,791,642	£832,262	£1,959,380
Bae Colwyn	£3,816,405	£1,403,733	£2,412,672
Glannau Caernarfon	£6,611,985	£2,410,634	£4,201,351
Castell Caernarfon	£5,313,553	£1,040,758	£4,272,795
Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu	£4,291,824	£1,645,691	£2,646,133
Dyffryn Rheidol	£3,309,260	£1,612,946	£1,696,314
PRIF, Bridgend CBC	£5,722,825	£2,565,940	£3,156,885
Pentywyn	£11,323,709	£3,000,000	£8,323,709
Rock UK	£4,738,288	£2,543,000	£2,195,288
Saundersfoot	£10,118,967	£4,350,000	£5,768,967
Ynys Cybi	£2,820,207	£1,737,927	£1,082,280
Arall			
Hen Goleg	£361,831	£151,969	£209,862
Canolfan Forwrol Porthcawl	£1,291,914	£1,041,380	£250,534
Croeso Cymru	£1,352,858	£700,000	£652,858
Cyfanswm	£67,233,743	£26,736,241	£40,497,502

4.7 Fel yr amlinellwyd yn adran 3, arweiniodd y pandemig at ail-lunio gweithgareddau marchnata a oedd yn gysylltiedig â'r gweithrediad. Fel rhan o ail-broffilio 2022, gostyngwyd dyraniad marchnata'r ERDF i £600,000. Cafodd gwariant marchnata ei gynnwys o fewn cyfanswm gwariant Croeso Cymru o £632,450. Roedd y ffigwr cyffredinol hwn yn cynnwys costau staff, gwerthuso a marchnata. Yr arian ERDF a hawliwyd ar gyfer gwariant Croeso Cymru oedd £394,017. O ganlyniad roedd gwariant Croeso Cymru yn is na'r £1.35m a nodwyd wrth ailbroffilio'r gweithrediad yn 2022.

Cynnydd yn erbyn dangosyddion y gweithrediad

4.8 Isod rydym yn cyflwyno cyfanswm y data o'r holl brosiectau mewn perthynas â'r pedwar dangosydd WEFO. Ar draws y gweithrediad yn ei gyfanrwydd, gwelwyd canlyniadau cadarnhaol ar y cyfan. Yn gyffredinol, roedd y tir a ddatblygwyd ar draws prosiectau TAD yn fwy na'r targed ar gyfer y gweithrediad. Er na chyflawnwyd targedau ar draws y tri dangosydd arall, yn achos safleoedd a grëwyd/neu adnewyddwyd a swyddi y darparwyd ar eu cyfer, roedd yr allbynnau terfynol dim ond ychydig yn is na'r targedau. Mae'n bwysig cofio cyd-destun cyflawni gweithrediad TAD: o ystyried y newidiadau i gynlluniau a achoswyd gan y pandemig ac o ystyried yr heriau a wynebodd prosiectau drwy ystod o ffactorau allanol annisgwyl, mae'r allbynnau a gyflwynir yn Nhabl 4 yn gyflawniad sylweddol.

Tabl 4. Cyflawniad gweithrediad TAD yn erbyn dangosyddion a thargedau WEFO

Dangosydd WEFO	Targed TAD (gweithrediad wedi'i ailbroffilio, 2022)	Allbynnau terfynol a adroddir mewn adroddiadau cau ar gyfer pob un o'r 12 prosiect	% o'r targed a gyrhaeddwyd
Tir a ddatblygwyd (Ha)	25.4	26.2	103.2%
Safleoedd a grëwyd neu adnewyddwyd (m ²)	20,591	19,830.5	96.3%
Swyddi y darparwyd ar eu cyfer (rhif)	312.3	306.6	98.2%
Busnesau Bach a Chanolig y darparwyd ar eu cyfer (rhif)	50	43	86.0%

DS Mae'r data a nodir yn y tabl hwn yn seiliedig ar ddata allbwn a adroddwyd gan brosiectau TAD yn eu hadroddiadau terfynol. Nodir dadansoddiad o sut y cyfrannodd allbynnau pob prosiect at y cyfansymiau a gynhwysir uchod yn Atodiad C.

5. Canfyddiadau'r gwerthusiad

5.1 Mae'r adran hon o'r adroddiad yn cyflwyno canfyddiadau mewn perthynas â chanlyniadau'r gweithrediad. Mae'n tynnu ar wybodaeth a thystiolaeth o sawl ffynhonnell, gan gynnwys adolygiadau pen-desg o gynlluniau busnes y gweithrediad a phrosiectau unigol, ymchwil ansoddol gyda buddiolwyr ar y cyd a rhanddeiliaid, a data terfynol a adroddwyd ar allbynnau prosiectau mewn adroddiadau terfynol.

Effeithiau ar lefel prosiect

5.2 Mae'r ystod o ganlyniadau y cyfeirir atynt yn yr adran hon yn adlewyrchu amrywiaeth y prosiectau a gefnogwyd. Yn ystod cyfnod interim y gwerthusiad, gofynnwyd i gynrychiolwyr y prosiect grynhoi'r effeithiau yr oeddent yn disgwyl i'w prosiectau eu cyflawni. Trafodwyd y materion hyn er mwyn archwilio nifer o bwyntiau: i) i ba raddau y mae'r effeithiau a nodwyd yn cyd-fynd â thargedau rhaglen ERDF a'r gweithrediad; (ii) pa effeithiau a nodwyd gan brosiectau penodol; iii) i ba raddau yr oedd unrhyw themâu cyffredin yn rhedeg ar draws prosiectau TAD.

5.3 Roedd y gwerthusiad wedi canfod fod aliniad rhwng canlyniadau disgwyledig y prosiectau a dangosyddion WEFO, er bod rhai dangosyddion a chanlyniadau cysylltiedig yn fwy amlwg nag eraill. Roedd pwyslais ar ailddatblygu ac adfywio ffisegol yn rhan o'r gweithrediad, sy'n cyd-fynd â'r targedau 'tir a ddatblygwyd' a 'safleoedd a grëwyd neu adnewyddwyd'. Fodd bynnag, ychydig iawn o gynrychiolwyr prosiect a gyfeiriodd yn ddigymell at gynyddu cyflogaeth fel nod eu prosiectau. Roedd cydnabyddiaeth y byddai prosiectau llwyddiannus yn darparu cyfleoedd cyflogaeth neu'n diogelu cyflogaeth, ond ychydig iawn o fuddiolwyr ar y cyd a gyflwynodd eu prosiectau fel buddsoddiadau a ysgogwyd gan y nod strategol o gynyddu cyflogaeth yn lleol. Roedd pob prosiect, fodd bynnag, yn cydnabod bod targedau WEFO yn fesuryddion perfformiad cyffredinol y byddai prosiectau yn cael eu hasesu yn eu herbyn.

5.4 Fel y gellid disgwyl, amlinellodd buddiolwyr ar y cyd ystod o effeithiau disgwyledig, gan adlewyrchu cwmipas prosiectau TAD ac hefyd lefel yr uchelgais a gefnogir trwy'r gweithrediad. Isod ceir crynodeb o'r materion a godwyd, ac mae'n bosibl

categorioidio'r effeithiau hyn o dan dri phennawd rhyng-gysylltiedig a rhyng-ddibynnol:

Tabl 5. Effeithiau disgwylidig prosiectau TAD

Effaith ar ymwelwyr/cynnig twristiaeth (e.e...)	Effeithiau ar leoedd (e.e...)	Effeithiau ehangach ar lefel gymunedol neu economaidd (e.e...)
<ul style="list-style-type: none"> • Cynyddu nifer yr ymwelwyr; • Gwella profiad yr ymwelydd; • Arallgyfeirio cynnig safle i ymwelwyr; • Gwella hygyrchedd i ymwelwyr â safleoedd/lleoliadau; • Leihau natur dymhorol safleoedd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwchraddio seilwaith ffisegol; • Cefnogi adfywio yn yr ardal leol; • Bod yn gatalydd ar gyfer datblygiadau cysylltiedig eraill. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau budd masnachol/cymorth buddiolwyr ar y cyd cynaliadwyedd; • Diogelu a chreu swyddi; • Cyfrannu at falchder dinesig/ymdeimlad o le; • Herio ac ail-ddiffinio canfyddiadau o safleoedd/ardaloedd lleol.

5.5 Yn drydydd, gwnaethom ystyried pa faterion cyffredin, os o gwbl, a oedd ar draws effeithiau disgwylidig y prosiectau amrywiol hyn. Gan gymryd arweiniad o gynllun busnes gweithrediad TAD, roedd pob prosiect yn dyheu am gael effaith drawsnewidiol ar ymwelwyr neu ar eu hardaloedd lleol. Fodd bynnag, nid oedd y dyhead hwn i sicrhau newid trawsnewidiol wedi'i ddiffinio'n glir ym mhob achos. Un nodwedd gyson yr oedd cynrychiolwyr prosiect yn dyheu amdani oedd codi ansawdd eu safleoedd neu atyniadau mewn ffordd amlwg – gwella profiad yr ymwelydd a newid canfyddiadau o'r cyrchfannau hyn.

5.6 Yn dilyn y materion a grynoir uchod, mae gweddill yr adroddiad hwn wedi'i strwythuro yn unol â:

- Gwydnwch a hyblygrwydd yn ystod pandemig COVID-19
- Aliniad strategol y gweithrediad
- Trawsnewid safleoedd
- Trawsnewid canfyddiadau o leoedd a denu buddsoddiad pellach
- Cynllunio busnes a hyfywedd
- Mynd i'r afael â natur dymhorol safleoedd

- Ychwanegu gwerth at gynlluniau adfywio lleol
- Sefydlu partneriaethau newydd drwy weithrediad TAD
- Iechyd a lles
- Canfyddiadau ymwelwyr o safleoedd TAD

Gwydnwch a hyblygrwydd yn ystod pandemig COVID-19

Darganfod:

- Er gwaethaf effaith sylweddol y pandemig ar y sector twristiaeth, dangosodd buddiolwyr ar y cyd wydnwch ac ymrwymiad nodedig wrth symud prosiectau ymlaen tuag at eu cwblhau, gyda chefnogaeth rheolwyr y gweithrediad yn Croeso Cymru. Bu'n rhaid i bob partner weithio trwy'r heriau a wynebwyd ganddynt mewn ffordd hyblyg ac ystwyth.

- 5.7 Mae effaith y pandemig ar y sector twristiaeth yn cael ei gydnabod yn eang. Roedd cynllun Llywodraeth Cymru, *Dewch i lunio'r dyfodol* yn cydnabod bod, '*busnesau twristiaeth, lletygarwch a digwyddiadau [wedi] wynebu heriau eithafol ... a cholledion yn eu busness a'u hincwm*' (Llywodraeth Cymru, 2021).¹⁷ Cafwyd effeithiau sylweddol ar brosiectau TAD, yn enwedig yr atyniadau ymwelwyr hynny lle datblygwyd cyfleusterau dan do. Profodd nifer o brosiectau oedi mawr mewn amserlenni cwblhau (ar gyfartaledd 12-24 mis o oedi) o ganlyniad i'r pandemig a ffactorau eraill, gan gynnwys problemau yn gysylltiedig â chaffael neu contractwyr. Yn achos prosiectau Pentywyn a Llys-y-Frân aeth contractwyr i ddwylo'r gweinyddwyr, a gafodd effaith yn sylweddol ar amserlenni, costau a chynllunio prosiectau.
- 5.8 Y prif ffocws ar gyfer nifer o fuddiolwyr ar y cyd oedd goroesi yn hytrach nag adfer, a chafodd nifer o brosiectau eu gohirio neu eu heffeithio'n uniongyrchol. Cafodd Venue Cymru ei ail-bwrpasu fel ysbyty maes ar gyfer COVID-19, a olygodd proses arall o adnewyddu yn dilyn buddsoddiad TAD. Parhaodd y mwyafrif o atyniadau i weithredu gydag oriau llai a chapasiti cyfyngedig. Er gwaethaf rhywfaint o adfer

¹⁷ [Ailadeiladu'r economi ymwelwyr: dewch i lunio'r dyfodol](#) t3

wedi'i yrru gan y farchnad ymwelwyr cartref (y farchnad *staycation*), roedd atyniadau TAD yn parhau i weithredu mewn marchnad heriol ac ansicr.

- 5.9 Roedd prosiectau TAD eraill, yn enwedig y rhai sy'n canolbwyntio ar weithgareddau a phrofiadau awyr agored wedi adfer yn gyflymach yn dilyn llacio cyfyngiadau'r cyfnod clo. Mae'r pecyn o brosiectau ym Mhorthcawl wedi gwneud cyfraniad cadarnhaol i weledigaeth y gyrchfan i ddod yn gyrchfan o ansawdd uchel yng Nghymru. Mae buddsoddiad TAD wedi arwain at gynnydd enfawr yn nefnydd meysydd parcio Rest Bay a mwy o ymwelwyr ar draws glan y môr a'r harbwr. Mae defnydd o'r cyfleuster chwaraeon dŵr a'r caffi amlbwrpas yn Rest Bay wedi arwain at gynnydd sylweddol yn nifer yr ymwelwyr a'r gwariant: gwariodd 21,000 o ymwelwyr £245,000 yn y safle yn 2021 o'i gymharu â 6,000 o ymwelwyr yn gwario £70,000 yn 2018.
- 5.10 Mae holl brosiectau TAD wedi cydnabod yr angen am hyblygrwydd o ran cynllunio busnes, datblygu a gweithredu prosiectau. Mae effaith y pandemig a realiti dirywiad economaidd parhaus wedi arwain at lawer o fuddiolwyr ar y cyd yn ailfeddwl eu cynlluniau busnes a'u blaenoriaethau gweithredol yn y dyfodol. Dywedodd buddiolwyr ar y cyd fod tim rheoli gweithrediad TAD yn Croeso Cymru wedi bod yn gefnogol i'r angen i addasu cynlluniau prosiect ac wedi cydweithio'n agos wrth ailbroffilio prosiectau.
- 5.11 Wrth edrych ymlaen, un o'r ystyriaethau allweddol yw'r angen i gefnogi adferiad trwy'r farchnad dwristaidd ddomestig, gan ddarparu i'r farchnad *staycation* gynyddol yn y DU. Mae nifer o fuddiolwyr ar y cyd yn addasu eu cynllunio i gwrdd â thueddiadau newydd, yn benodol y twf yn y galw am brofiadau a gweithgareddau awyr agored sy'n gysylltiedig â'r amgylchedd naturiol. Mae Rock UK wedi ailwerthuso ei gynllun busnes ac ailstrwythuro'r ganolfan i sicrhau arbedion cost sylweddol. Mae'r ganolfan breswyl yn dechrau prysuro ond maent yn dweud bod sicrhau archebion ysgol ar gyfer y ganolfan wedi bod yn fwy heriol na'r disgwyl yn ystod blynyddoedd cyntaf gweithredu'r ganolfan breswyl.
- 5.12 Er gwaethaf yr heriau sylweddol a ddaeth yn sgil y pandemig, mae buddiolwyr ar y cyd wedi dangos gwytnwch ac ymrwymiad sylweddol i gyflawni eu prosiectau ac i sicrhau bod eu hatyniadau'n cael eu cynnal a'u cryfhau yn y dyfodol.

Alinio strategol y gweithrediad

Canfyddiad

- Roedd TAD wedi'i alinio'n dda yn strategol â pholisïau Llywodraeth Cymru i gefnogi twristiaeth ac adfywio. Roedd y gweithrediad hefyd wedi cefnogi'n uniongyrchol y blaenoriaethau a nodwyd yn Rhaglen Weithredol ERDF Gorllewin Cymru a'r Cymoedd.

- 5.13 Fel y nodir yn Adran 2, cynlluniwyd cynllun busnes TAD i alinio â strategaeth dwristiaeth Cymru, *Partneriaeth ar gyfer Twf (P4G)*.¹⁸ Adlewyrchwyd y blaenoriaethau a oedd yn sail i'r strategaeth honno yn nodau'r gweithrediad ac fe'u gwirededwyd trwy ddeilliannau prosiectau unigol. Mae hyn yn cynnwys hyrwyddo cynnig twristiaeth o ansawdd uchel, goresgyn heriau yn ymwneud â natur dymhorol y sector trwy ymestyn y tymor twristiaeth mewn safleoedd allweddol, a chefnogi dulliau ar y cyd i arloesi a sbarduno gwelliannau i brofiadau ymwelwyr. Ystyrir bod TAD yn ategu cynlluniau a strategaethau eraill Croeso Cymru. Nododd rhai o'r cyfweleion fod y gweithrediad yn rhoi ysgogiad ychwanegol neu 'hwb terfynol' ar gyfer rhai cynlluniau hirdymor. Mae hyn yn dangos bod ystyriaethau strategol a phragmatig y tu ôl i'r broses o ddethol rhai prosiectau. Nododd rhanddeiliaid fod TAD yn ategu cynlluniau cyllido strategol eraill sy'n cael eu gweithredu gan Croeso Cymru, fel y Cynllun Cymorth Buddsoddi Twristiaeth (TISS) a'r Cynllun Cymorth Buddsoddi Amwynder Twristiaeth (TAIS).
- 5.14 Cefnogodd gweithrediad TAD amcanion ERDF o dan Flaenoriaeth 4.4, a oedd â'r nod o gynyddu cyflogaeth trwy fuddsoddiadau mewn seilwaith blaenoriaethol neu ranbarthol. Roedd buddsoddiad TAD mewn prosiectau seilwaith twristiaeth yn cefnogi sector blaenoriaeth o'r economi sylfaenol a nodwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae prosiectau TAD yn parhau i gyfrannu at gynyddu cyflogaeth yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol trwy eu gweithgarwch, trwy'r gweithgareddau adeiladu a chadwyni cyflenwi y maent yn cefnogi.
- 5.15 Yng nghyd-destun rhaglen weithredol ehangach ERDF Gorllewin Cymru a'r Cymoedd, roedd TAD yn ymgorffori'r egwyddorion dylunio craidd oedd yn sail i'r

¹⁸ [Partneriaeth ar gyfer twf: strategaeth ar gyfer twristiaeth 2013-2020](#)

strwythurol. Un o nodweddion y gweithrediad oedd canolbwyntio adnoddau mewn llai o safleoedd er mwyn cael mwy o effaith. Darparodd TAD enghreifftiau hefyd o integreiddio cyllid gyda rhaglenni buddsoddi ehangach ar draws y sector cyhoeddus. Dangosodd hyn fod y gweithrediad yn ategu ac yn cyd-fynd â rhaglen ehangach ERDF ac Amcan Penodol 4.4 y mae'r gweithrediad yn cael ei ariannu oddi tano.

Trawsnewid safleoedd

Canfyddiad:

- Mae gweithrediad TAD wedi cael effaith drawsnewidiol ar safleoedd twristiaeth unigol o ganlyniad uniongyrchol i'r buddsoddiad sylweddol mewn lleoliadau o flaenoriaeth rhanbarthol. Mae'r gweithrediad wedi gwella ansawdd y cynnig i ymwelwyr trwy ddatblygu cyfleusterau newydd a chefnogi gwelliannau i safleoedd presennol.

- 5.16 Roedd dogfennaeth Rhaglen ERDF yn pwysleisio pwysigrwydd canolbwyntio adnoddau'r Gronfa Strwythurol er mwyn cael effaith drawsnewidiol. Roedd yr iaith hon yn treiddio trwy Gynllun Busnes TAD, a nododd:

"Mae'r gweithrediad yn darparu fframwaith ar gyfer datblygu nifer cyfyngedig o safleoedd twristiaeth sydd yn flaenoriaethau ranbarthol ac sydd â'r potensial i fod yn gyrchfannau eiconig o fewn ardal y rhaglen. Mae graddfa'r buddsoddiad cyfalaf a ragwelir yn golygu bod potensial i sicrhau deilliannau trawsnewidiol i economi ymwelwyr Cymru."

- 5.17 Roedd prosiectau unigol, yn eu tro, yn adleisio'r dyheadau hyn ac yn darparu tystiolaeth o drawsnewid yn eu safleoedd trwy uwchraddio seilwaith ffisegol presennol neu ddatblygu cyfleusterau ac amwynderau newydd. Mae Canolfan Chwaraeon Dŵr Rest Bay (CBS Pen-y-bont ar Ogwr) wedi datblygu Rest Bay fel cyrchfan gweithgareddau arfordirol blaenllaw. Mae Rock UK wedi datblygu ystod ehangach o weithgareddau a chynnig preswyl i ymwelwyr, gan gynnwys antur awyr, saethyddiaeth, cyfeiriannu, cae chwaraeon pob tywydd, sgiliau byw yn y gwylt, teithiau cerdded yn y bryniau a chaffi newydd. Yng Nghastell Caernarfon, roedd datblygiad Porth y Brenin yn cynnwys camp beirianyddol gymhleth i osod liff

mewn Safle Treftadaeth y Byd, gan hwyluso mynediad i ardaloedd o'r heneb oedd, cyn hynny, y tu hwnt i gyrraedd unigolion â symudedd cyfyngedig. Mae'r buddsoddiad mewn cyfleusterau ychwanegol yng Nghwmcarn wedi gweld nifer yr ymwelwyr i'r safle yn cynyddu o 239,181 yn 2018/19 i dros 350,000 yn 2022/2023.

Trawsnewid canfyddiadau o leoedd a denu buddsoddiad pellach

Canfyddiad:

- Mae'r gweithrediad wedi newid canfyddiadau o safleoedd, gydag arwyddion bod prosiectau'n denu buddsoddiad pellach.

- 5.18 Mae gweithrediad TAD wedi cael effaith gadarnhaol ar godi proffil cyrchfannau ac wrth ddenu diddordeb buddsoddwyr sector preifat. Mae buddiolwyr y prosiect yng Nghaernarfon wedi casglu data gan ymwelwyr sy'n dangos bod proffil Galeri wedi arwain at gynnydd yn nifer yr ymwelwyr newydd i'r gyrchfan (yn ogystal â darparu atyniad ac amwynder ychwanegol drwy gydol y flwyddyn i'r boblogaeth leol). Mae cynrychiolwyr y prosiect a staff yn dweud bod y buddsoddiad yn Rock UK yn herio (ac yn wir yn newid) canfyddiadau lleol a chenedlaethol o Ferthyr Tudful fel cyrchfan ar gyfer twristiaeth antur a gweithgareddau. Cefnogir hyn hefyd gan adborth a gasglwyd gan ymwelwyr i'r safle.
- 5.19 Mae datblygiad y Ganolfan Arfordirol Ryngwladol a chynnal Pencampwriaethau Rhwyfo y Byd wedi ailfrandio delwedd Saundersfoot fel pentref arfordirol sy'n gallu cystadlu ar lwyfan cenedlaethol gyda chyrchfannau a harbyrau arfordirol tebyg yn y DU.
- 5.20 Mae buddsoddiad y sector preifat yn elfen hanfodol wrth gefnogi adfywio effeithiol ac mae'n thema ganolog ym mholisi'r llywodraeth. Er ei bod yn anodd meintoli, mae yna enghreifftiau lle mae buddsoddiad a darpariaeth TAD yn denu buddsoddiad pellach. Mae Cyngor Pen-y-bont wedi nodi bod gwelliannau i lan y môr a phromenâd Porthcawl wedi arwain at gynnydd mewn diddordeb buddsoddwyr mewn cyfleoedd datblygu yn y dref a'r cyffiniau.
- 5.21 Mae'r buddsoddiad yn Llys-y-Fran wedi cefnogi datblygiad darparwyr llety gwyliau lleol. Mae hyn wedi cynnwys datblygiad gwerysilla newydd yn lleol ac adnewyddu bythynnod gwyliau. Oherwydd llwyddiant datblygu'r ganolfan gweithgareddau awyr

agored a llety ychwanegol yng Nghoedwig Cwmcarn (Triongl Antur Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu), mae'r safle yn ymchwilio cyfleoedd am gyllid ychwanegol i ddatblygu eu gweithgareddau a'u cyfleusterau ymhellach. Mae hyn eisoes wedi denu rhywfaint o ddiddordeb gan weithredwyr preifat.

5.22 Er gwaethaf pryderon a godwyd gan fuddiolwyr ar y cyd ynghylch tynnu cronfa bwrpasol yn ôl i gefnogi marchnata a hyrwyddo, mae prosiectau TAD wedi'u cynnwys fel rhan o weithgareddau marchnata Croeso Cymru fel ychwanegiadau i gynnyrch cynnyrch cyffredinol Cymru i ddefnyddwyr. Maent wedi'u cynnwys mewn amrywiaeth o weithgareddau gan gynnwys:

- Hyrwyddo'r prosiectau ar wefannau Croeso Cymru gyda tua 8 miliwn o ddefnyddwyr yn flynyddol ac ar gyfryngau cymdeithasol (tua 1.8 miliwn o ddilynwyr ar draws sawl platfform)
- Mae modd i brosiectau rhestru gwybodaeth am eu safleoedd a chynnyrch ar safle Croeso Cymru – e.e. gall pob prosiect reoli a golygu eu gwybodaeth eu hunain ar VisitWales.com
- Ymweliadau gan y wasg a'r cyfryngau; Mae Croeso Cymru yn cynnal ymweliadau drwy gydol y flwyddyn, llawer ohonynt mewn partneriaeth â Visit Britain, sydd wedi arwain at sylw yn y cyfryngau/wasg
- Ymweliadau gweinidogol i brosiectau TAD sydd wedi derbyn sylw gan y wasg, gan gynnwys Llys y Fran, Pentwyn, Saundersfoot, Castell Caernarfon/Porth y Brenin a Phorthcawl.

Cynllunio busnes a hyfywedd

Canfyddiad:

- Mae cynhyrchu digon o ffrydiau referniw i dalu costau rheoli a gweithredol yn parhau i fod yn her i nifer o brosiectau, yn enwedig y rhai sy'n cael eu gweithredu gan asiantaethau cyhoeddus.

5.23 Roedd pob prosiect TAD yn cydnabod yr angen am hyblygrwydd o ran cynllunio busnes, datblygu prosiectau a rheoli gweithredol. Mae effaith y pandemig a realiti dirywiad economaidd parhaus wedi arwain at lawer o fuddiolwyr ar y cyd yn ailfeddwl eu cynlluniau busnes a'u blaenoriaethau gweithredol i'r dyfodol.

Adroddodd prosiectau y bu rheolaeth gweithrediad TAD gan Croeso Cymru yn gefnogol i'r angen i addasu cynlluniau prosiect mewn llawer o achosion.

- 5.24 Un ystyriaeth allweddol yw'r angen i barhau i adfer y sector trwy'r farchnad ymwelwyr a thwristiaeth ddomestig, gan ganolbwyntio ar y farchnad *staycation* gynyddol yn y DU a newidiadau mewn ymddygiad a thueddiadau defnyddwyr. Er gwaethaf buddsoddiad TAD, mae nifer o atyniadau yn parhau i ddibynnu ar gymhorthdal refeniw. Mae nifer o fuddiolwyr ar y cyd yn addasu eu cynlluniau i ymateb i dueddiadau newydd, yn benodol y twf yn y galw am brofiadau a gweithgareddau awyr agored sy'n gysylltiedig â'r amgylchedd naturiol.
- 5.25 Gwnaeth Rock UK ail-arfarnu ei gynllun busnes ac ailstrwythuro'r ganolfan er mwyn cyflawni arbedion cost sylweddol. Mae'r ganolfan breswyl yn dechrau prysuro, ond maen nhw'n dweud ei bod hi'n dal yn anodd sicrhau archebion gan ysgolion ar gyfer y ganolfan.
- 5.26 Creodd y gwaith ailfodelu yn Venue Cymru bedair ardal sydd yn cynnig llefydd i rhwng 200 a 350 o gynadleddwyr, a oedd, o'u defnyddio ar y cyd â'r Awditoriwm fel prif le yn y Cyfarfod Llawn, wedi galluogi Venue Cymru i wneud cais am nifer o ddigwyddiadau newydd na fyddent fel arall wedi ystyried Llandudno fel cyrchfan. Mae tair cynhadledd feddygol ac un gynhadledd wyddonol genedlaethol newydd yn y DU eisoes wedi'u sicrhau o ganlyniad uniongyrchol i'r gwaith hwn.
- 5.27 Mae Cwmcarn yn bwriadu cyflwyno gweithgareddau newydd i gynyddu hyd arhosiad ymwelwyr a'u gwariant a lleihau'r ddibyniaeth ar gymhorthdal refeniw a ddarperir gan y cyngor. Mae Llys y Frân yn datblygu cyfleuster gweryslla newydd i gynhyrchu refeniw ychwanegol i wrthbwysu costau rheoli a chynnal a chadw.

Mynd i'r afael â natur dymhorol safleoedd

Canfyddiad:

- Mae gweithrediad TAD wedi gwella'r cynnig twristiaeth drwy gydol y flwyddyn o fewn safleoedd; dros amser, mae gan hyn y potensial i helpu i fynd i'r afael â'r galw tymhorol sy'n cyfrannu at gynhyrchiant isel a chyfleoedd cyflogaeth ansicr yn y diwydiant.

- 5.28 Un o amcanion polisi craidd Croeso Cymru yw gwneud y mwyaf o fanteision economaidd a chymdeithasol twristiaeth trwy hyrwyddo mwy o ymlediad daearyddol a thymhorol o ymweliadau. Mewn nifer o achosion, mae TAD wedi helpu i fynd i'r afael â natur dymhorol rhai safleoedd trwy ddarparu profiadau trwy'r flwyddyn. Mae buddsoddiad yn Llys-y-Frân wedi cynyddu'r gwaith i saith diwrnod yr wythnos ac mae wedi arwain at ddatblygu a chyflwyno digwyddiadau a gweithgareddau ar adegau tawel, sydd wedi bod yn llwyddiannus. Mae ehangu cyfleusterau yn Venue Cymru wedi golygu bod modd cynyddu digwyddiadau a chynadleddau drwy gydol y flwyddyn. Mae hyn yn debygol o helpu i leihau effeithiau tymhorol, gan ddod â niferoedd cynyddol o ymwelwyr i'r safle a thref Llandudno trwy gydol y flwyddyn. Mae Canolfan Arfordirol Ryngwladol Cymru wedi gyrru cynnydd mewn twristiaeth yn Saundersfoot drwy gydol misoedd y gaeaf, gyda'r holl siopau manwerthu yn parhau ar agor gydol y flwyddyn.
- 5.29 Mae nifer o brosiectau wedi cyflwyno digwyddiadau a gweithgareddau y tu allan i'r prif gyfnod gwyliau i ymestyn y tymor ac annog gwariant ychwanegol. Bydd Rheilffordd Dyffryn Rheidol yn ymestyn ei rhaglen o ddigwyddiadau yn ystod y gaeaf drwy ddefnyddio Sied Rheilffordd Great Western fel lleoliad. Mae tystiolaeth a gasglwyd gan Gyngor Conwy wedi dangos bod y promenâd ym Mae Colwyn wedi gweld cynnydd sylweddol yn nifer yr ymwelwyr a'r defnydd o'r traeth a'r promenâd y tu allan i'r tymor prysuraf. Mae llawer o grwpiau lleol bellach yn defnyddio'r gofod ar gyfer gweithgareddau ffurfiol fel dosbarthiadau ymarfer corff a nofio môr.

Ychwanegu gwerth at adfywio lleol

Canfyddiad:

- Mae gweithrediad TAD wedi bod yn gatalydd ar gyfer adfywio ardaloedd lleol, gan danlinellu'r cyfraniad y gall buddsoddiad cyfalaf mewn atyniadau ymwelwyr ei wneud fel rhan o gynlluniau datblygu economaidd ehangach.

- 5.30 Un canlyniad a adroddwyd yn gyson gan fuddiolwyr ar y cyd oedd y cyfraniad a wnaed gan y gweithrediad tuag at gefnogi adfywio lleol, gan helpu i fynd i'r afael â heriau cymdeithasol ac economaidd ehangach a brofwyd yn rhai o gymunedau

mwyaf difreintiedig Cymru. Mae buddsoddiad cyfalaf i wella profiad ymwelwyr yn gwneud cyfraniad cadarnhaol at amcanion eraill.

- 5.31 Mae buddsoddiad yng Nglannau Bae Colwyn yn cyfrannu tuag at amddiffyn y Bae dros yr hirdymor gan gynnwys sicrhau safleoedd cyhoeddus modern, cynaliadwy a deniadol i ddenu ymwelwyr newydd i'r ardal. Yn yr un modd, mae buddsoddiad yn Saundersfoot wedi "sbarduno adfywio o fewn yr ardal" trwy sefydlu lleoliad gweithgareddau dŵr newydd a chyfleusterau ar gyfer digwyddiadau teuluol sy'n ategu ac yn cryfhau cynnig hamdden a masnachol presennol y dref. Mae'r pecyn o brosiectau yn Nglannau Caernarfon yn darparu cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol i bobl leol a chyfleusterau i ymwelwyr. Mae'r cyfleusterau gorsaf newydd Rheilffordd Ucheldir Cymru yn adeiladu ei enw da fel lleoliad cymunedol i'r dref. Roedd cynllun busnes cyn y prosiect ar gyfer Galeri yn rhagweld tua 25,000 o ymweliadau sinema yn ystod y 12 mis cyntaf ar ôl agor ond nifer gwirioneddol yr ymweliadau yn ystod blwyddyn gyntaf yr agoriad oedd 63,257.
- 5.32 Yn bwysig i Croeso Cymru, roedd y gwaith yn ychwanegu gwerth sylweddol at brosiectau adfywio lleol, trwy fuddsoddiad sylweddol mewn safleoedd blaenoriaeth. Mae gorsaf reilffordd newydd Ucheldir Cymru yng Nghaernarfon yn ffurfio un rhan o adfywiad ehangach o'r cei a glannau'r dref. Cynigiodd cynrychiolwyr ar draws ystod o safleoedd - gan gynnwys Pentywyn, Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu, Saundersfoot a Bae Colwyn – enghreifftiau o'r effaith gadarnhaol ar fusnesau lleol, gyda datblygiadau yn gatalydd i fusnesau lletygarwch ac arlwyyo agor neu ehangu eu cynnig a'u cyfleusterau.
- 5.33 Mae tystiolaeth a gasglwyd yn ystod y gwerthusiad yn dangos bod y gweithrediad wedi helpu i newid canfyddiadau o werth yr economi ymwelwyr. Mae TAD wedi arwain at gydnabyddiaeth ehangach o fanteision cymryd rhan mewn datblygiadau i gefnogi twristiaeth a'r economi ymwelwyr. Nododd trafodaethau gyda Dŵr Cymru fod llwyddiant buddsoddiad TAD wedi arwain at gydnabyddiaeth gorfforaethol o werth economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol datblygiadau twristiaeth sy'n arallgyfeirio eu gweithgareddau craidd. Yn dilyn llwyddiant buddsoddiad TAD yn Llys-y-Frân, mae gan y cwmni bellach yr hyder a'r ymrwymiad i greu rhwydwaith o gyrchfannau ymwelwyr ar draws ei bortffolio o safleoedd yng Nghymru.

Sefydlu partneriaethau newydd drwy'r gweithrediad TAD

Canfyddiad:

- Roedd gweithrediad TAD wedi arwain at ffurfio partneriaethau lleol newydd a oedd yn cefnogi'r broses o gyflawni prosiectau. Manteisiodd y rhwydwaith o fuddiolwyr ar y cyd hefyd ar gyfleoedd i drafod prosiectau a dysgu o brofiadau ei gilydd.

- 5.34 Mae'r gweithrediad TAD wedi arwain at greu partneriaethau newydd, y mae'n debygol y bydd buddiolwyr ar y cyd yn eu cynnal a'u hadeiladu arnynt wrth i gyfleoedd pellach gael eu harchwilio. Dywedodd buddiolwyr ar y cyd a rhanddeiliaid ehangach fod cydweithio rhwng ystod o bartneriaid wedi bod yn effeithiol ac wedi helpu i greu consensws a chefnogaeth mewn perthynas â dylunio, datblygu a chyflawni prosiectau. Mae hyn yn wir yn arbennig o ran prosiectau a oedd â 'phhecyn' o weithgarwch, er enghraifft y Triongl Antur (Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu) a chyfres o brosiectau Glannau Caernarfon. Nododd buddiolwyr ar y cyd y bu gweithio mewn partneriaeth yn gofyn defnydd dwys o adnoddau.
- 5.35 Ystyriwyd bod dod â buddiolwyr ar y cyd ynghyd yn ystod gweithdai o ddechrau'r gweithrediad yn ddefnyddiol wrth gefnogi rhannu gwybodaeth, gwybodaeth a phrofiadau rhwng cynrychiolwyr prosiectau. Rhoddodd hyn wybodaeth werthfawr i fuddiolwyr ar y cyd ar brosiectau ei gilydd a hefyd wedi hwyluso trafodaethau ar yr heriau cyffredin yr oedd prosiectau yn eu hwynebu a datrysiadau posibl.

lechyd a lles

Canfyddiad:

- Mae prosiectau TAD yn cyfrannu at lesiant drwy ddarparu mynediad at gyfleoedd hamdden corfforol i drigolion cymunedau lleol ac ymwelwyr.

- 5.36 Mae nifer o brosiectau wedi gwella cyfleoedd i drigolion ac ymwelwyr gymryd rhan mewn gweithgareddau hamdden corfforol a dilyn gweithgareddau awyr agored. Er ei bod yn anodd mesur yr effeithiau sy'n gysylltiedig â hyn, mae TAD yn cyfrannu at

ganlyniadau llesiant ehangach o ystyried manteision iechyd meddwl a chorfforol mwy o fynediad i'r amgylchedd naturiol.

- 5.37 Mae datblygiad Glannau Bae Colwyn wedi cynyddu cyfleoedd ar gyfer digwyddiadau fel triathlonau a theithiau cerdded elusennol. Mae llawer o grwpiau cymunedol hefyd yn defnyddio'r gofod gan gynnwys grwpiau ffitrwydd a nofio awyr agored. Mae buddsoddi ym Mhentywyn wedi creu mannau dan do ac awyr agored i'r gymuned leol gwrdd, hyrwyddo iechyd a lles, brwydro yn erbyn ynysu a chreu balchder yn y pentref.
- 5.38 O ganlyniad i'r gwelliannau i'r llwybr tynnu ar hyd Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu, mae mwy o gerddwyr a beicwyr yn gallu defnyddio a chyrchu'r gamlas yn fwy diogel, sydd wedi cyfrannu at fwy o fanteision iechyd i bobl leol ac ymwelwyr.

Canfyddiadau ymwelwyr

- 5.39 Mae'r canfyddiadau canlynol mewn perthynas â phrofiadau ymwelwyr yn seiliedig ar ymatebion i'r arolwg gan ymwelwyr i bedwar safle TAD. Mae'r data'n seiliedig ar sampl fach o 371 o holiaduron a gwblhawyd ar draws y pedwar safle dan sylw, sef Dyffryn Rheidol, Llys y Frân, Rock UK a Rheilffordd Ucheldir Cymru (rhan o brosiect Glannau Caernarfon). Felly, dylid trin y dadansoddiad gyda gofal, o ystyried cyfyngiadau'r sampl: dylid ystyried bod y canfyddiadau isod yn cynnig enghreifftiau o farn a phrofiadau ymwelwyr â'r lleoliadau dan sylw ac ni ellir dweud eu bod yn cynrychioli canfyddiadau ymwelwyr o TAD yn fwy cyffredinol. Y prif ganfyddiadau yw:
- **Effeithiolrwydd safleoedd TAD wrth ddenu ymwelwyr:** Gofynnwyd i ymatebwyr yr arolwg nodi (ar raddfa o 1-10) i ba raddau y dylanwadodd safleoedd TAD ar eu penderfyniad i ymweld â'r ardal benodol honno o Gymru. Atebodd 54 y cant o'r ymatebwyr gan nodi bod y safle yn ffactor sylweddol yn eu penderfyniad i ymweld â'r dref, lleoliad neu'r ardal honno.
 - **Mae safleoedd TAD yn denu ymwelwyr newydd:** Ymhlith y rhai a gwblhaodd yr arolwg, nododd 45 y cant ar draws y pedwar safle mai dyma oedd eu hymweliad cyntaf.

- **Effaith ar ganfyddiadau ymwelwyr o ran ansawdd:** O'r rhai a oedd wedi ymweld â'r safleoedd yn flaenorol, atebodd 72 y cant fod profiad cyffredinol yr ymwelydd wedi 'gwella' o'i gymharu â'u hymweliad blaenorol. Atebodd 24 y cant o ymatebwyr yr arolwg nad oedd profiad cyffredinol yr ymwelydd wedi 'newid' ac atebodd cyfran fach (4 y cant) ei fod wedi 'gwaethygu' o'i gymharu â'u hymweliad blaenorol.
- **Bodddhad cyffredinol ymwelwyr ag ymweliad safle:** Gofynnwyd i'r ymatebwyr nodi (ar raddfa o 1-10) pa mor fodlon oeddent gyda'r profiad cyffredinol i ymwelwyr yn ystod eu hymweliad. Atebodd 90 y cant o'r ymatebwyr 8-10 gan nodi eu bod yn fodlon ar eu hymweliad yn gyffredinol. Rhoddodd 63 y cant o'r ymatebwyr ar draws y pedwar safle sgôr o 10 yn nodi bod nifer uchel yn teimlo'n 'fodlon iawn' gyda'u hymweliad.
- **Ailymweld â safleoedd TAD yn y dyfodol:** dywedodd 80 y cant o ymatebwyr yr arolwg y byddent yn debygol o ailymweld ar y safle yn y dyfodol.
- **Mae ymwelwyr yn argymhell safleoedd i eraill:** pan ofynnwyd iddynt, dywedodd 94 y cant o ymatebwyr yr arolwg y byddent yn argymhell y safle i eraill.
- **Natur dymhorol safleoedd TAD:** Gofynnwyd i ymatebwyr yr arolwg a fyddent yn ymweld â'r safle y tu allan i'r tymor prysuraf (h.y. rhwng Hydref a Mawrth) - atebodd 68 y cant y byddent yn gwneud hynny.

6. Integreiddio themâu trawsbynciol a'r Gymraeg yn y gweithrediad

- 6.1 Roedd gweithrediad TAD wedi integreiddio themâu trawsbynciol ERDF 2014-2020 (CCTs) fel rhan o'r gweithgarwch a datblygiadau ar draws y 12 prosiect a ariannwyd. Y themâu trawsbynciol oedd:
- Cyfle cyfartal a phrif ffrydio rhywedd;
 - Datblygu cynaliadwy, a
 - Mynd i'r afael â thlodi ac allgáu cymdeithasol.
- 6.2 Uchelgais Llywodraeth Cymru yw i'r sector twristiaeth dyfu mewn ffordd gynaliadwy a gwneud cyfraniad cynyddol at les economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cymunedau yn yr ardal weithredu. Roedd gweithrediad TAD yn cynnwys nifer o brosiectau eang, sy'n cwmpasu sawl maes o effaith amgylcheddol bosibl, cyfle cyfartal a phrif ffrydio rhywedd, a mynd i'r afael â thlodi ac allgáu cymdeithasol. Pwyslais allweddol i fuddiolwyr ar y cyd oedd sicrhau bod themâu trawsbynciol yn cael eu hymgorffori wrth ddatblygu prosiectau, gwerthuso a monitro o'r cychwyn cyntaf.
- 6.3 Roedd gweithrediad TAD Croeso Cymru yn cynnwys swyddog oedd yn gyfrifol am reoli a monitro cynnydd y 12 prosiect TAD, gan gynnwys cynnydd a wnaed mewn perthynas â'r themâu trawsbynciol a nodwyd yng nghynlluniau busnes y prosiectau unigol. Rhoddodd y rôl gymorth canolog i bob prosiect i sicrhau eu bod yn cael eu rheoli a'u monitro'n briodol er mwyn galluogi asesiad o effeithiau economaidd ac amgylcheddol.
- 6.4 Y prawf critigol o effeithiolrwydd y gweithrediad mewn perthynas â chefnogi'r themâu trawsbynciol oedd i ba raddau y cawsant eu hymgorffori ar draws y deuddeg prosiect a'r cynnydd yn erbyn targedau perthnasol. Roedd cynlluniau busnes y prosiectau yn cynnwys nifer o dargedau ar gyfer themâu trawsbynciol, yr oedd gofyn i fuddiolwyr ar y cyd adrodd amynt trwy gydol y gweithrediad. Roedd dogfennaeth derfynol y prosiectau yn cynnwys asesiad o gyrhaeddiad yn erbyn y dangosyddion, wedi'u cefnogi gan dystiolaeth a sylwebaeth. Mae dadansoddiad o asesiadau themâu trawsbynciol prosiectau yn dangos bod pedwar prosiect wedi cyflawni pob dangosydd, gyda'r gweddill yn cyflawni rhwng 58 y cant a 93 y cant o'r

dangosyddion. Ar draws y gweithrediad cyfan, cyflawnwyd 127 allan o 147 o ddangosyddion themâu trawsbynciol, sy'n cyfateb i 86 y cant.

- 6.5 Yn ystod cyfweiliadau, nododd nifer o fuddiolwyr ar y cyd fod cefnogi themâu trawsbynciol yn cynrychioli parhad o waith blaenorol ac, mewn llawer o achosion, yn cyd-fynd yn agos â strategaethau, amcanion polisi a darpariaeth rhaglenni presennol. Roedd hyn yn arbennig o wir lle arweiniwyd prosiectau gan awdurdodau lleol, lle'r oedd yn ymddangos bod y themâu wedi'u hintegreiddio'n effeithiol wrth ddylunio, datblygu a monitro prosiectau. Yn wir, mae pwysigrwydd a phwyslais cynyddol Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol fel fframwaith i gyrff cyhoeddus ar gyfer camau gweithredu hirdymor wedi golygu integreiddio'r themâu trawsbynciol wrth ddatblygu a chyflawni prosiectau.

Tabl 6. Crynodeb o gyrhaeddiad y gweithrediad a phrosiectau unigol mewn perthynas â dangosyddion themâu trawsbynciol

	Cyfanswm CCT wedi'u proffilio/targedu	Cyfanswm yr adroddwyd amdanynt mewn adroddiadau cau	% a gyflawnwyd
Llys y Frân	15	15	100%
Venue Cymru	8	6	75%
Glannau Bae Colwyn	6	6	100%
Glannau Caernarfon	13	11	85%
Castell Caernarfon	12	9	75%
Camlas Sir Fynwy-Aberhonddu	13	11	85%
Dyffryn Rheidol	13	13	100%
Pen-y-bont	13	10	77%
Pentywyn	15	14	93%
Rock UK	13	11	85%
Saundersfoot	14	14	100%
Ynys Môn	12	7	58%
Cyfanswm gweithrediad TAD	147	127	86%

Cyfle cyfartal a phrif ffrydio rhywedd

Gwella hygyrchedd i safleoedd i bobl anabl

6.6 Elfen greiddiol o'r gweithrediad oedd y gofyniad bod pob cyrchfan ac atyniad yn hygyrch i ymwelwyr waeth beth eu hanabledd corfforol, nam ar y synhwyr, anabledd dysgu, problem iechyd meddwl neu unrhyw nam arall. Adroddodd prosiectau TAD amrywiaeth o welliannau i hygyrchedd eu safleoedd i bobl anabl:

- Porth y Brenin, Castell Caernarfon: Un o amcanion allweddol y prosiect oedd sicrhau bod rhannau anhygyrch o'r Castell ar gael i gynulleidfa ehangach gan gynnwys lifft newydd i gynyddu hygyrchedd corfforol i'r rhan hon o'r castell.
- Llys y Frân: Llwybrau beicio mynydd wedi'u hadeiladu i fanyleb *Project Enduro* a fydd yn galluogi defnyddio beiciau disgyrchiant 4 olwyn wedi'u cynllunio ar gyfer defnyddwyr anabl pan fyddant ar gael ar y farchnad.
- Nifer o safleoedd:
 - Gwell mynediad i ymwelwyr anabl (Trên Tir Pen-y-bont ar Ogwr, ystafelloedd gwely yn Hostel Eco Pendine)
 - Cyfleusterau toiled hygyrch sy'n mynd y tu hwnt i gydymffurfiad gyda Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd (DDA) ac sy'n dangos arfer gorau (Rheilffordd Ucheldir Cymru, Caernarfon; Porthcawl, safle Cosy Corner).
 - Mae palmant botymog wedi'i osod mewn mynedfeydd arfaethedig i sicrhau bod cerddwyr, defnyddwyr cadeiriau olwyn a'r rhai sydd â gofynion symudedd arbennig yn gallu cael mynediad i safleoedd yn ddiogel (Rock UK, Glannau Bae Colwyn).

Ymgysylltu â'r Grŵp Mynediad i'r Anabl

6.7 Roedd cynlluniau busnes nifer o brosiectau yn cynnwys targed i ymgysylltu â grwpiau a sefydliadau sy'n cynrychioli pobl anabl i lywio'r gwaith o ddylunio cyfleusterau ac allbynnau prosiect eraill. Profodd hyn yn her mewn rhai achosion, gyda thri phrosiect yn dweud nad oeddent wedi llwyddo i ymgysylltu â grwpiau perthnasol, fel y bwriadwyd. Roedd enghreifftiau o ble y cyflawnwyd hyn yn cynnwys:

- Porthcawl: Ymgynghoriad gyda Grŵp Rhwydwaith Cynhwysol Pen-y-bont ar Ogwr (BING) ar ddyluniad Cosy Corner a chynllun i gydymffurfio â gofynion y DDA. Roedd y grŵp hwn yn gallu gwneud awgrymiadau i'r cynllun, yn enwedig y cyfleuster *Changing Places* a weithredwyd gan y dylunwyr.
- Rock UK: Mae'r *Summit Centre* yn ymgysylltu â'r Gymdeithas Genedlaethol Awtistiaeth, Mencap a Sefydliad y Deillion Merthyr Tudful, i sicrhau bod ganddynt ddealltwriaeth dda o'r addasiadau a'r ffyrdd o weithio sydd eu hangen i wella hygyrchedd. Dyluniwyd y ganolfan newydd ar gyfer mynediad cynhwysol - gan gynnwys mynediad i'r llawr gwaelod i'r holl ystafelloedd cyfarfod a chyfleusterau arlwyyo ac ystafelloedd gwely hygyrch gyda thoiledau a chyfleusterau cawod cwbl sy'n cydymffurfio â'r DDA.
- Glannau Bae Colwyn: Ymgynghoriad gyda Grŵp Mynediad Gwirfoddol Conwy ynghylch cynllun y cynllun.
- Llys y Frân: Ymgynghorwyd â nifer o elusennau anabl wrth ddylunio'r cyfleusterau a'r gweithgareddau cyffredinol, gan gynnwys dylunio'r llwybrau beicio mynydd.

Pobl hŷn

Mewn nifer fach o achosion, nododd prosiectau eu bod wedi cymryd camau i gael gwared ar rwystrau rhag mwynhau safleoedd i bobl hŷn. Roedd hyn yn cynnwys adeiladu mannau gorffwys ar hyd llwybrau cerdded yn Llys y Frân a hefyd ymgorffori llwybrau o hyd ac anhawster amrywiol i sicrhau opsiynau i bob oed a cherddwr o bob gallu. Nododd Dyffryn Rheidol fod ei swyddfa docynnau yn

galluogi ymwelwyr nad oes gan lawer ohonynt fynediad i'r rhyngwrwd i archebu tocynnau dros y cownter.

Datblygu cynaliadwy

- 6.8 Ar gyfer prosiectau cyfalaf, mae'r thema trawsbynciol datblygu cynaliadwy wedi cael effaith glir ar ddyluniad safleoedd. Mynegwyd y farn yn gyson fod egwyddorion cynaliadwy yn rhan annatod o ddylunio adeiladau. Mewn nifer o achosion, mae prosiectau'n edrych i ennill y gwobrau rhagoriaeth uchaf o ran adeiladu a gweithredu. Mae hon yn sicr wedi bod yn egwyddor graidd ar gyfer Glannau Bae Colwyn, a enillodd Wobr ICE Wales Cymru i gydnabod llwyddiant peirianyddol rhagorol.

Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol

- 6.9 Mae caffael cynaliadwy hefyd yn ffactor wrth hyrwyddo twf economaidd cynaliadwy cynhwysol a lleol. Mae nifer o fuddiolwyr ar y cyd wedi ceisio defnyddio busnesau lleol lle bynnag y bo modd, fel rhan o'u cynllunio ar gyfer sicrhau buddion cymunedol, i helpu i gynnal yr economi leol.

- Llys y Frân: Mae'r caffi yn cynnwys cynnyrch bwyd a diod lleol lle bynnag y bo modd. Mae Dŵr Cymru wedi cynnal digwyddiadau cwrdd â'r cyflenwyr gyda chyflenwyr bwyd lleol. Mae ffeiriau crefft tymhorol hefyd wedi cael eu cynnal ar y safle.
- Camlas Sir Fynwy a Brycheiniog: Traphont ddŵr Pontymoile - ail-ddefnyddiwyd carreg lle bo modd o chwarel leol.
- Dyffryn Rheidol: Mae tri artist lleol bellach yn arddangos eu gwaith celf a gynhyrchwyd yn lleol yn y siop ar y safle.
- Nifer o safleoedd:
 - Dywedodd bron pob prosiect eu bod yn contractio allan i gwmnïau o Gymru i wneud gwaith ar y safleoedd (Venue Cymru, Glannau Caernarfon, Castell Caernarfon, Mynwy ac Aberhonddu, Dyffryn Rheidol, Pentywyn, Rock UK, Ynys Môn).

- Cynhaliodd Castell Caernarfon a Rock UK ddigwyddiadau 'cwrdd â'r prynwr' i gontractio gwaith i gwmnïau lleol.

Cefnogaeth ar gyfer gweithgarwch bioamrywiaeth ar safle a ariennir drwy Gronfeydd Strwythurol

6.10 Nododd nifer o safleoedd eu bod wedi cymryd mesurau i gefnogi bioamrywiaeth ar y safle.

- Llys y Frân: Mae blychau mynediad ystlumod newydd wedi'u cyflwyno i doeau'r Ganolfan Ymwelwyr i ffurfio lle clwydo ar gyfer amrywiaeth o rywogaethau ystlumod. Mae cynllun rheoli dyfrgwn yn cael ei weithredu i reoli dyfrgwn ar y safle. Mae bwiau cyfyngol wedi cael eu cyflwyno ar y llyn i amddiffyn hebogiaid a chrëyr sy'n magu.
- Camlas Sir Fynwy a Brycheiniog: Roedd dyluniadau *Five Locks* a Pharc Pontnewydd yn sensitif i'r ardal gyfagos heb fawr o effaith, os o gwbl, ar wely'r gamlas a bioamrywiaeth. Roedd deunyddiau yn cael eu hailgylchu. Defnyddiwyd Geogrid i ddiogelu gwreiddiau coed a Geotextile yn hytrach na chwynladdwr yn ystod y gwaith adeiladu llwybr. Defnyddiwyd cerrig naturiol mewn rhai elfennau o'r cynllun.
- Dyffryn Rheidol: Ardal laswellt fawr yn Aberystwyth. Plannwyd nifer o fannau gwyrdd a choed i annog bioamrywiaeth.
- Porthcawl: Bydd pum rhywogaeth o goed ffrwythau yn cael eu plannu ar y safle a fydd yn annog adar sy'n chwilio am anifeiliaid a infertebratau.
- Ynys Môn: Er mwyn cefnogi'r ecoleg leol a chynyddu budd bioamrywiaeth y prosiect, roedd cyfleusterau cyhoeddus Sgwâr Swift yng Nghaergybi yn ymgorffori blychau cyflym, clwydo ystlumod a brics gwenyn i greu mannau cynefin ychwanegol.

Mesurau effeithlonrwydd adnoddau

6.11 Adroddodd prosiectau ar ystod o wahanol ffyrdd y maent wedi cymryd rhan mewn mesurau effeithlonrwydd adnoddau ar eu safleoedd.

- Llys y Frân: Mae'r cynllun yn elwa o'r defnydd o bŵer trydan dŵr sy'n cael ei gynhyrchu ar y safle sy'n cael ei ddefnyddio i bweru adeilad glan y dŵr a'r sied gychod bresennol. Mae'r gwres o dan y llawr i'r cynllun yn defnyddio Pwmp Gwres Ffynhonnell Aer ar gyfer cynhyrchu gwres ynni-effeithlon a thermol solar.
- Glannau Bae Colwyn: Cafodd 5,684 tunnell o wastraff yn deillio o'r contract ei ddargyfeirio o safleoedd tirlenwi (100% o'r gwastraff a gynhyrchwyd). Arbedwyd 56 metr ciwbig o ddŵr trwy fentrau i leihau'r defnydd o ddŵr trwy osod tapiau hunan-gau sy'n arbed 6litr y dydd ar gyfartaledd. Yn seiliedig ar gyfartaledd o 260 diwrnod x 36 person).
- Dyffryn Rheidol: Mae systemau dŵr yn y bloc toiledau yn effeithlon gyda botymau gwasg i atal tapiau rhag cael eu gadael ymlaen. Defnyddir dyfeisiau arbed dŵr ar systemau fflysio wrinol yn ogystal â thoiledau cistern lefel uchel. Mae gwastraff o weithgareddau'r rheilffordd yn cael ei ailgylchu, gan gynnwys cydrannau adeiladu a deunyddiau trac sy'n cael eu haildefnyddio. Mae gwastraff o finiau yn cael ei ailgylchu gan gcontractwr allanol. Defnyddir dŵr glaw i ddyfrio'r gwelyau blodau.
- Nifer o safleoedd:
 - Ymhlith y mesurau a ddefnyddiwyd gan nifer o safleoedd roedd defnyddio paneli solar (glannau Caernarfon, Dyffryn Rheidol, Ynys Môn) pypiau gwres (castell Caernarfon, Llys y Frân), gan ddefnyddio ffynonellau cynaliadwy o ddeunydd a deunyddiau y gellir eu hailgylchu (Pentywyn, Camlas Sir Fynwy a Brycheiniog, Dyffryn Rheidol, Porthcawl), goleuadau LED (Ynys Môn, Venue Cymru, Dyffryn Rheidol) a synwryddion golau (Porthcawl, Dyffryn Rheidol, Dyffryn Rheidol, Llys y Frân).

Datblygu Cod Eco

6.12 Datblygodd nifer fach o brosiectau god eco gan gynnwys: Pentywyn, Dyffryn Rheidol a Llys y Frân.

- Llys y Frân: Mae Dŵr Cymru wedi rhoi cod eco ar waith sy'n cael ei arddangos fel poster mewn safle amlwg yn y ganolfan ymwelwyr i godi

ymwybyddiaeth o arferion amgylcheddol yn ogystal ag awgrymiadau ymarferol a phethau atgoffa ar gyfer arbed ynni, gwarchod dŵr ac annog gwell rheoli gwastraff.

Integreiddio seilwaith gwyrdd a glas

6.13 Roedd sawl prosiect yn cynnwys integreiddio seilwaith gwyrdd a glas fel rhan o'u cynlluniau busnes.

- Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu: Tua 5.5km o lwybr beicio mynydd newydd (gradd coch/du) sy'n cysylltu â llwybr presennol y Twrch gan alluogi beicwyr i aros ar y llwybr ac ar y safle yn hirach. Ynghyd â darparu tua 0.37km o hyd o lwybr cerdded wedi'u creu. Gweithio ar Fynydd Maen i wella mynediad i'r safle a gwelliannau i lwybrau cerdded. Mae'r Gamlas yn seilwaith glas hanfodol sy'n cynnig llawer o fuddion hamdden, iechyd a thwristiaeth ac mae angen gwaith gwella sylweddol ar adrannau i alluogi llywio. Mae carthu, gwelliannau i lwybrau ac ail-leinio camlesi wedi'u gwneud. Gwelliannau i lan y llyn sy'n cysylltu'r llwybrau gyda'i gilydd dros y dŵr. Mae plannu yn *Lakeside* wedi'i gynnwys a'i ddewis gan y Pensaer Tirwedd.
- Porthcawl: Coed wedi eu cyflwyno ar safle Cosy Corner.
- Rock UK: Mae'r rhan fwyaf o'r 2.4 hectar a ddatblygwyd yn cael ei dirlunio, heb ei adeiladu arnynt. Roedd hyn yn cynnwys tirlunio helaeth a phlannu gwrychoedd newydd. Yn ogystal, adeiladwyd ardal sylweddol o faes parcio i'r gogledd/dwyrain gyda Grasscrete. Mae'r system balmentydd hunan-fentio hon yn ddelfrydol ar gyfer rheoli draenio cynaliadwy.

Cynlluniau rheoli amgylcheddol y safle

6.14 Roedd nifer o brosiectau wedi gweithredu cynlluniau rheoli gwastraff safle, gan gynnwys Llys y Frân, Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu, Venue Cymru, Glannau Caernarfon, Pentywyn a Rock UK.

- Llys y Frân: Cafodd 128 tunnelli o wastraff eu dargyfeirio o safleoedd tirlenwi, sy'n cynrychioli 78% o wastraff o'r safle yn cael ei aildefnyddio neu ei

ailgylchu. Yn ystod y gwaith, defnyddiodd y contractwr gywasgydd i wasgu'r defnydd dros ben ac fe aildefnyddiwyd hwn fel deunydd *hardcore*. Aildefnyddiodd y contractwr yr holl ddeunydd dros ben o amgylch y gronfa ddŵr i ffurfio trac beicio.

- Camlas Sir Fynwy a Brycheiniog: Cynhaliwyd arolygon topograffig, ecolegol a choed. Ymgynghorodd y prosiect â swyddogion ecoleg a threftadaeth pan oedd angen. Cynhaliwyd arfarniadau amgylcheddol a chynlluniau rheoli llygredd pan yn berthnasol.
- Rock UK: Cafodd 90% o'r gwastraff a dynnwyd o'r safle ei ailgylchu. Yn ogystal â hyn, cafodd dros 600 tunnell o adeilad a ddymchwelwyd eu gwasgu ar y safle a'u hailgylchu fel deunydd ar gyfer yr adeilad newydd.

Defnyddio Systemau Draenio Cynaliadwy (SuDS) lle bo hynny'n berthnasol

6.15 Roedd sawl safle wedi defnyddio Systemau Draenio Cynaliadwy (SuDS) lle bo'n berthnasol, gan gynnwys Llys y Frân, Camlas Sir Fynwy a Brycheiniog, Dyffryn Rheidol, Porthcawl a Rock UK.

- Llys y Frân: Mae draenio cynaliadwy wedi'i gynllunio i'r cynllun a fydd yn para 100 mlynedd. Mae'r Ganolfan Gweithgareddau yn ymgorffori pwll sych. Mae tanc gwanhau yn cefnogi'r system draenio SuDS yn y ganolfan ymwelwyr.
- Dyffryn Rheidol: Mae elfen waith trac y prosiect wedi'i gosod heb rhwystr chwyn gan ddefnyddio gwenithfaen draenio mawr er mwyn galluogi'r ardal gyfan i weithredu fel system draenio araf. Mae hyn dros 1 erw o ran maint, felly mae'n cynnig dalgylch glaw da iawn. Mae tarmac a phalmant brics yn yr ardaloedd cyhoeddus yn athreiddiadwy.
- Rock UK: Mae systemau dŵr wyneb annigonol hanesyddol wedi'u tynnu a'u disodli gan systemau rheoli dŵr storm a fydd yn lleihau perygl llifogydd.

Datblygu cynllun teithio sefydliadol a mentrau trafndiaeth gynaliadwy

- Castell Caernarfon: Mae cysylltiadau â thrafnidiaeth gyhoeddus gan gynnwys gwasanaethau bysiau a'r orsaf reilffordd agosaf ar dudalennau Gwybodaeth i Ymwelwyr Castell Caernarfon ar wefan Cadw. Mae'r castell wedi'i leoli ar y Llwybr Beicio NCN 8.
- Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu: Uwchraddio llwybr tynnu camlesi cynyddu hygyrchedd ar gyfer cerdded a beicio. O ganlyniad i'r carthu mae bellach modd defnyddio'r gamlas o Aberhonddu i Gwmbrân. Cafwyd gwaith i wella traphont ddŵr Pontymoile sy'n darparu llwybrau cerdded mwy diogel ar hyd y Gamlas.
- Porthcawl: Ceir storfa beiciau pob tywydd yng Nghanolfan Chwaraeon Dŵr Rest Bay. Mae llwybr beicio oddi ar y ffordd newydd sy'n cysylltu Rest Bay â pharc carafanau Bae Trecco. Mae dolen i wefan Traveline ar wefan Croeso Pen-y-bont ar Ogwr / Porthcawl. Gwaith paratoi ar gyfer trênn Glannau Porthcawl.
- Pentywyn: Paratowyd asesiad trafndiaeth o'r safle i gyd-fynd â'r cais cynllunio, gan nodi cysylltiadau trafndiaeth gyhoeddus presennol, llwybrau beicio, llwybrau cerdded diogel, wedi'u goleuo'n dda i gyfleusterau. Mae amseroedd bysiau ar wefan yr Amgueddfa ar hyn o bryd a bydd gorsafod trênn agosaf yn cael eu hychwanegu, bydd y ddau yn cael eu lanlwytho i wefan Caban.

BREEAM

- 6.16 Roedd sawl safle wedi cyrraedd safonau BREEAM 'Da' neu 'Da lawn'. Roedd y rhain yn cynnwys Glannau Bae Colwyn, Saundersfoot, Glannau Caernarfon a Phorthcawl.

Mynd i'r afael â thlodi ac allgáu cymdeithasol

- 6.17 Roedd y gweithrediad wedi ceisio mynd i'r afael â thlodi drwy gefnogi swyddi uniongyrchol, swyddi parhaol a thros dro, i'r unigolion oedd allan o waith a thrwy gryfhau'r amodau i alluogi busnesau i greu swyddi. Mae pwysigrwydd cyflogaeth er mwyn hyrwyddo lles ac osgoi wedi'i hen brofi, hyd yn oed os yw'n gyflog cymharol isel. Roedd strategaeth Llywodraeth Cymru, *Ffyniant i Bawb*, yn darparu fframwaith

ar gyfer dull llywodraeth gyfan o gynyddu ffyniant a mynd i'r afael ag achosion sylfaenol tlodi mewn ffordd effeithiol, gydgysylltiedig. Mae'n cyflwyno tystiolaeth gref bod cyflogaeth yn amddiffyn unigolion a theuluoedd rhag tlodi ac yn cydnabod mai'r llwybr gorau allan o dlodi yw drwy gyflogaeth.

Gweithgaredd adeiladu sgiliau cymunedol

- Llys y Frân: Mae'r holl gyfleusterau yn rhad ac am ddim, gan ddarparu mynediad i ymwelwyr i ystod o weithgareddau hamdden awyr agored. Yn archwilio cyfleoedd ar gyfer lleoliadau gwaith ar gyfer myfyrwyr Coleg Sir Benfro sy'n astudio arlwy, lletygarwch, astudiaethau busnes a chysiau chwaraeon.
- Glannau Caernarfon: Prentisiaethau wedi derbyn cyfwerth â 64 wythnos o waith, 4 prentisiaeth a 4 hyfforddeiaeth fel rhan o'r contract adeiladu; gweithdai gydag ysgolion lleol a sgysiau gyrfa; diwrnodau blasu sgiliau masnach.
- Porth y Brenin, Castell Caernarfon: Bu tîm dysgu gydol oes Cadw yn ymgysylltu ag ysgolion lleol ac, ym mis Tachwedd 2022, gwahoddwyd 'ceidwaid ifanc' y castell i ddod i'r castell i lansio rhaglen o weithgareddau.

Gweithgareddau ymgysylltu â rhanddeiliaid

- Triongl Antur Sir Fynwy ac Aberhonddu: roedd y prosiect yn cynnwys ymgysylltu'n eang ag ystod o randdeiliaid, preswylwyr a busnesau mewn gwahanol leoliadau ar hyd y gamlas. Roedd Ymddiriedolaeth Camlas Sir Fynwy, Aberhonddu a'r Fenni yn bartner allweddol drwy gydol y prosiect, gan helpu i rannu gwybodaeth gyda'r cyhoedd a phartneriaid eraill yn ystod y prosiect. Roedd y prosiect yn ymwneud â pherthynas waith agos â thirfeddianwyr ym Mynydd Maen, a datblygodd wefan ryngweithiol a chyfryngau cymdeithasol hefyd i gyfleu cynnydd i gynulleidfa eang a gwahodd adborth yn ystod y gwahanol gamau.
- Pentywyn: datblygwyd y Prif Gynllun Adfywio ar gyfer Pentywyn a'r Strategaeth Trawsnewidiol mewn ymgynghoriad â'r Cyngor Cymuned,

busnesau cyhoeddus cyffredinol, y sector preifat a'r awdurdod lleol.

Adroddiadau ar gynnydd a baratowyd ar gyfer y cylchlythyr misol lleol ym Mhentywyn. Cysylltodd swyddog prosiect yn rheolaidd â busnesau lleol.

- Porth y Brenin, Castell Caernarfon: cyhoeddwyd arolwg ar-lein i sicrhau barn/sylwadau. Cynhaliwyd cyflwyniadau a thrafodaethau gyda chyngor y dref a Grŵp Adfywio Glannau Caernarfon aml-asiantaethol.

Cynlluniau gwirfoddoli

- Glannau Caernarfon: Mae gan Galeri bolisi gwirfoddoli ac mae'n defnyddio gwirfoddolwyr fel stiwardiaid/tywyswyr a blaen tŷ. Mae Rheilffordd Ucheldir Cymru yn defnyddio gwirfoddolwyr ar gyfer amrywiaeth o rolau yn yr orsaf newydd fel gwesteiwr gorsafoedd; Swyddfa Archebu a Chynorthwywyr Siop ac fel aelodau o'i thîm digwyddiadau.
- Dyffryn Rheidol: mae aelodau o'r gymuned leol yng Ngheredigion yn ymwneud â gwirfoddoli i gynnal gerddi'r orsaf, gan weithio ar saith safle ar hyd y rheilffordd 12 milltir.

Sefydliadau sy'n talu'r cyflog byw

- Nifer o safleoedd: yn adrodd eu bod yn talu'r cyflog byw i'r holl staff neu i'r holl staff parhaol.

Cymraeg

- 6.18 Roedd Cynllun Busnes TAD yn nodi ymrwymiad y byddai'r gweithrediad yn cyfrannu at nodau Llywodraeth Cymru i gefnogi'r Gymraeg. Ymrwymodd y Cynllun Busnes i wneud hyn drwy gynyddu 'defnydd o'r Gymraeg gan gyfranogwyr', gan arwain at 'fwy o ddarpariaeth gwasanaethau', 'gwell sgiliau Cymraeg' a 'gwell cyfleoedd economaidd mewn ardaloedd Cymraeg'. Ers i Gynllun Busnes TAD gael ei gwblhau, mae'r cyd-destun strategol wedi symud ymlaen gyda chyhoeddiad strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer hyrwyddo a hwyluso defnyddio'r Gymraeg

Cymraeg 2050: Miliwn o siaradwyr Cymraeg (2017).¹⁹ Mae Cymraeg 2050 yn nodi dull hirdymor Llywodraeth Cymru o gyrraedd y targed o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050 trwy:

- (i) Cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg;
- (ii) Cynyddu defnydd o'r Gymraeg; a
- (iii) Creu amodau ffafriol ar gyfer defnyddio'r Gymraeg drwy seilwaith a chyddestun.

6.19 Mae strategaeth 2017 yn uchelgeisiol ei gweledigaeth ac yn annog dull rhagweithiol ar draws pob sector i alluogi defnydd ehangach o'r iaith a thwf yn nifer y siaradwyr. Mae'n cyfeirio at y cyfleoedd mewn sectorau penodol ac yn nodi y gall yr iaith fod yn rhan annatod o ddarpariaeth ar draws y sector twristiaeth.

Gall y Gymraeg hefyd ychwanegu at ymdeimlad o le ac mae llawer o frandiau eisoes yn ei defnyddio fel elfen werthu unigryw (Cymraeg 2050)

6.20 Ystyriodd y gwerthusiad ddefnydd o'r Gymraeg yn ystod cyfweiliadau â buddiolwyr ar y cyd a thrwy archwilio dogfennaeth ac adroddiadau'r prosiect. Gwelwyd fod prosiectau wedi hyrwyddo (neu ymrwmo i gefnogi) y Gymraeg yn y ffyrdd canlynol:

- Trwy arwyddion dwyieithog, cyhoedduswyd a hysbysebu, gan gynnwys hysbysebu i gontractwyr gyflenwi gwasanaethau;
- Drwy nodi bod sgiliau Cymraeg yn ddymunol wrth hysbysebu swyddi newydd o ganlyniad i'r datblygiadau neu welliannau newydd i safleoedd a gefnogir drwy TAD;
- Trwy ymgymryd i ddatblygu rhaglenni digwyddiadau sy'n hyrwyddo'r iaith a'r diwylliant Cymraeg.

6.21 Esboniodd buddiolwyr ar y cyd fod hyn mewn sawl ffordd yn barhad o arfer sefydledig. *"Trwy ein polisi iaith Gymraeg fel sefydliad, mae hyrwyddo'r iaith wedi'i glymu i'r holl gontractau rydyn ni'n eu gosod allan. Yn achos TAD, roedd ymgynghoriad cyhoeddus yn ddwyieithog, ac roedd gofyn i'r contractwr fod â swyddog cyswllt cyhoeddus dwyieithog ar waith i allu gweithio gyda'r cyhoedd yn Gymraeg ac yn Saesneg."*

¹⁹ [Cymraeg 2050: Miliwn o Siaradwyr](#)

- 6.22 Mewn rhai achosion, nododd buddiolwyr ar y cyd eu bod wedi recriwtio neu'n bwriadu recriwtio siaradwyr Cymraeg mewn rolau sy'n wynebu'r cyhoedd (swyddfeydd tocynnau, derbynfeydd, desgiau gwybodaeth) er mwyn *'darparu profiadau cwsmer dwyieithog i bobl leol'*. Roedd eraill yn cydnabod gwerth sicrhau bod ymwelwyr o'r tu allan i Gymru yn clywed yr iaith ac yn gwerthfawrogi eu bod mewn gwlad a diwylliant unigryw, gan adleisio'r pwynt am hyrwyddo 'ymdeimlad o le' yn *Cymraeg 2050*.
- 6.23 Mynegodd nifer o fuddiolwyr ar y cyd eu hymrwymiad i ddarparu gwasanaethau dwyieithog ond gan fyfyrto ar yr anawsterau a brofwyd wrth recriwtio staff sy'n siarad Cymraeg i swyddi. Nododd un cynrychiolydd prosiect: *'Mae hi dal yn heriol cyflogi siaradwyr Cymraeg lleol gan fod llawer yn tueddu i symud i ffwrdd. Rydym yn ceisio cynnig cyfleoedd cyflogaeth da i gadw siaradwyr Cymraeg ifanc yn yr ardal ac mae (prosiect TAD) yn cefnogi hyn.'* Gwnaeth eraill sylw hefyd ar fanteision economaidd ehangach y gwaith, gan nodi bod y buddsoddiad yn cefnogi busnesau, cyflenwyr lleol a, thrwy gyfleoedd cyflogaeth, annog pobl i aros yn yr ardal, gan gynnwys mewn cymunedau sydd â chyfran uchel o siaradwyr Cymraeg.
- 6.24 Mae tystiolaeth yn dod i'r amlwg, felly, o gyfraniad y gweithrediad i nodau strategaeth Cymraeg 2050. Fodd bynnag, mewn llawer o achosion, nododd fuddiolwyr ar y cyd fod ganddynt ddyletswydd statudol i gydymffurfio â safonau a nodwyd gan Gomisiynydd y Gymraeg a bod eu prosiectau'n cadw at y safonau hynny. Mae'r syniad mai cydymffurfio â safonau sy'n gyrru gweithgarwch mewn perthynas â'r Gymraeg yn ddiddorol. Drwy gydol y gwerthusiad dim ond ychydig o enghreifftiau o brosiectau sy'n dangos ymddygiadau rhagweithiol tuag at gefnogi'r iaith. Er enghraifft, nid oedd llawer o gyfeiriad at ddatblygu sgiliau Cymraeg y gweithlu presennol er mwyn cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg, er bod rhai prosiectau unigol wedi annog staff i gwblhau cyrsiau iaith ar-lein. Gall hyn adlewyrchu diffyg ymwybyddiaeth gyffredinol o'r ddarpariaeth i gefnogi sgiliau. Mae hefyd yn tanlinellu pwynt yn *Cymraeg 2050* ynghylch yr angen am 'newid diwylliant' ymhlith sefydliadau o bob maint ac ym mhob sector i symud o gydymffurfio â pholisïau a deddfwriaeth i gydnabod y manteision y gall gweithlu dwyieithog eu cyfrannu at eu sefydliadau a'r economi ehangach.

Cyfraniad TAD at nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

- 6.25 Roedd cynllun busnes gweithrediad TAD yn cydnabod y gall twristiaeth gael effaith sylweddol ar les economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cymunedau. Nodwyd y gallai twristiaeth gynaliadwy *'fod yn sbardun ar gyfer cadw ac hyrwyddo ... amgylchedd o ansawdd ac arbenigrwydd diwylliannol'*. Roedd yn ofynnol i bob buddiolwr ar y cyd gyflwyno gwybodaeth yn eu cynlluniau busnes ar aliniad eu prosiect â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a sut y byddent yn cyfrannu at y nodau llesiant.
- 6.26 Isod rydym yn darparu enghreifftiau o ganlyniadau a welwyd yn ystod y gwerthusiad sy'n dangos cyfraniad gweithrediad TAD i'r saith nod llesiant. Gwelwyd yr enghreifftiau isod yn aml ac ar draws sawl prosiect.

Cymru lewyrchus:

- Mae'r gweithrediad wedi creu neu ddiogelu cyflogaeth mewn lleoliadau ledled Cymru, gan gynnwys mewn ardaloedd o ddiweithdra uchel ac amddifadedd;
- Mae unigolion wedi elwa ar gyfleoedd i ennill sgiliau newydd a fydd yn gwella rhagolygon gyrfa – mae hyn yn cynnwys yn ystod cyfnodau datblygu ac adeiladu prosiectau, ac fel rhan o'r gwaith o ddarparu gweithredol;
- Mae'r buddsoddiad mewn safleoedd twristiaeth wedi cefnogi marchnadoedd llafur lleol a chadwyni cyflenwi.

Cymru gydnerth:

- Mae'r gweithrediad wedi cefnogi gwelliannau i'r amgylchedd naturiol mewn lleoliadau ledled Cymru - dangosodd buddiolwyr ar y cyd ymrwymiad i gefnogi bioamrywiaeth a chynnwys mesurau rheoli cynefinoedd ar safleoedd;
- Mae'r gweithrediad hefyd wedi gwneud cyfraniad at gefnogi gwytnwch cymdeithasol ac economaidd trwy'r cyfleoedd cyflogaeth a grëwyd a buddsoddi mewn safleoedd.

Cymru Iachach:

- Mae nifer fawr o brosiectau a gefnogir drwy'r gweithrediad yn gwella cyfleusterau a chyfleoedd ar gyfer hamdden gorfforol, sy'n dod â manteision iechyd a lles i drigolion lleol yn ogystal ag ymwelwyr.

Cymru o gymunedau cydlynol:

- Mae prosiectau wedi cyfrannu at adfywio cymunedau, drwy greu swyddi sy'n cefnogi nodau strategol ehangach i fynd i'r afael â thlodi;
- Mae prosiectau TAD wedi bod yn gatalydd ar gyfer ymgysylltu â'r gymuned, gan ddarparu gofodau a chyfleusterau o ansawdd uchel i gyfoethogi cymunedau;
- Mae'r prosiectau wedi adeiladu ar gysylltiadau presennol mewn cymunedau lle lleolwyd prosiectau a helpu i greu partneriaethau newydd; Mae ymrwymiad i gynnal y modelau adfywio hyn drwy gydweithio sydd â'r potensial i gefnogi cydlyniant cymunedol yn y dyfodol.

Cymru o ddiwylliant bywiog a Chymraeg ffyniannus:

- Cyllidodd TAD welliannau i leoliadau celfyddydol a diwylliannol, gan gefnogi mynediad i ddigwyddiadau celfyddydol a hyrwyddo cyfranogiad mewn gweithgareddau diwylliannol;
- Mewn rhai achosion, mae buddsoddiadau wedi gwella cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg. Mae rhai prosiectau wedi cryfhau cyfleoedd economaidd mewn cymunedau sydd â chyfran uchel o siaradwyr Gymraeg, gan gyfrannu at gynaliadwyedd y cymunedau hyn;
- Mae prosiectau wedi sicrhau bod y Gymraeg yn weladwy mewn arwyddion ac mewn deunyddiau marchnata.

Cymru sy'n gyfrifol yn fyd-eang:

- Roedd pwyslais ar draws prosiectau TAD ar fesurau effeithlonrwydd adnoddau ac effaith amgylcheddol isel;
- Roedd prosiectau hefyd yn annog ymwelwyr i ymgysylltu â materion cynaliadwyedd ac i werthfawrogi pwysigrwydd cefnogi'r amgylchedd naturiol.

Cymru fwy cyfartal:

- Mae pwyslais ar gynwysoldeb a chydraddoldeb o ran sut mae prosiectau wedi'u cynllunio a'u cyflawni, gan gynnwys drwy sicrhau hygyrchedd i safleoedd a llety i bob ymwelydd;
- Mae TAD wedi darparu cyfleoedd cyflogaeth i bobl o ystod o gefndiroedd ac oedrannau.

7. Casgliadau ac argymhellion

Cyffredinol

- i. Llwyddodd gweithrediad TAD i gefnogi 12 prosiect uchelgeisiol a oedd â'r nod o godi ansawdd a chanfyddiadau cyrchfannau twristiaeth yng Nghymru.
- ii. Mae'n bwysig ystyried y cyd-destun ar gyfer y gweithrediad. Nododd buddiolwyr ar y cyd heriau sylweddol yn ystod cam interim y gwerthusiad yn 2019, gan nodi bod cynnydd wedi cael ei rwystro gan nifer o ffactorau, yn cynnwys diwygiadau i gynlluniau busnes, anawsterau wrth sicrhau cyllid cyfatebol a phroblemau yn gysylltiedig â chaffael a chontractwyr. Rhoddwyd yr heriau gweithredol hyn mewn persbectif hollol newydd gan effeithiau pandemig COVID-19, a gafodd effaith ddinistriol ar fusnesau a sefydliadau ar draws y sectorau twristiaeth a lletygarwch.
- iii. Mae'r ffaith, felly, bod buddiolwyr ar y cyd wedi medru addasu, ail-grwpio a chwblhau prosiectau yn gamp nodedig. Mae'n dangos gwytnwch, dyfalbarhad a hyblygrwydd pawb a oedd yn rhan o'r gweithrediad, yn cynnwys rheolwyr prosiectau TAD unigol, tîm rheoli'r rhaglen yn Croeso Cymru a chydweithwyr yn WEFO.

Alinio strategol

- iv. Roedd nodau'r gweithrediad a'r ystod o brosiectau a gefnogwyd yn cyd-fynd yn strategol â pholisïau Llywodraeth Cymru i gefnogi twristiaeth ac adfywio. Ariannwyd y gweithrediad dan Flaenoriaeth 4.4 Rhaglen ERDF Gorllewin Cymru a'r Cymoedd i gynyddu cyflogaeth trwy fuddsoddiadau mewn seilwaith blaenoriaethol neu ranbarthol sy'n cefnogi strategaeth economaidd ranbarthol neu drefol. Canfu'r gwerthusiad enghreifftiau o integreiddio rhwng prosiectau TAD a rhaglenni buddsoddi ehangach ar lefelau lleol a ranbarthol.
- v. Nododd cynllun busnes y gweithrediad nifer o'r heriau sy'n wynebu'r diwydiant twristiaeth yng Nghymru a nododd botensial prosiectau TAD i helpu i fynd i'r afael â'r materion hyn, gan gynnwys materion gwariant, natur

dymhorol y sector a'r angen i amrywio'r cynnig i ymwelwyr. Ar draws y gyfres o brosiectau cafwyd enghreifftiau cadarnhaol o gynnydd mewn gwariant ymwelwyr o ganlyniad uniongyrchol i'r buddsoddiad mewn safleoedd. Mae TAD wedi gwella'r cynnig twristiaeth drwy gydol y flwyddyn mewn safleoedd a allai, dros amser, helpu i fynd i'r afael â'r galw tymhorol sy'n cyfrannu at gynhyrchiant isel a chyfleoedd cyflogaeth ansicr yn y diwydiant. Yn olaf, mae'r buddsoddiad mewn prosiectau wedi cyfrannu at wella amrywiaeth y cynnig i ymwelwyr â Chymru, gan arwain at atyniadau arloesol o ansawdd uchel.

Model gweithredu

- vi. Roedd model gweithrediad TAD yn canolbwyntio ar fuddsoddi mewn safleoedd ar raddfa fawr. Mae'r tystiolaeth a gasglwyd ac a adolygwyd yn ystod y gwerthusiad yn awgrymu bod buddsoddiad sylweddol mewn nifer gymharol fach o gyrchfannau wedi llwyddo i wella'r cynnig twristiaeth, denu ymwelwyr newydd a bod yn gatalydd ar gyfer gweithgareddau twristiaeth ac adfywio eraill. Roedd graddfa'r buddsoddiad mewn nifer fach o safleoedd twristiaeth a flaenoriaethwyd yn rhanbarthol yn wahanol i amcanion cronfeydd buddsoddi eraill fel y Cynllun Cymorth Buddsoddi mewn Twristiaeth, Cronfa Buddsoddi Twristiaeth Cymru a'r Gronfa Busnesau Bach a Micro. Mae cefnogaeth barhaus i fodel buddsoddi o'r fath a all fod yn effeithiol wrth ysgogi trawsnewidiadau i safleoedd.
- vii. Yn ystod cyfnod cythryblus i'r diwydiant twristiaeth, roedd graddfa'r prosiectau a gefnogwyd, a'r ffaith eu bod yn cael eu rheoli gan sefydliadau sector cyhoeddus yn y rhan fwyaf o achosion, yn golygu eu bod mewn sefyllfa well i wrthsefyll yr heriau ariannol a gweithredol a gyflwynwyd yn ystod y pandemig.
- viii. Roedd y model gweithredu a graddfa'r buddsoddiad hefyd wedi annog sefydliadau i feddwl yn arloesol am y safleoedd yr oeddent yn eu rheoli a'u hyrwyddo. Dywedodd sefydliadau eu bod wedi cael eu hysbrydoli drwy TAD i feddwl yn wahanol am safleoedd, gan arwain at gyfleoedd busnes newydd.

Ymrwymiadau cyflawni

- ix. Gan ystyried cyd-destun y gweithrediad, roedd TAD yn llwyddiannus yn gyffredinol o ran yr allbynnau a gyflawnwyd yn erbyn ymrwymiadau a thargedau. Er mai dim ond un o'r pedwar dangosydd (tir a ddatblygwyd) a gyrhaeddwyd, daeth y gweithrediad yn agos iawn at gwrdd â'r tri dangosydd arall. O ystyried yr aflonyddwch a achoswyd gan y pandemig a'r newidiadau i gynlluniau a phroffiliau prosiectau, mae hwn yn gyflawniad cadarnhaol iawn.

Canfyddiadau ymwelwyr o safleoedd

- x. Darlun rhannol yn unig o ganfyddiadau ymwelwyr o safleoedd TAD a gafwyd drwy'r data a gasglwyd yn ystod y gwerthusiad. Mae arwyddion bod safleoedd wedi llwyddo i ddenu ymwelwyr newydd. Roedd ymwelwyr a gwblhaodd arolwg yn cydnabod bod safleoedd TAD wedi gwella ac yn adrodd lefelau uchel o foddhad ag ansawdd eu profiadau yn y safleoedd. Nododd cyfran uchel o ymwelwyr y byddent yn argymhell y safle i eraill a nododd dros ddwy ran o dair y byddent yn ail-ymweld â'r safle y tu allan i'r tymor prysuraf (h.y. rhwng Hydref a Mawrth).

Argymhelliad: Fel rhan o unrhyw raglenni yn y dyfodol, dylid sicrhau bod prosiectau a ariennir yn canolbwyntio'n fwy cadarn ar gynnal gweithgarwch hunanwerthuso, gan gynnwys casglu data ymwelwyr.

Argymhelliad: Dim ond dros gyfnod hwy y bydd llawer o'r canlyniadau a'r effeithiau ar safleoedd TAD yn dod i'r amlwg, o bosibl 2-5 mlynedd ar ôl i brosiectau gael eu cwblhau. Dylai Croeso Cymru ystyried cynnal gwerthusiadau tymor hwy o safleoedd er mwyn deall eu heffaith ar ganfyddiadau ymwelwyr dros amser a'u cyfraniad at wella'r dirwedd dwristiaeth yn lleol a rhanbarthol.

Marchnata a hyrwyddo

- xi. Tynnwyd cronfa farchnata TAD yn ôl, yn sgil y pandemig, ac roedd buddiolwyr ar y cyd o'r farn fod hyn wedi effeithio ar eu gallu i hyrwyddo a marchnata atyniadau, yn enwedig o ystyried y cyllid refeniw cyfyngedig sydd

ar gael gan bartneriaid. Roedd yr oedi i amserlenni ar gyfer prosiectau TAD unigol hefyd wedi golygu bod angen addasu gwaith hyrwyddo a marchnata. Mae'r prosiectau'n cael eu trin fel ychwanegiadau gwerthfawr i gynnig twristiaeth Cymru ac mae Croeso Cymru wedi nodi y bydd yn parhau i gynnwys prosiectau TAD yn ei weithgareddau marchnata yn ôl cynnyrch, tymor a chynulleidfa.

- xii. O ganlyniad i bandemig COVID-19, nid oedd modd cynnal marchnata ar y cyd, syniad a drafodwyd mewn cyfarfodydd gweithredol (cynnar) rhwng buddiolwyr ar y cyd TAD. O dan amgylchiadau arferol, gellid bod wedi manteisio ar y cyfleoedd ar gyfer marchnata neu hyrwyddo ar y cyd ar y lefel ranbarthol, fodd bynnag, nid oedd hyn yn bosibl ar gyfer gweithrediad TAD oherwydd effaith COVID-19.

Argymhelliad: Dylai Croeso Cymru archwilio cyfleoedd pellach i hwyluso marchnata a hyrwyddo ar y cyd rhwng prosiectau TAD ac atyniadau lleol a rhanbarthol eraill fel rhan o gynnig twristiaeth yn seiliedig ar thema, lle bo hynny'n briodol.

Themâu trawsbynciol a'r iaith Gymraeg

- xiii. Cafodd themâu trawsbynciol eu hymgorffori fel rhan o gynlluniau'r deuddeg prosiect – y themâu oedd: i) cyfleoedd cyfartal a phrif ffrydio rhywedd, ii) datblygu cynaliadwy, a iii) mynd i'r afael â thlodi ac allgáu cymdeithasol. Roedd prosiectau'n llwyddiannus wrth gyflawni eu dangosyddion CCT, gyda 88 y cant o'r targedau yn cael eu cyflawni. Mae llawer o brosiectau wedi gwella hygyrchedd i safleoedd ar gyfer pobl anabl. Ceisiodd buddiolwyr ar y cyd datblygu cadwyni cyflenwi lleol, sefydlu cysylltiadau newydd â busnes a gwella buddion cymunedol prosiectau. Yn ogystal, cymerodd brosiectau TAD gamau i sicrhau effeithlonrwydd adnoddau ac i gefnogi bioamrywiaeth eu safleoedd.
- xiv. Canfu'r gwerthusiad rywfaint o dystiolaeth o gyfraniad prosiectau i nodau Gymraeg 2050. Fodd bynnag, ar draws y gweithrediad cyfan, roedd hyn yn aml yn cael ei yrru gan gydymffurfio â dyletswyddau statudol fel rhan o safonau'r Gymraeg.

- xv. Wrth gynllunio eu prosiectau, roedd angen i fuddiolwyr ar y cyd sicrhau bod prosiectau'n cyd-fynd â nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Roedd ymrwymiad i gynaliadwyedd ar draws pob prosiect, yn ogystal ag awydd i gydweithio â chymunedau drwyddi draw. Roedd cynhwysedd a chydraddoldeb hefyd yn nodweddion amlwg iawn ar draws y gweithrediad. Yn seiliedig ar y canlyniadau a welwyd, mae'r gweithrediad wedi gwneud cyfraniad amlwg i gefnogi nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.
- xvi. Nododd Cynllun Busnes TAD yr uchelgais i gefnogi safleoedd a all ddod yn gyrchfannau twristiaeth eiconig, hanfodol yng Nghymru. Heb os, mae TAD wedi trawsnewid safleoedd, gan godi ansawdd y safleoedd ac arallgyfeirio'r cynnig sydd ar gael i ymwelwyr. Ni ellir dweud yn gwbl hyderus bod y gweithrediad wedi cyflawni'r uchelgeisiau beiddgar a bennwyd, fodd bynnag ar gyfer rhai prosiectau mae datblygiadau pellach wedi'u cynllunio ac mae TAD yn cynrychioli un cam mewn cynllun strategol tymor hwy.

Argymhelliad: Dylai Croeso Cymru ystyried sut y gellir cefnogi prosiectau TAD ymhellach drwy raglenni strategol fel rhan o'r strategaeth dwristiaeth genedlaethol i barhau eu datblygiad tuag at fod yn brofiadau o'r radd flaenaf i ymwelwyr.

Atodiad A: Cyfeiriadau

Arolwg Twristiaeth Prydain Fawr (2018): 2017

Croeso i Gymru (2020) Croeso i Gymru: blaenoriaethau ar gyfer yr economi ymwelwyr 2020-2025

Cynllun Cymorth Buddsoddi Twristiaeth (TISS) Llywodraeth Cymru (2016b): *Nodyn Cyfarwyddyd*

Munday, M., Jones, C. a Roche, N. (Uned Ymchwil Economi Cymru) (2016) *Rhaglen Effaith Economaidd yr Amgylchedd ar gyfer Twf (E4G)*

Llywodraeth Cymru (2013a) *Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid: Fframwaith Adfywio Newydd*

Llywodraeth Cymru (2013b) Strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer Twristiaeth 2013-2020: Partneriaeth ar gyfer Twf

Llywodraeth Cymru (2013c) *Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid: Fframwaith*

Llywodraeth Cymru (2016a) Partneriaeth ar gyfer Twf: Strategaeth ar gyfer Twristiaeth 2013-2020: Adolygiad Cynnydd Strategaeth

Llywodraeth Cymru (2017) *Cymraeg 2050: Miliwn o Siaradwyr Cymraeg*

Llywodraeth Cymru (2021) *Llunio'r Dyfodol*

Perfformiad twristiaeth Llywodraeth Cymru (2019): Ionawr i Fawrth 2019

Rhaglen Weithredol Llywodraeth Cymru (2014a) *Gorllewin Cymru a'r Cymoedd: Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop*

Rhaglenni Cronfeydd Strwythurol yr UE 2014 i 2020 Llywodraeth Cymru (2014b): *Rhaglenni Gweithredol*

Deddfwriaeth

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Ar gael [yma](#)

Dogfennau eraill nas cyhoeddwyd

Croeso Cymru (Mehefin 2016), Cynllun Busnes Cyrchfannau Denu Twristiaeth (Fersiwn 6)
Cynlluniau busnes buddiolwr unigol

Gwybodaeth monitro gweithredu: ffurflenni monitro chwarterol a data allbwn o brosiectau gorffenedig a ddarperir gan Croeso Cymru

Atodiad B: Offerynnau ymchwil cam terfynol y gwerthusiad

GWERTHUSIAD TAD: CYFWELIAD TERFYNOL GYDA BUDDIOLWYR AR Y CYD

A. CYNNYDD PROSIECTAU

1. Rhowch drosolwg o statws cyfredol eich prosiect
 - Cadarnhewch fod y prosiect yn agored ac yn weithredol.
2. A oes unrhyw newidiadau sylweddol wedi bod i'ch prosiect?
 - A yw'r prosiect wedi'i gyflawni fel y bwriadwyd?
 - Beth oedd y prif heriau a wyneboch chi?
 - Sut wnaethoch chi eu goresgyn?
3. Beth yw'r prif effaith ar y prosiect yn ystod ac ar ôl COVID-19?

B. TAD – RHEOLI, GWEITHIO MEWN PARTNERIAETH A RHANNU GWYBODAETH

4. Beth yw eich myfyrdodau ar gefnogaeth Croeso Cymru a WEFO yn ystod eich prosiect?
 - Pa mor effeithiol oedd y gefnogaeth a ddarparwyd cyn, ac ar ôl cwblhau'ch prosiect?
 - Beth yw eich meddyliau am y prosesau monitro sydd ar waith?
5. Pa mor effeithiol y mae'r cydweithio â buddiolwyr partner / partneriaid cyflenwi eraill wedi bod hyd yn hyn?
 - Beth sydd wedi gweithio'n dda i sicrhau ymgysylltiad lleol ymhlith rhanddeiliaid eraill, busnesau, y cyhoedd?
 - Ydych chi wedi dod ar draws unrhyw rwystrau?
6. A ydych chi wedi darparu unrhyw gyngor neu gymorth mentora i brosiectau TAD eraill (naill ai'n anffurfiol neu drwy sianeli mwy strwythuredig)?

C. CANLYNIADAU AC EFFEITHIAU

7. Sut mae'r prosiect gorffenedig wedi **effeithio hyd yma ar eich sefydliad/busnes / gweithrediadau ehangach?**
 - Archwiliwch yr effeithiau canlynol:
 - Ymwybyddiaeth a phroffil
 - Ansawdd profiad y cwsmer (sut mae hyn yn cael ei gasglu?)
 - Dolenni cymunedol / cymunedol

- Boddhad staff
- Cynaliadwyedd a chynllunio tymor hwy

8. A oedd allbynnau lefel prosiect mewn perthynas â PIs WEFO wedi'u cyflawni? A oedd y dangosyddion hyn yn ddefnyddiol / addas?
9. Cefnogodd Rhaglen TAD amcanion ERDF o dan Flaenoriaeth 4.4, h.y. cynyddu cyflogaeth trwy fuddsoddiadau mewn seilwaith blaenoriaethol neu ranbarthol. Sut mae'r prosiect wedi cefnogi'r amcan hwn?

D. CANLYNIADAU AC EFFEITHIAU TYMOR HIR DISGWYLIEDIG

CYFEIRIWCW AT Y FFRAMWAITH EFFAITH (AR WAELOD Y CANLLAW PWNC) a siaradwch am unrhyw effeithiau a arsylwyd, gan gynnwys unrhyw dystiolaeth sy'n cefnogi'r effeithiau hyn.

10. Pa effaith ydych chi'n rhagweld y bydd y prosiect yn ei chael dros y tymor hwy ar ymwelwyr ac ar y cynnig twristiaeth ar y safle?
 - Sut fyddwch chi'n mesur / dangos dystiolaeth o'r effaith ar nifer yr ymwelwyr?
 - Sut fyddwch chi'n mesur / dangos dystiolaeth o'r effaith ar brofiad yr ymwelwyr?
11. Sut mae'r prosiect yn cyfrannu at flaenoriaethau adfywio yn yr ardal leol neu'n cydfynd â nhw?
 - A yw'r prosiect yn rhan o gynllun adfywio'r awdurdod lleol?
 - Sut mae effaith y prosiect ar adfywio yn cael ei fesur / ei werthuso?
 - A oes unrhyw enghreifftiau o'r prosiect yn gatalydd ar gyfer datblygiadau eraill neu weithgareddau cysylltiedig?
12. Beth yw'r manteision economaidd a'r gymuned ehangach y bydd y prosiect yn eu darparu?
 - Creu swyddi?
 - Manteision masnachol neu gefnogi cynaliadwyedd buddiolwyr a phartneriaid / busnesau lleol ar y cyd?
 - Gwella balchder dinesig / adnewyddu canfyddiadau o'r ardal leol?
 - Ydych chi wedi meddwl sut y gellid mesur ac arddangos y rhain?
 - Trafod dulliau posibl ar gyfer casglu dystiolaeth.

E. CYNLLUNIO YN Y DYFODOL

13. Ydych chi'n archwilio / ydych chi wedi archwilio unrhyw gyfleoedd buddsoddi ychwanegol ar gyfer eich prosiect?

- a. Os felly, i ba raddau y mae hyn yn barhad o ddatblygiadau a gefnogir drwy weithrediad TAD?

14. A oes cyfleoedd i'ch prosiect ddatblygu cysylltiadau â gweithgareddau a rhaglenni adfywio lleol eraill?

F. THEMÂU TRAWSBYNCIOL A'R IAITH GYMRAEG

15. Sut mae'r Prosiect yn ymgorffori'r themâu trawsbynciol canlynol i'w gyflawni:

- cyfleoedd cyfartal a phrif ffrydio rhywedd;
- datblygu cynaliadwy; a
- Mynd i'r afael â thlodi ac allgáu cymdeithasol?

16. Ydych chi wedi wynebu unrhyw heriau wrth gefnogi neu ymgorffori themâu trawsbynciol yn eich prosiect?

17. I ba raddau y mae eich Prosiect wedi cyflawni gweithgareddau i gefnogi Strategaeth y Gymraeg Llywodraeth Cymru?

G. MYFYRDODAU TERFYNOL

18. Gan dynnu ar eich profiadau, a yw TAD yn darparu model y dylid ei ddefnyddio yn y dyfodol i ddatblygu profiadau ymwelwyr o'r radd flaenaf yng Nghymru?

19. Beth yw'r gwersi a ddysgwyd i chi drwy TAD o ran rheoli a darparu prosiectau?

- Beth fydddech chi'n ei wneud yn wahanol yn y dyfodol?

20. Beth allai partneriaid strategol, gan gynnwys VW, wneud yn wahanol yn y dyfodol?

Effeithiau ar ymwelwyr / cynnig twristiaeth (e.e.)	Effeithiau ar leoedd (e.e.)	Manteision cymunedol ac economaidd ehangach (e.e. ...)
<ul style="list-style-type: none"> Cynyddu nifer yr ymwelwyr; Gwella profiad ymwelwyr; Arallgyfeirio cynnig safle i ymwelwyr; Gwella hygyrchedd i ymwelwyr â safleoedd/lleoliadau; Lleihau tymhorol. 	<ul style="list-style-type: none"> Uwchraddio seilwaith ffisegol; Cefnogi adfywio yn yr ardal leol; Gwasanaethu fel catalydd ar gyfer datblygiadau cysylltiedig eraill. 	<ul style="list-style-type: none"> Darparu budd masnachol / cefnogi cynaliadwyedd buddiolwyr ar y cyd; Diogelu a chreu swyddi; Cyfrannu at falchder dinesig / ymdeimlad o le; Herio ac ailddiffinio canfyddiadau o safleoedd/ardaloedd lleol.

Holiadur ymwelwyr (fersiwn wag)

[ENW'R SAFLE]

Dyddiad
yr
ymweliad:

[Diwrnod]

[Mis]

2022/23

Mae'r arolwg hwn yn cael ei gynnal gan Arad Research ar ran Llywodraeth Cymru. Nid oes unrhyw ddata personol yn cael ei gasglu a bydd yr holl ddata yn cael ei adrodd yn ddienw. Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â'n tîm drwy e-bost:

1. Nifer y bobl sy'n ymweld heddiw, gan gynnwys eich hun. Oedolion Plant

2. Ydych chi: Ar ymweliad diwrnod? Ar wyliau yng
Nghymru? Aros yng Nghymru am reswm arall?

3. Esboniwch yn fyr pam y gwnaethoch ddewis ymweld â'r wefan hon heddiw:

4. I ba raddau y dylanwadodd ymweld [INSERT SITE NAME] eich penderfyniad i ymweld â'r ardal hon o Gymru heddiw? Os gwelwch yn dda cylichwch y rhif priodol. 1 = Dim dylanwad o gwbl 10 = Prif reswm dros ymweld

5. Sawl gwaith rydych chi wedi ymweld â'r wefan hon?

Ymweliad cyntaf		6-10 gwaith	
2-5 gwaith		10+ gwaith	

6. Pryd oedd eich ymweliad diwethaf â'r wefan hon?

Yn ystod y chwe mis diwethaf		1-3 years ago	
Yn ystod y 12 mis diwethaf		3 + flynyddoedd yn ôl	

7. Os ydych chi wedi ymweld o'r blaen, sut mae profiad cyffredinol yr ymwelydd wedi newid o'i gymharu â'ch ymweliad blaenorol?

Mae wedi gwella		Ddim wedi newid	
Mae wedi gwaethygu		Ddim yn berthnasol / First visit	

8. Rhowch unrhyw sylwadau byr i egluro'ch ateb.

9. Pa mor fodlon oeddech chi â'ch profiad cyffredinol i ymwelwyr heddiw? Os gwelwch yn dda cylchwch y rhif priodol.

1 = Anhapus iawn ←————→ **10 = Hapus iawn**

Profiad cyffredinol i ymwelwyr

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10. Sut fydddech chi'n crynhoi'ch profiad ymwelwyr heddiw mewn ychydig eiriau?

11. Ydych chi'n debygol o ailymweld â'r wefan hon?

le		Na		Efallai	
le		Na		Efallai	
le		Na		Efallai	

12. A fydddech chi'n argymhell y wefan hon i eraill?

le		Na		Efallai	
----	--	----	--	---------	--

13. A fydddech chi'n ymweld â'r tu allan i'r tymor (h.y. rhwng mis Hydref a mis Mawrth)?

le		Na		Efallai	
----	--	----	--	---------	--

14. Faint yw dy oed? (Ticiwch y blwch priodol)

16-19		20-24		25-34	
35-44		45-54		55-64	
65-74		75-84		85+	

15. Rhowch eich cod post

16. Os ydych chi'n byw y tu allan i'r Deyrnas Unedig, ym mha wlad ydych chi'n byw?

Thank you for your response / *Diolch yn fawr am eich ymateb*

Atodiad C: Crynodebau prosiectau TAD

[Gwybodaeth gryno am allbynnau a chyflawniadau pob prosiect, a dynnwyd o adroddiadau terfynol a gyflwynwyd gan fuddiolwyr ar y cyd ar ôl cwblhau'r prosiectau]

Glannau Bae Colwyn

Arweinydd: Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Mae Strategaeth Glan Môr Bae Colwyn yn rhan annatod o Raglen Adfywio Bywyd y Bae strategol gwerth £100m, sy'n anelu at greu rhaglen o adfywio corfforol, cymdeithasol ac economaidd yn ardal Bae Colwyn. Roedd y prosiect hwn yn adeiladu ar ddatblygiadau Cam 1 ar lan y dŵr, gan wella 1km arall o'r promenâd, gan greu mannau ychwanegol ar gyfer ciosgau lluniaeth parhaol a symudol, parcio ceir ychwanegol a mannau gweithgaredd a diddordebau newydd. O'r herwydd, mae'r buddsoddiad drwy TAD wedi gwella ymhellach ailymddangosiad Bae Colwyn fel cyrchfan allweddol i ymwelwyr yng Ngogledd Cymru ac yn darparu cyfleusterau lleol gwell o fewn wardiau Cymunedau yn Gyntaf. Bydd creu ciosg ychwanegol o 100 metr sgwâr a lle ar gyfer 3 consesiwn tymhorol ychwanegol fel rhan o'r cynllun yn darparu cyfleoedd busnes a chyflogaeth ychwanegol yn ogystal â chyfleusterau ymwelwyr pellach a mwy o wariant yn yr ardal.

Dyddiad dechrau: Gorffennaf 2016
Dyddiad gorffen: Rhagfyr 2022

Cyfanswm costau'r prosiect: £3,033,904
Buddsoddiad TAD/ERDF: £1,907,648
Arian cyfatebol: £1,126,256

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	4	4.4
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	3	4
Tir a ddatblygwyd (Ha)	1.5	1.62
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	80	79

Amcanion a chyflawniadau'r prosiect	
Amcanion allweddol	Cyflawniadau
<ul style="list-style-type: none">Creu tir cyhoeddus o ansawdd uchelCefnogi mentrau adfywio ehangachDenu busnesau i'r ardalCreu amwynder ar gyfer defnydd drwy gydol y flwyddyn	<ul style="list-style-type: none">Gorffeniadau o ansawdd uchel gan greu promenâd modern a hygyrchAgoriad consesiwn newydd a chonsesiynau dros dro yn masnachu'n dymhorol

	<ul style="list-style-type: none"> • Busnes presennol wedi gwneud gwelliannau • Lle a ddefnyddir drwy gydol y flwyddyn gan drigolion ac ymwelwyr
Effaith y prosiect	
<p>Adroddodd buddiolwyr ar y cyd fod ardal y promenâd wedi gweld cynnydd sylweddol yn y defnydd ers cwblhau'r gwaith. Mae llawer o grwpiau defnyddwyr lleol bellach yn defnyddio'r gofod ar gyfer gweithgareddau ffurfiol fel dosbarthiadau ymarfer corff a nofio môr yn ogystal â chynnydd yn y defnydd anffurfiol ar gyfer hamdden. Mae tystiolaeth empirig wedi dangos cynnydd sylweddol yn nifer yr ymwelwyr a'r defnydd o'r traeth a'r promenâd yn y tymor i ffwrdd hefyd.</p>	
Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)	
<p>Ymgysylltu â'r Grŵp Mynediad i'r Anabl (I) Gweithgaredd sy'n cefnogi siaradwyr y Gymraeg (I) Mesurau effeithlonrwydd adnoddau (I) BREEAM Ardderchog lle bo'n berthnasol (achrediad CEEQUAL) (I) Gweithgaredd adeiladu sgiliau cymunedol (I) Integreiddio cymalau cymdeithasol (I)</p>	
Gweithgarwch ar ôl y prosiect	
<p>Mae dau gam pellach o'r prosiect glan y dŵr wedi dechrau yn Hen Golwyn a Llandrillo-yn-Rhos, sy'n cynrychioli buddsoddiad pellach sylweddol i gwblhau cynllun ehangach. Mae disgwyl i adeiladau consesiynau ychwanegol gael eu cwblhau yn 2024.</p>	

Rock UK / Antur Cymoedd Cymru

Arweinydd: Rock UK Adventure Centres Ltd

Roedd y prosiect yn cynnwys datblygu cyfleuster rhanbarthol dringo antur breswyl a oedd yn targedu marchnadoedd ledled De Cymru a Chanolbarth Lloegr ar gyrion Merthyr Tudful. Nod y prosiect oedd dod yn ganolbwynt gweithgareddau awyr agored rhanbarthol ar gyfer De-ddwyrain Cymru, gan weithio mewn partneriaeth â rhanddeiliaid eraill a busnesau gweithgareddau gan gynnwys Parc Beicio Cymru a Pharc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog. Roedd yn cynnwys ymestyn ac adnewyddu hen adeilad y lofa, gan ei droi'n gyfleuster hamdden modern a chroesawgar – gan gynnwys caffi newydd, man chwarae awyr agored a gweithgareddau awyr agored ychwanegol, gyda llety en-suite ar gyfer 100 o westeion preswyl.

Dyddiad dechrau: Hydref 2016
Dyddiad gorffen: Tachwedd 2019

Cyfanswm costau'r prosiect: £4,738,288
£2,543,000
Buddsoddiad TAD/ERDF: £2,195,288
Arian cyfatebol

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	55	52
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	1	1
Tir a ddatblygwyd (Ha)	2.4	2.4
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	2990	2494

Amcanion a chyflawniadau'r prosiect

Amcanion allweddol

- Gwella profiad ymwelwyr
- Arallgyfeirio cynigion y safleoedd i ymwelwyr
- Gwella hygyrchedd i ymwelwyr i'r safle
- Lleihau tymhorol
- Effeithiau ar leoedd
- Manteision cymunedol ac economaidd ehangach

Cyflawniadau

- Mae'r ganolfan bellach yn cynnig profiad llawn i bobl sy'n dod i ymweld. Gall ymwelwyr dydd wneud amrywiaeth o weithgareddau, defnyddio'r caffi, y wal ddringo a'r ardal chwarae. Nid wal ddringo yn unig mohono bellach, ond atyniad i'r teulu cyfan gydag amrywiaeth o weithgareddau ar gael.
- Mae'r ardal breswyl bellach ar wahân i'r ardal hamdden, gyda 26 o ystafelloedd en-suite yn dal hyd at 104 o ymwelwyr. Nid oedd gan yr hen ganolfan unrhyw wahaniad ac nid oedd yn briodol i grwpiau aros oherwydd materion diogelu.

- Ystafelloedd gwely bync mawr gydag ystafelloedd ymolchi ar wahân oedd yr hen ardal lety; Mae'r ystafelloedd llai newydd gydag en-suite yn cynnig profiad gwell i grwpiau.
- Yn flaenorol, roedd y safle yn cynnig y wal ddringo a'r system ogofa, erbyn hyn mae ganddo ystod ehangach o weithgareddau gan gynnwys antur awyr, saethyddiaeth, cyfeiriannu, pob cae chwaraeon tywydd, bushcraft a theithiau cerdded mynydd. Rydym hefyd yn cynnig gweithgareddau oddi ar y safle i Fannau Brycheiniog.
- Mae'r llawr cyntaf cyfan yn hygyrch i gadeiriau olwyn gyda rampiau a thair ystafell wely gwbl hygyrch
- Mae'r cyfleusterau gwell yn sicrhau y gall pobl ymweld gydol y flwyddyn gyda mwy o bobl yn cymryd mwy yn ystod y tymhorau sy'n draddodiadol dawelach
- Uwchraddio seilwaith ffisegol
- Cefnogi adfywio yn yr ardal leol
 - Rydym yn gweithio gyda grwpiau eraill yn yr ardal fel Parc Beicio Cymru, Dolygaer, Visit Merthyr, Visit Caerphilly
 - Lle bo hynny'n bosibl, rydym yn defnyddio cyflenwyr lleol,
 - Gwasanaethu fel catalydd ar gyfer datblygiadau cysylltiedig eraill
- Darparu budd masnachol/cefnogi cynaliadwyedd buddiolwyr ar y cyd
- Diogelu a chreu swyddi
 - Yn 1017 roedd gennym 5.5 FTE
 - Yn 2023 19 FTE a 5 gwirfoddolwr
- Cyfrannu at falchder/ymdeimlad o le dinesig
 - Ym mis Chwefror 2020 dyfarnwyd y darparwr gweithgareddau gorau i ni De-ddwyrain Cymru
 - Gweler nodiadau uchod am arolwg ar gyfer y Loteri Genedlaethol
- Herio ac aildiffinio canfyddiadau o safleoedd/ardaloedd lleol
 - Mae ymwelwyr dydd yn teithio'n rheolaidd am hyd at 1 awr ac ymwelwyr preswyl 4+ awr

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Gweithredu cadarnhaol – pobl anabl (I)
 Ymgysylltu â'r Grŵp Mynediad i'r Anabl (I)
 Gweithgaredd hyrwyddo'r Gymraeg (I)
 Mesurau effeithlonrwydd adnoddau (I)
 BREEAM Ardderchog lle bo'n berthnasol (N)
 Defnyddio systemau draenio trefol cynaliadwy (SUDs) lle bo hynny'n berthnasol (I)
 Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol (I)
 Integreiddio seilwaith gwyrdd (I)
 Integreiddio seilwaith glas (I)
 Cefnogaeth ar gyfer gweithgarwch bioamrywiaeth ar safle a ariennir drwy SF's (I)
 Cynlluniau Amgylcheddol y Safle (I)
 Gweithgaredd adeiladu sgiliau cymunedol (N)
 Integreiddio cymalau cymdeithasol (I)

Gweithgaredd ar ôl y prosiect

Mae'r ganolfan yn edrych i ailddatblygu'r wal ddringo er mwyn galluogi'r ganolfan i fod yn Ganolfan Ragoriaeth Ddringo Genedlaethol Cymru.

Glannau Caernarfon

Arweinydd: Cyngor Gwynedd

Roedd y prosiect yn cynnwys buddsoddiad mewn atyniadau allweddol ar Lannau Caernarfon i sicrhau ei fod yn dod yn un o gyrchfannau hanfodol gogledd Cymru.

Terminus Rheilffordd Ucheldir Cymru: Datblygu cyfleusterau gorsaf / terfynfa newydd o fri rhyngwladol ar gyfer Rheilffyrdd Ffestiniog ac Ucheldir Cymru yn ardal Cei Llechi.

Canolfan Menter Greadigol Galeri: Gwella Canolfan Menter Greadigol Galeri i ehangu'r cynnig sinema a hefyd i raglennu digwyddiadau diwylliannol eraill ac adloniant gyda'r nos a fydd yn apelio at dwristiaid.

Amgylchedd y Glannau: Mynediad a Chysylltiadau - buddsoddi yn natblygiad y glannau a datblygu cysylltiadau rhwng y buddsoddiadau blaenorol a'r buddsoddiadau arfaethedig i integreiddio datblygiadau unigol perthnasol yn gyrchfan gydlynol sengl.

Dyddiad dechrau: Mawrth 2016
Dyddiad gorffen: Mai 2023

Cyfanswm costau'r prosiect: £6,611,985
£2,410,634
Buddsoddiad TAD/ERDF: £4,201,351
Arian cyfatebol:

Dangosydd WFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	23.3	23.3
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	4	4
Tir a ddatblygwyd (Ha)	0.12	0.12
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	2,042	1,957

Amcanion a chyflawniadau'r prosiect

Amcanion allweddol

Terminus Rheilffordd Ucheldir Cymru

Datblygu cyfleusterau gorsaf / terfynfa newydd ar gyfer Rheilffyrdd Ffestiniog ac Ucheldir Cymru o fri rhyngwladol yn ardal Cei Llechi

Datblygiadau yng Nghanolfan Greadigol Galeri: ehangu'r cynnig sinema a hefyd gwelliannau i'r rhaglenni digwyddiadau diwylliannol eraill ac adloniant gyda'r nos a fydd yn apelio at dwristiaid.

Amgylchedd y Glannau: Mynediad a Chysylltiadau

Buddsoddi yn natblygiad glan y dŵr a datblygu cysylltiadau rhwng y buddsoddiadau blaenorol a'r buddsoddiadau arfaethedig i integreiddio datblygiadau unigol perthnasol yn gyrchfan sengl gydlynol.

Cyflawniadau

Rheilffordd WHR Terminus

Estynnodd y prosiect y tu hwnt i'w amserlen gwreiddiol oherwydd canfod prif bibell nwy yn ei sylfeini a tywydd garw parhaus. Cydymffurfiwyd â'r holl safonau a gofynion amgylcheddol y gofynnwyd amdanynt a phasiwyd Secure by Design. Cafodd aelodau staff parhaol dwyieithog eu recriwtio yn unol â'r meini prawf ac maent yn dal i fod yn eu swyddi. Mae'r orsaf bellach yn adeiladu enw da fel lleoliad cymunedol i'r dref ac mae data ar nifer yr ymwelwyr yn cael eu cadw.

Galeri

Yn unol â'i nodau a'i amcanion, cyflwynodd y prosiect ddwy sgrin sinema newydd, gofod creadigol newydd, derbynfa newydd, un ystafell gyfarfod ychwanegol a siop fel estyniad i adeilad gwreiddiol Galeri.

Datblygwyd y cynnig mewn ymateb i'r galw allanol am gyfleusterau sinema yn dangos ffilmiau newydd yng Nghaernarfon ac mewn ymateb i bwysau mewnol i ryddhau mwy o ofod rhaglennu yn theatr Galeri y bu'n rhaid ei ddefnyddio i ddangos ffilmiau yn achlysurol.

Ar y ddau gyfrif, mae'r prosiect wedi llwyddo i gyflawni ei nod a'i amcanion. Ar hyn o bryd mae Galeri yn dangos ychydig dros 1300 o ddangosiadau ffilm y flwyddyn o'i gymharu â thua 40 cyn cwblhau'r datblygiad newydd.

Mae'r gofod creadigol newydd wedi caniatáu i Galeri gynnig 60 o weithdai cymunedol ychwanegol a thua 8 arddangosfa y flwyddyn.

Er bod y niferoedd yn amrywio, mae'r nifer staff newydd yn llawer uwch na'r nifer disgwylidig er mwyn ymdopi â chynulleidfaoedd llawer gwell ac ymwelwyr achlysurol â'r adeilad.

Mae nifer y digwyddiadau gwahanol sy'n digwydd yn Galeri bob blwyddyn wedi cynyddu o tua 500 i dros 2,000 o ganlyniad uniongyrchol i'r prosiect a hyd yn oed yn fwy fel effaith anuniongyrchol ar y fasnach arlwy, cyfarfodydd a cynadledda ffurfiol ac yn nifer yr ymwelwyr achlysurol â'r adeilad.

Effaith y prosiect

Galeri

Roedd Caernarfon wedi bod heb sinema fasnachol ers canol yr 1980au. Bu'n rhaid i drigolion y dref wneud taith gron 60 milltir i'r sinema agosaf yng Nghyffordd Llandudno. I bobl oedd yn byw ac yn ymweld â Phen Llŷn roedd yn daith hyd yn oed hirach.

Mae sgriniau newydd Galeri wedi denu rhai pobl o Landudno ond o'n cofnodion byddai'n ymddangos bod y rhan fwyaf o'r ymweliadau sinema â Galeri ers cwblhau'r gwaith wedi cael eu gwneud gan gyfuniad o bobl leol oedd wedi mynd allan o'r arfer o fynd i'r sinema oherwydd ei bod yn rhy bell i deithio a thwristiaid diwedd wythnos a haf oedd yn chwilio am gyfleusterau tywydd gwlyb yn yr ardal.

Roedd y cynllun busnes cyn y prosiect wedi rhagweld tua 25,000 o ymweliadau sinema yn ystod y 12 mis cyntaf ar ôl agor. Nifer gwirioneddol yr ymweliadau yn ystod blwyddyn gyntaf yr agoriad oedd 63,257.

Crëwyd swydd technegydd newydd ar ôl cwblhau'r prosiect. Mae 6 aelod newydd o'r Tîm Gofal Cwsmer wedi'u penodi ers cwblhau'r prosiect.

Crëwyd swydd farchnata ddigidol newydd yn gynnar yn 2019 rhyw dri mis ar ôl cwblhau'r prosiect.

O gofnodion sy'n deillio o'n system docynnau rydym wedi amcangyfrif nad oedd tua 70% o gynulleidfa'r sinema newydd erioed wedi ymweld â Galeri cyn i'r sinemâu gael eu cwblhau ac mae croesiad y gynulleidfa wedi cael effaith amlwg ar gynulleidfaeod theatr hefyd.

Gwnaed nifer o welliannau hefyd i gyfleusterau, staff a staff bwyd a diod Galeri dros y 4 blynedd diwethaf sydd wedi cynyddu gwariant cynradd ac eilaidd ond sydd hefyd wedi golygu cynyddu nifer y bobl a gyflogir gan y Cwmni yn ystod yr un cyfnod. Penodi 3 aelod newydd o staff y gegin.

Yr hyn sy'n anoddach ei fesur ond sydd wedi cael ei grybwyll dro ar ôl tro yw bod cwblhau'r prosiect wedi trawsnewid Galeri yn ganolfan ddiwylliannol, adloniant a chymdeithasol sy'n gyson fywiog. Mae "teimlad" y Ganolfan yn wahanol a bob amser yn brysur.

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Gweithredu cadarnhaol – pobl anabl (I)
Ymgysylltu â'r Grŵp Mynediad i'r Anabl (N)
Gweithgaredd hyrwyddo'r Gymraeg (I)
Datblygu cynllun teithio sefydliadol a mentrau trafndiaeth gynaliadwy (I)
Mesurau effeithlonrwydd adnoddau (I)
BREEAM Ardderchog lle bo'n berthnasol (I)
Cynlluniau Amgylcheddol y Safle (I)
Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol (I)
Gweithgaredd adeiladu sgiliau cymunedol (I)
Cynlluniau gwirfoddoli (I)
Sefydliadau sy'n talu'r cyflog byw (I)
Datblygu / ymgysylltu Pencampwyr CCT (N)
Integreiddio cymalau cymdeithasol (I)

Triongl Antur Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu

Arweinydd: Cynghorau Bwrdeistref Sirol Torfaen a Chaerffili

Cyflawnwyd y prosiect gan bartneriaeth oedd yn cynnwys CBS Torfaen (yn arwain), CBS Caerffili, ac Ymddiriedolaeth Camlesi ac Afonydd. Nod prosiect Triongl Antur Camlas M&B oedd datblygu gweithgareddau hamdden, twristiaeth a hamdden awyr agored ar hyd y gamlas yn Nhorfaen a Chaerffili a chysylltu ardal ucheldir Mynydd Maen. Byddai'r cyrchfan ddilynol yn ffurfio 'Triongl Antur' wedi'i ffinio â'r Gamlas a'r A472 Crumlin i Ffordd Pont-y-pŵl.

Cynigiwyd rhaglen o 16 buddsoddiad mewn seilwaith ar hyd coridor y gamlas i ddatblygu ei gynnig fel cyrchfan ac adnodd pwysig ar gyfer hamdden awyr agored a thwristiaeth yn ne ddwyrain Cymru. Mae'r gweithgareddau arfaethedig yn cynnwys datblygu cyfleusterau ymwelwyr, gwelliannau mynediad, seilwaith beicio a cherdded, ac adfer a gwella strwythur hanesyddol y gamlas.

Dyddiad dechrau: Ebrill 2017
Dyddiad gorffen: Mawrth 2023

Cyfanswm costau'r prosiect: £4,291,824
£1,645,691
Buddsoddiad TAD/ERDF: £2,646,133
Arian cyfatebol:

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	1	1
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	0	0
Tir a ddatblygwyd (Ha)	17	17.7
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	179	179

Amcanion a chyflawniadau'r prosiect

Amcanion allweddol

- Datblygu gweithgareddau hamdden, twristiaeth a hamdden awyr agored ar hyd y gamlas yn Nhorfaen a Chaerffili a chysylltu ardal ucheldir Mynydd Maen.
- Gwella cynnig twristiaeth/hamdden Cwmcarn yn y rhanbarth a gweithredu gwelliannau seilwaith i'r Gamlas.
- Cynyddu hyd y gamlas yng Nghaerffili i greu atyniad treftadaeth weithredol a darparu llety a chyfleusterau ychwanegol i ymwelwyr yng Nghoedwig Cwmcarn. Bydd hyn yn cysylltu â meysydd parcio newydd a llwybrau cerdded a beicio gwell o'r gamlas i'r dirwedd ehangach.
- Gwella cysylltiadau rhwng cymunedau.

- Gwella hyd mordwyol camlas M&B yn Nhorfaen.

Cyflawniadau

7km o gamlas a garthwyd yn Nhorfaen gan wneud y gamlas yn gwbl fordwyol o Aberhonddu i Gwmbrân.

Pwmpio allan cyfleusterau / pwyntiau gwefru yn Five Locks

Cyfleusterau angori ychwanegol yn Sebastopol

3600m² o welliannau llwybr tynnu yn Nhorfaen - gwell mynediad i'r holl ddefnyddwyr

Gwell mynediad o amgylch y llyn yng Nghwmcarn

30 o leoedd parcio ychwanegol ym maes parcio Pitwheel yng Nghwmcarn

1 maes chwarae newydd yng Nghoedwig Cwmcarn

6 porthdy glampio newydd yng Nghwmcarn

Llwybrau ychwanegol a gwell yng Nghwmcarn

865m o welliannau i ran Crumlin o'r Gamlas

Gwelliannau i ardaloedd yr ucheldir

5.5km ychwanegol o lwybr trac sengl traws gwlad gan greu cyswllt â llwybr presennol y Twrch, bydd hyn yn caniatáu i feicwyr fwynhau mwy o'r golygfeydd prydferth ac ymestyn eu marchogaeth cyn disgyn yn ôl i'r dyffryn.

Effaith y prosiect

Lle bo'n bosibl, rydym wedi defnyddio cwmnïau lleol i wneud y gwaith. Mae'r prosiect wedi rhoi hwb i welliannau parhaus ym mhob safle. Mae ein peirianwyr yn gweithio gydag Adran Adfywio y Cyngor ac yn gweithio gyda'r gymuned a grwpiau Camlas Môn ac Aberhonddu i edrych ar welliannau i'r gamlas, a sut y gellir cefnogi busnesau a gweithgareddau ar y gamlas. Mae Gweithgor Mynwy ac Aberhonddu wedi cael ei ailsefydlu ym Mwrdeistref Sirol Caerffili.

Datblygwyd Uwchgynllun ar gyfer Etifeddiaeth Cwmcarn ac rydym yn edrych ar ddarparu prosiectau a gweithgareddau ychwanegol yng Nghwmcarn y tu hwnt i fywyd prosiect triongl Antur. Mae sefydlu 'gweithgareddau adrenalin' yn parhau i gael eu hystyried i ddarparu gweithgareddau ychwanegol yn lleol a darparu swyddi newydd a chysylltiadau pellach i'r cymunedau o amgylch y cyfleuster.

Ers COVID mae'r niferoedd wedi dechrau cynyddu ar y safle ac er ein bod yn croesawu Twristiaid, gwelwn fod y cyfleusterau'n bwysig i'n cymunedau hefyd. Lle iddynt gerdded eu cŵn, cwrdd yn gymdeithasol â ffrindiau a theulu a'r gweithgareddau addysgol y gellir eu cynnal yn y cyfleuster.

Mae'r gamlas bellach yn gwbl fordwyol o Aberhonddu i Gwmbrân (Five Locks) gyda chyfleusterau ychwanegol yn Sebastopol ar gyfer angori a phwmpio allan a phwynt gwefru yn Five Locks i alluogi ymwelwyr i deithio i lawr i Gwmbrân ac aros dros nos.

Ers i waith carthu gwblhau mae cychod ychwanegol yn defnyddio'r gamlas yn Nhorfaen a fydd yn lleihau costau cynnal a chadw yn y dyfodol gan y bydd angen carthu yn llai aml.

O ganlyniad i'r gwaith o wella'r llwybr tynnu mae mwy o gerddwyr a beicwyr yn gallu defnyddio a chyrchu'r gamlas yn fwy diogel sydd wedi cyfrannu at fwy o fanteision iechyd i bobl leol ac ymwelwyr.

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Gweithgaredd sy'n cefnogi siaradwyr y Gymraeg (I)
Ymgysylltu â'r Grŵp Mynediad i bobl anabl (N)
Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol (I)
Integreiddio seilwaith gwyrdd (I)
Cefnogaeth ar gyfer gweithgarwch bioamrywiaeth ar safle a ariennir drwy SFs (I)
Datblygu mentrau trafndiaeth gynaliadwy (I)
Mesurau effeithlonrwydd adnoddau (I)
Cynlluniau rheoli amgylcheddol safle (I)
Defnyddio Systemau Draenio Trefol Cynaliadwy (SUDs) lle bo'n berthnasol (I)
Cynlluniau gwirfoddoli (N)
Gweithgaredd arfer da ymgysylltu â rhanddeiliaid (I)
Integreiddio cymalau cymdeithasol (I)
Datblygu / ymgysylltu â Hyrwyddwyr CCT (I)

Gweithgarwch ar ôl y prosiect

Mae'r holl becynnau gwaith wedi'u cwblhau ac mae adroddiadau terfynol wedi'u cwblhau sy'n ymgorffori monitro ar ôl y prosiect a chofnod o'r gwersi a ddysgwyd.

O ganlyniad i'r prosiect mae aelodau o gyngor Torfaen wedi penderfynu buddsoddi yn y gamlas drwy benodi swyddog camlesi penodol sydd wedi bod yn ei swydd ers 2022. Yn ogystal, mae cynllun buddsoddi a rheoli camlas yn cael ei ddatblygu.

Ers i'r prosiect gwblhau mae cychod ychwanegol yn defnyddio'r gamlas yn Nhorfaen a fydd yn lleihau costau cynnal a chadw yn y dyfodol gan y bydd angen carthu yn llai aml.

Fel awdurdod lleol mae CBS Caerffili yn parhau i ddangos ymrwymiad i Gwmcarn fel cyrchfan i dwristiaid gyda thua 200,000 yn ymweld â'r safle bob blwyddyn - rydym yn edrych i gynyddu hyn. Rydym yn edrych ar etifeddiaeth y safle ac wedi cyflwyno cais 'Levelling Up' a oedd yn aflwyddiannus, ond rydym yn blaenoriaethu'r prosiectau ac yn parhau i edrych ar ffordd ymlaen i'r safle gynnwys llety ychwanegol a gweithgareddau adrenalín.

Mae Tîm Peirianeg CBS Caerffili yn parhau i gynnal a rheoli'r Gamlas ac yn edrych ar waith carthu a chefnogi Ymddiriedolaeth y Gamlas. Mae Gweithgor Crumlin wedi cael ei ailsefydlu ac mae'n cyfarfod bob chwe mis. Rydym yn edrych ar opsiynau i gynnal marchnata ar y cyd i hyrwyddo Mynydd Maen a Chwmcarn a'r gwaith sydd wedi'i wneud yn ystod y prosiect hwn a hefyd yn parhau i hyrwyddo'r safleoedd fel cyrchfan i ymwelwyr.

Llys y Frân

Arweinydd: Dŵr Cymru Welsh Water

Nod y prosiect oedd 'ailfywiogi parc gwledig Llys y Frân a physgodfa brithyll i ddod yn gyrchfan eiconig i dwristiaid i SW Cymru a'r DU wrth iddi gael ei datblygu'n safle gweithgareddau awyr agored a hamdden addysgol ar y thema dŵr'.

- Mae'r Ganolfan Ymwelwyr bresennol wedi'i hadnewyddu a'i hymestyn i gynnwys bwyty deniadol o ansawdd uchel;
- Adeiladwyd canolfan weithgareddau awyr agored newydd ac mae'n darparu canolfan ar gyfer chwaraeon dŵr ar y gronfa ddŵr, gweithgareddau ar y tir a chanolfan seiclo.
- Datblygwyd ardal sgiliau pwmp beic a llwybr beicio cylchol i annog beicio ac i weithredu fel canolbwynt beicio sy'n cefnogi datblygiad ehangach beicio mynydd yn Sir Benfro.

Mae'r coetir a'r dolydd a chyffiniau'r argae wedi cael eu hail-dirlunio a'u dehongli er mwynhad ac addysg ymwelwyr.

Dyddiad dechrau: Hydref 2018
Dyddiad gorffen: Rhagfyr 2022

Cyfanswm costau'r prosiect: £3,335,675
£1,700,000
Buddsoddiad TAD/ERDF: £1,635,675
Arian cyfatebol:

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	9	9
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	0	0
Tir a ddatblygwyd (Ha)	0	0
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	870	965

Amcanion a chyflawniadau'r prosiect

Amcanion allweddol

- Adnewyddu ac ehangu'r Ganolfan Ymwelwyr
- Adnewyddu'r Caffi yn y Ganolfan Ymwelwyr
- Adeiladu'r Caffi yn y Ganolfan Ymwelwyr
- Adeiladu Canolfan Gweithgareddau Awyr Agored newydd a Cabin Waterside
- Parc Sgiliau Pwmp a llwybr beicio
- Tirlunio, ffyrdd a seilwaith allanol

Cyflawniadau

- Mae'r Ganolfan Ymwelwyr bresennol wedi'i hadnewyddu a'i hymestyn i gynnwys bwyty deniadol o ansawdd uchel sy'n dathlu cynnyrch lleol; derbynfa ac ardal fanwerthu sy'n

arddangos cynnyrch lleol; a gofod amldeffnydd mawr ar gyfer arddangosfeydd a digwyddiadau. Mae ffeiriau crefft tymhorol wedi profi i fod yn hynod boblogaidd; a chynhaliwyd digwyddiad corfforaethol mawr ar gyfer Croeso Sir Benfro.

- Adeiladwyd canolfan weithgareddau awyr agored newydd ac mae'n darparu canolfan ar gyfer chwaraeon dŵr ar y gronfa ddŵr, gweithgareddau ar y tir a chanolfan seiclo. Mae amrywiaeth eang o chwaraeon dŵr a gweithgareddau ar y tir ar gael ac yn cael eu cefnogi gan dîm o staff arbenigol a brwdfrydig. Ar hyn o bryd rydym yn cyflwyno rhaglen 4 wythnos o chwaraeon dŵr a gweithgareddau tir ar gyfer 1,800 o fyfyrwyr o Goleg Sir Benfro. Rydym yn gweithio gyda RYA i gyflwyno hwyllo ac ystod o gyrsiau arwain i hyfforddwyr.
- Datblygwyd ardal sgiliau pwmp beic a llwybr beicio cylchol i annog beicio ac i weithredu fel canolbwynt beicio sy'n cefnogi datblygiad ehangach beicio mynydd yn Sir Benfro. Datblygwyd digwyddiad Beicio Mynydd Newydd yn gweithio gyda Seiclo Prydain a'i gynnal ar 17 Medi 2022.
- Mae'r coetir a'r dolydd a chyffiniau'r argae wedi cael eu hail-dirlunio a'u dehongli er mwynhad ac addysg ymwelwyr;

Effaith y prosiect

Mae Llys y Frân ar agor drwy gydol y flwyddyn ac mae nifer yr ymwelwyr yn y 12 mis cyntaf ar ôl agor wedi cyrraedd targedau. Mae 20 swydd barhaol wedi eu creu a 26 swydd dymhorol. Crëwyd 7 swydd anuniongyrchol (yn seiliedig ar fethodoleg gwariant ymwelwyr sy'n cyfateb i £43,700 i greu un swydd anuniongyrchol ychwanegol).

Mae'r buddsoddiad wedi gweithredu fel catalydd ar gyfer datblygu maes gwersylla ar fferm gyfagos.

Yn ystod ei flwyddyn gyntaf o weithredu (Gorffennaf 2021 i Orffennaf 2022) cynhyrchodd y safle incwm gros o £770,237 a denodd gyfanswm o 122,581 o ymwelwyr gan gynhyrchu gwariant ymwelwyr ar y safle ar gyfartaledd o £6.28. Mae'r ffigur hwn wedi gweld cynnydd cyson ers agor ac yn ystod cyfnod yr haf 2022 mae wedi cynyddu i wariant cyfartalog o £7.99, wrth i'r safle dyfu a dod yn gwbl weithredol gyda'r holl weithgareddau bellach ar agor. Cynhaliodd Dŵr Cymru ddigwyddiad cwrdd â'r prynwr gyda chynhyrchwyr bwyd lleol a fynychwyd gan dros 37 o gyflenwyr lleol.

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Mesur gweithredu cadarnhaol – pobl anabl (llwybrau cyfeillgar i gadeiriau olwyn a manau gorffwys) (I)

Mesur gweithredu cadarnhaol – pobl hŷn (I)

Gweithgaredd sy'n hyrwyddo Siaradwyr y Gymraeg (I)

Ymgysylltu â'r Grŵp Mynediad i'r Anabl (I)

Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol (I)

Cefnogaeth ar gyfer gweithgarwch bioamrywiaeth ar safle a ariennir drwy SF's (I)

Mesurau effeithlonrwydd adnoddau (I)

Datblygu Cod Eco (I)

Integreiddio seilwaith gwyrdd a glas (I)

Cynlluniau rheoli amgylcheddol safle (I)

Defnyddio Systemau Draenio Trefol Cynaliadwy (SUDs) lle bo'n berthnasol (I)

Gweithgaredd adeiladu sgiliau cymunedol (I)

Gweithgaredd arfer da ymgysylltu â rhanddeiliaid (I)

Datblygu / ymgysylltu â Hyrwyddwyr CCT (I)

Integreiddio cymal cymdeithasol (I)

Gweithgaredd ar ôl y prosiect

Mae cyflawni prosiect TAD yn llwyddiannus wedi rhoi'r hyder i ni ddatblygu prosiectau twristiaeth cynyddol fawr a chymhleth; ac i chwilio am arian allanol yn rhagweithiol i wneud i'n buddsoddiadau fynd ymhellach. Mae hon wedi dod yn gonglfaen i'n Strategaeth Atyniad i Ymwelwyr; ac erbyn hyn mae gennym brosiect Bargen Twf Canolbarth Cymru gwerth £19.5m ar y gweill. Rydym hefyd newydd greu rôl Rheolwr Codi Arian newydd gan fod ein huchelgeisiau wedi'u cyfyngu gan gapasiti ar hyn o bryd.

Mae tîm Bioamrywiaeth Dŵr Cymru gyda chefnogaeth ceidwaid a gwirfoddolwyr y safle o Barc Cenedlaethol Sir Benfro wedi lledaenu gwair gwyrdd yn ddiweddar i ailwylltio dolydd a gwella bioamrywiaeth Llys y Frân ymhellach. Rydym hefyd yn cwmpasu prosiect ar hyn o bryd gyda'r bwriad o wneud cais am Grant Gwella Coetir gan Gronfa Loteri Genedlaethol.

Glannau Porthcawl (PRIF)

Arweinydd: Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Y dyhead cyffredinol oedd gwneud Porthcawl yn gyrchfan o ansawdd uchel yng Nghymru, a fyddai'n darparu ystod eang o weithgareddau a chyfleusterau i ddenu ymwelwyr newydd, gartref a thramor, a darparu rhesymau dros ymweld. Mae'r prosiect wedi datblygu glannau prysur; canolfan ar gyfer rhagoriaeth chwaraeon dŵr nad yw'n cael ei chyfateb yng Nghymru â hybiau cyflenwol: chwaraeon dŵr a morwrol. Lle sy'n darparu cyfleusterau ac atyniadau hamdden a chwaraeon o ansawdd uchel ar lan y dŵr gan gynnwys canolfan chwaraeon dŵr flaenllaw. Mae prosiect PRIF wedi darparu cyfleuster harbwr a fydd yn gwella'r cynnig i ddefnyddwyr yr harbwr tra'n darparu cyfleoedd busnes yn lleol a chreu cyfleuster cymunedol newydd, unedau manwerthu, man chwarae i blant, toiledau newid ac ardal ddigwyddiadau ar safle Cosy Corner, ar lan y dŵr ym Mhorthcawl.

Dyddiad dechrau: Ebrill 2016
Dyddiad gorffen: Mehefin 2023

Cyfanswm costau'r prosiect: £5,722,825
£2,565,940
Buddsoddiad TAD/ERDF: £3,156,885
Arian cyfatebol:

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	25	25
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	8	8
Tir a ddatblygwyd (Ha)	0	0
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	863	863

Amcanion a chyflawniadau'r prosiect

Amcanion allweddol

- Creu canolfan chwaraeon dŵr yn Rest Bay
- Ailddatblygu'r ciosg yn Harbwr Porthcawl
- Datblygu adeilad ar Cosy Corner
- Gwelliannau i'r opsiynau trafndiaeth gynaliadwy.
- Mwy o farchnata

Cyflawniadau

- Datblygu canolfan chwaraeon dŵr yn Rest Bay gyda chaffi, cyfleusterau cyhoeddus a gwelliannau i'r parth cyhoeddus.
- Ailddatblygu'r ciosg yn Harbwr Porthcawl. Gwell safle masnachol wedi'i greu a chyfleusterau ar gyfer Deiliaid Berth a defnyddwyr Harbwr Porthcawl.
- Llwybr beicio 4km wedi'i greu ar draws Porthcawl gan ganiatáu mynediad i gerddwyr a beicwyr.

- Gwelliannau i'r rhwydwaith priffyrdd; yn chwilio am gcontractwr i redeg y trê (land train) ar draws Glan Môr Porthcawl.
- Cafwyd ymgyrch farchnata lwyddiannus wedi'i thargedu gan ddenu mwy o ymwelwyr i Borthcawl.
- Datblygu adeilad ar Cosy Corner gan greu cyfleoedd manwerthu i fusnesau bach a gwelliannau i'r parth cyhoeddus.

Effaith y prosiect

2018 - 6,000 o ymwelwyr yn gwario £70,000 yn gweithredu o drelar yn y maes parcio

2019 - 7,000 o ymwelwyr. gwario £90,000 yn gweithredu o drelar yn y maes parcio

Symud i'r ganolfan chwaraeon dŵr

2020 - 5,000 o ymwelwyr yn gwario £60,000 ar agor Gorffennaf 16eg - diwedd Medi - cau rhannol am weddill y flwyddyn oherwydd cyfyngiadau COVID.

2021 - 21,000 o ymwelwyr yn gwario £245,000 (ffigurau chwyddedig oherwydd arosiadau)

2022 - 16,000 o ymwelwyr yn gwario £180,000

2023 - 5,000 o ymwelwyr yn gwario £68,000 hyd at ddiwedd Mai 23.

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Gweithgaredd sy'n cefnogi siaradwyr y Gymraeg (I)

Ymgysylltu â'r Grŵp Mynediad i'r Anabl (I)

Datblygu cynllun teithio sefydliadol a mentrau trafndiaeth cynaliadwy ar gyfer gweithgaredd bioamrywiaeth ar safle a ariennir drwy SFs (I)

Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol (N)

Integreiddio seilwaith gwyrdd (I)

Mesurau effeithlonrwydd adnoddau (I)

BREEAM Ardderchog lle bo'n berthnasol (I)

Defnyddio systemau draenio trefol cynaliadwy (SUDs) lle bo hynny'n berthnasol (I)

Integreiddio seilwaith glas (I)

Cynlluniau rheoli amgylcheddol safle (I)

Datblygu Cod Eco (I)

Datblygu / ymgysylltu Pencampwyr CCT (N)

Integreiddio cymalau cymdeithasol (N)

Canolfan Arfordirol Ryngwladol Cymru

Arwain: Porthladd Ymddiriedolaeth Saundersfoot

Roedd Canolfan Arfordirol Ryngwladol Cymru yn cynnwys pedwar datblygiad cysylltiedig a chyfleusterau parcio gwell sy'n creu profiad twristiaeth arfordirol unigryw trwy gyfranogiad gweithredol a goddefol, gan ymgysylltu â phob oedran a gallu, gan fynd i'r afael â'r cyfleoedd twristiaeth presennol a gollwyd yn y rhanbarth gan sefydlu Saundersfoot fel cyrchfan twristiaeth arfordirol morol eiconig i Gymru.

Roedd y pecyn gwaith yn cynnwys: Canolfan Ragoriaeth Forol a Chanolfan Storm yr Arfordir; Canolfan Treftadaeth a Chelfyddydau Ocean Square; Canolfan Schooner Arfordirol; a National Events Deck; Parcio car newydd.

Dyddiad dechrau: Mawrth 2017
Dyddiad gorffen: Mai 2023

Cyfanswm costau'r
prosiect: £10,118,967
£4,350,000
Buddsoddiad TAD/ERDF: £5,768,967
Arian cyfatebol:

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	91	97
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	27	20
Tir a ddatblygwyd (Ha)	0.7675	0.7675
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	2,375	2,453.5

Amcanion a chyflawniadau'r prosiect

Amcanion allweddol

1. Sefydlu hunaniaeth a brand newydd ar gyfer Saundersfoot heb gollu ei naws glan môr teuluol.
2. Cyflwyno rhaglen weithgareddau a digwyddiadau o ansawdd uchel, gydag atyniadau pob tywydd.
3. Sefydlu hyd at 91 o gyfleoedd gwaith cynaliadwy yng nghanol cymuned arfordirol.
4. Sefydlu Academi chwaraeon dŵr newydd a sefydlwyd yn y Ganolfan Ragoriaeth Forol,
5. Sefydlu llety arhosiad byr i ategu cynigion presennol ym mhentref Saundersfoot.
6. Denu ystod newydd o siopau manwerthu i'r Harbwr i greu profiad mwy cyflawn i ymwelwyr.
7. Sefydlu canolfan groeso a gwybodaeth ar gyfer y datblygiadau newydd.
8. Sefydlu canolfan dreftadaeth sy'n cynnig cyfleoedd addysgol a thwristiaeth.
9. Adeiladau 2,375m2 wedi'u hadnewyddu.
10. Datblygu cynllun parcio newydd sy'n gwella symudiadau cerbydau a cherddwyr.

Cyflawniadau

Mae cwblhau'r prosiect gan gadw popeth a amlinellwyd yn y cynllun busnes gwreiddiol wedi bod yn gyflawniad sylweddol o ystyried cyfyngiadau COVID a'r ansicrwydd a roddodd BREXIT ar y cynllun.

Mae'r Harbwr eisoes wedi ennill cydnabyddiaeth Genedlaethol a rhyngwladol trwy gynnal digwyddiad rhwyfo FISA sy'n cynnwys 32 o wledydd. Bydd yr harbwr yn parhau i gynnal amrywiaeth o ddigwyddiadau drwy gydol y flwyddyn ac yn ceisio cynnal digwyddiadau Cenedlaethol a Rhyngwladol pellach.

Gyda 22 o'i 23 uned fasnachol bellach wedi'u gosod, mae'r harbwr wedi rhagori ar ei darged o sefydlu 91 o gyfleoedd gwaith cyfwerth ag amser llawn.

Mae'r ganolfan chwaraeon dŵr sydd wedi'i lleoli yn y MCOE bellach wedi'i sefydlu ers dau dymor ac mae'n cynnig cyfleusterau llogi / gweithgareddau hyfforddi a sylfaen hyfforddi ar gyfer y gwasanaeth brys / ac mae wedi derbyn y contract ar gyfer gweithgareddau ysgol Sir Benfro.

Mae'r Harbwr wedi denu amrywiaeth o fanwerthwyr newydd o ansawdd i'w unedau gan gynnwys Musto / Helly Hansen / Salt Rock / Chock Shop.

Mae pob un o'r 24 uned llety arhosiad byr sydd wedi'u lleoli yn y MCOE a Sgwâr y Môr bellach ar agor ac yn cynnig cyfleusterau drwy gydol y flwyddyn mewn lleoliad heb ei ail.

Bydd y ganolfan groeso a'r ganolfan dreftadaeth ar agor mewn pryd ar gyfer gwyliau'r ysgol.

Mae'r holl waith adnewyddu wedi'i gwblhau.

Cynllun Maes Parcio ynghyd â chyfleusterau rhannu ceir EV a gosod llwybrau cerdded newydd a gwell hygyrchedd i ddefnyddwyr cadair olwyn.

Effaith y prosiect

Roedd Saundersfoot bob amser yn gyrchfan arfordirol boblogaidd yn ystod cyfnodau brig yr haf, fodd bynnag, mae'r datblygiadau newydd wedi gweld cynnydd mewn twristiaeth yn y pentref trwy gydol misoedd y gaeaf gyda'r holl siopau manwerthu yn parhau i fod yn agored ac yn ymarferol yn cynnal swyddi llawn amser, sydd wedi'u priodoli i'r datblygiadau newydd.

Mae hyn wedi bod yn newid trawsnewidiol yn y canfyddiad cyffredinol o Saundersfoot fel gyrchfan i dwristiaid sy'n denu segmentau marchnad newydd i'r rhanbarth.

Mae datblygu Canolfan Ragoriaeth a chynnal pencampwriaethau traeth Rhwyfo y Byd wedi ailfrandio delwedd Saundersfoot fel pentref arfordirol sy'n gallu cystadlu ar lwyfan cenedlaethol gyda harbyrau tebyg ar arfordir deheuol y DU.

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Gweithredu cadarnhaol – pobl ifanc (cyfleoedd prentisiaethau) (I)

Gweithredu cadarnhaol – pobl anabl (I)

Gweithredu cadarnhaol – eraill (Iechyd a Lles) (I)

Ymgysylltu â grwpiau mynediad i'r anabl (I)

Integreiddio seilwaith gwyrdd (I)

Integreiddio seilwaith glas (I)

Cefnogaeth ar gyfer gweithgarwch bioamrywiaeth ar y safle a ariennir drwy SF's (I)

Datblygu cynllun teithio sefydliadol a mentrau trafndiaeth gynaliadwy (I)

Mesurau effeithlonrwydd adnoddau (I)

Cynlluniau rheoli amgylcheddol safle (I)

Defnyddio SUDs Systemau Draenio Trefol Cynaliadwy lle bo hynny'n berthnasol (TBC)

Cyflawni (I)

Gweithgaredd arfer da ymgysylltu â rhanddeiliaid (I)

Datblygu / ymgysylltu â Hyrwyddwyr CCT (I)

Gweithgarwch ar ôl y prosiect

Mae pentref Saundersfoot a'i fusnesau masnachol wedi cael eu trawsnewid yn llwyr, lle chwaraeodd datblygiad Cam 2 yr Harbwr ran sylweddol yn y gwaith o fagu hyder masnachol newydd yn y pentref a hyrwyddodd fuddsoddiad pellach i adfywio llawer o unedau masnachol a oedd yn edrych yn flinedig neu yn syml ar gau ac yn chwilio am denantiaid newydd.

Ar hyn o bryd, does dim unedau i'w rhentu gyda'r Harbwr bellach yn gorfod creu rhestr aros ar gyfer darpar denantiaid a fydd yn cael sgil-effaith i'r pentref.

At hynny, mae holl gyflogaeth drwy gydol y flwyddyn bellach ar gael, a'r gobaith yw y bydd hyn yn sicrhau cyfleoedd pellach i drigolion lleol a'u teuluoedd.

Wrth symud ymlaen bydd Ymddiriedolaeth y Porthladd yn mynd ati i ymgysylltu â Choleg Sir Benfro i sefydlu cynllun Prentisiaeth newydd sy'n mynd i'r afael â gofynion diwydiannau twristiaeth y rhanbarth, gan gynnig llwybr hyfforddiant newydd sy'n arwain at gyfleoedd cyflogaeth lleol.

Prosiect Twristiaeth Arfordir Conwy – Venue Cymru

Arweinydd: Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Roedd Prosiect Twristiaeth Arfordir Conwy – Ad-drefnu Venue Cymru yn cynnwys amrywiaeth o becynnau gwaith aiddatblygu yn Venue Cymru, Llandudno i wella safle'r lleoliad yn y farchnad sector cynadleddau a digwyddiadau a thyfu ei werth i'r economi ranbarthol. Roedd hyn i'w gyflawni drwy 10 pecyn gwaith a oedd yn ailfodelu rhannau o adeilad presennol Venue Cymru i gyflawni tri amcan allweddol.

Dyddiad dechrau: Tachwedd 2017
Dyddiad gorffen: Hydref 2022

Cyfanswm costau'r
prosiect: £2,791,642
Buddsoddiad TAD/ERDF: £832,262
Arian cyfatebol: £1,959,380

Dangosydd WFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	0	0
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	0	0
Tir a ddatblygwyd (Ha)	0	0
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	3,777	4,482

Cyflawniadau'r prosiect

1. Addasu'r cyfleusterau i fodloni disgwyliadau newidiol y farchnad ddigwyddiadau. Roedd newid yn y galw am gyfleusterau cynadledda wedi gweld nifer cynyddol o gleientiaid craidd Venue Cymru yn chwilio am nifer o ystafelloedd llai ond gyda chapasiti mwy na'r hyn sydd ar gael yn unrhyw un o'r ystafelloedd cyfarfod presennol. Nod y prosiect arfaethedig oedd darparu pedwar lle sy'n diwallu'r angen hwn.
2. Gwella llif ymwelwyr a'r offer o amgylch yr adeilad i ganiatáu gweithrediad effeithiol o ddigwyddiadau cydamserol. Am resymau safonau cyflenwi ac iechyd a diogelwch, nid yw'n ddelfrydol gwasanaethu ystafelloedd allweddol drwy'r un ardaloedd cyntedd sy'n cael eu rhannu gan gwsmeriaid. Bydd gwell llwybrau gwasanaethu yn rhan gefn yr adeilad yn gwella diogelwch ymwelwyr a gwella'r ffordd y darperir gwasanaethau.
3. Gwella profiad ymwelwyr a thrwy hynny annog ail-ymweliadau trwy fynd i'r afael â gwendidau hysbys yn y cyfleusterau presennol. Mae mynd i'r afael â'r angen presennol i gerdded y tu allan i fynd o un ochr i'r cymhleth i'r llall pryd bynnag y bydd Ystafell y Gogarth yn cael ei harchebu ar gyfer digwyddiad yn enghraifft o sut y bydd y prosiect hwn yn gwella profiad ymwelwyr.

Cyflawniadau

1. Creodd y gwaith ailfodelu bedwar lle i eistedd rhwng 200 a 350 o gynadleddwyr, a oedd, o'u defnyddio ar y cyd â'r Awditoriwm fel prif lle yn y Cyfarfod Llawn, wedi galluogi Venue Cymru i wneud cais am nifer o ddigwyddiadau newydd na fyddent fel arall wedi ystyried Llandudno fel cyrchfan. Mae tair cynhadledd feddygol ac un gwyddonol genedlaethol newydd yn y DU eisoes wedi'u sicrhau o ganlyniad uniongyrchol i'r gwaith hwn.
2. Gellir cludo'r gwasanaeth bwyd a'r offer sydd eu hangen ar gyfer sefydlu manau digwyddiadau fel mater o drefn o amgylch yr adeilad allan o olwg y cynrychiolwyr sy'n mynychu digwyddiadau eraill. Mae hyn wedi helpu i leihau cyfnodau o amser pan fydd yn rhaid gadael yr adeilad yn wag er mwyn gallu cael ei sefydlu'n ddiogel ar gyfer digwyddiadau yn y dyfodol.
3. Mae cyswllt parhaus rhwng gofodau cyntedd yn atriwm y gynhadledd a bar cyntedd/caffi y swyddfa docynnau bellach ar gael heb fod angen anfon noddwyr y tu allan. Mae hyn, ynghyd ag uwchraddio cyfleusterau cyfarfod ac ailwampio'r adeilad yn gyffredinol a ddigwyddodd o ganlyniad i ailfodelu pecynnau gwaith allweddol, wedi gwella profiad ymwelwyr ac wedi denu adborth cadarnhaol gan gleientiaid.

Effaith y prosiect

Mae'r prosiect hwn wedi helpu i sicrhau cynnydd yn effaith economaidd Venue Cymru i'r economi ymwelwyr ranbarthol, gan ddenu mewnfuddsoddiad o ddigwyddiadau newydd i'r ardal a thrwy hynny gefnogi busnesau a chyflogaeth yn y rhanbarth trwy wariant uniongyrchol, anuniongyrchol a thrydyddol.

Mae cyflogaeth yn yr ardal wedi elwa o greu pum swydd FTE newydd yn Venue Cymru sy'n ganlyniad uniongyrchol i'r buddsoddiad a wnaed drwy'r rhaglen TAD, ond hefyd oherwydd y swyddi ychwanegol a gefnogir mewn busnesau lleol drwy'r gwariant ychwanegol a wnaed gan drefnwyr digwyddiadau a chynrychiolwyr mewn gwestai, bwytai a'r sector manwerthu. Amcangyfrifwyd bod twf targed cyn y pandemig yn cefnogi 40 o swyddi ychwanegol o fewn 3 blynedd i gwblhau'r prosiect, ond oherwydd effaith y cyfnodau clo ar y Farchnad Digwyddiadau Busnes, mae'r amserlen hon bellach wedi'i diwygio i gymryd 5-6 blynedd.

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Gweithgaredd sy'n cefnogi siaradwyr y Gymraeg (I)
Ymgysylltu â Grŵp Mynediad i'r Anabl (N)
Mesurau Effeithlonrwydd Adnoddau (I)
Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol (I)
Datblygu cynllun teithio sefydliadol a mentrau trafndiaeth gynaliadwy (N)
Cynlluniau amgylcheddol y safle (I)
Datblygu / Ymgysylltu pencampwyr CCT (I)
Integreiddio cymalau cymdeithasol (I)

Gweithgarwch ar ôl y prosiect

Bydd y prosiect yn parhau i elwa o flwyddyn i flwyddyn o ddigwyddiadau newydd sy'n dod i Venue Cymru gan sicrhau budd economaidd a chefnogaeth barhaus i gyflogaeth i'r dyfodol.

Canolfan Ddiwylliannol Cyflymder Tir Pentwyn a Chyfadeilad Eco Resort

Arweinydd: Cyngor Sir Caerfyrddin

Roedd y prosiect yn cynnwys datblygu cyfleusterau cyrchfan ymwelwyr o ansawdd uchel dan do ac awyr agored a fydd yn anelu at wneud y mwyaf o dreftadaeth Pentwyn a'i hasedau naturiol i yrru adfywiad economaidd y gyrchfan yn y dyfodol fel cyrchfan digwyddiadau 'dydd ac aros'. Yn benodol, mae'r prosiect yn cynnwys creu cyfleuster atyniad modern a chyffrous newydd i ymwelwyr glan y môr modern a chyffrous. Nod y prosiect oedd sicrhau hwb economaidd ychwanegol i'r economi ranbarthol dros £3m y flwyddyn ac roedd yn cynnwys prosiectau unigol:

- Llety Caban - 13 ystafell wely/42 o welyau gydag ystafelloedd hygyrch ar y llawr gwaelod, cyfleusterau newid hygyrch i'r cyhoedd a 60 o fwyty gorchudd.
- Cyflymder Amgueddfa Tir
- Digwyddiadau Arena ac Arddangosfa Esplanade
- Ardal chwarae antur i blant
- Gardd twyni
- Gwell parcio

Dyddiad dechrau: Medi 2016
 Dyddiad gorffen: Mawrth 2023

Cyfanswm costau'r prosiect: £11,323,709
 £3,000,000
 Buddsoddiad TAD/ERDF: £8,323,709
 Arian cyfatebol:

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	60	46.4
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	4	4
Tir a ddatblygwyd (Ha)	1.97	1.95
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	1765	1,802

Cyflawniadau'r prosiect

Amcanion allweddol

- dwysáu ac arallgyfeirio gweithgarwch economaidd o fewn y pentref
- denu mwy o ymwelwyr a'u hannog i aros yn hirach ac ymweld eto
- creu cyflogaeth ychwanegol ac economi cyrchfan arfordirol fywiog a chynaliadwy.

Cyflawniadau

- Hyd yn hyn mae 80% o staff Caban wedi'u recriwtio a staff yr amgueddfa wedi'u recriwtio'n llawn. Mae'r rhan fwyaf o'r staff yn byw yn y pentref ei hun neu o fewn radiws o

10 milltir. Cafodd nifer o staff Caban eu recriwtio drwy ddiwrnod recriwtio lleol neu o ganlyniad i'r diwrnod agored cymunedol cyn agor yn swyddogol lle mynegodd y cyhoedd ddidordeb mewn gweithio yno.

- Hyd yn hyn mae'r fasnach dwristiaeth ym Mhentywyn wedi bod yn dymhorol gyda'r rhan fwyaf o fusnesau yn cau ddiwedd mis Hydref ac yn ailagor yn y gwanwyn. Bydd y cyfleuster hwn ar agor drwy gydol y flwyddyn a gyda chalendr digwyddiadau drwy gydol y flwyddyn yn denu ymwelwyr dros nos a dydd drwy'r tymor tawelach gan roi cyfle i fusnesau eraill Pentywyn sy'n ddibynnol ar dwristiaeth ymestyn eu misoedd masnachu, yno yn cynnal a chadw eu staff hefyd.
- Bydd y cyfleusterau newydd, ynghyd â chalendr digwyddiadau drwy gydol y flwyddyn sy'n adeiladu ar y digwyddiadau rheolaidd presennol, yn denu mwy o ymwelwyr i Bentywyn ac yn adeiladu ar y cynnig twristiaeth presennol.
- Mae llety â gwasanaeth Caban yn darparu elfen arall i'r cynnig llety presennol, carafanau sefydlog yn bennaf gyda rhywfaint o B&B, hunanarlwyo a safle gwersylla, a fydd yn apelio at gynulleidfa arall ac yn denu cynulleidfa arall.
- Mae ystafelloedd gwely hygyrch, cyfleusterau newid, toiledau, gweithgareddau rhyngweithiol yn yr amgueddfa, cadeiriau olwyn sy'n gyfeillgar i'r traeth a manau parcio i'r anabl yn sicrhau bod y gyrchfan yn gwbl gynhwysol.
- Mae Caban wedi creu 8 o swyddi llawn amser ac 11 swydd rhan-amser ac mae 80% wedi'i recriwtio i'r rolau hyn, mae'r amgueddfa wedi creu 1 swydd llawn-amser a 3 swydd rhan-amser ac wedi'i recriwtio'n llawn; mae'r rhan fwyaf o'r staff yn byw o fewn radiws o 10 milltir a rhai yn uniongyrchol ym Mhentywyn.
 - Mae busnesau lleol wedi ymateb yn gadarnhaol i'r cyfleusterau newydd ac yn awyddus i gydweithio i hyrwyddo busnesau, digwyddiadau ac ati ei gilydd ac ymestyn agor i'r tymhorau tawelach.
 - Mae'r gymuned wedi ymateb yn gadarnhaol ac yn awyddus i fwynhau'r cyfleusterau, cael mewnbwn i galendr digwyddiadau drwy gydol y flwyddyn a bod yn rhan o'r gyrchfan arfordirol fywiog a chynaliadwy newydd sy'n cynnal amrywiaeth o fusnesau twristiaeth, o gaffis a pharlyrau hufen iâ i logi traeth a syrffio a gweithgareddau awyr agored ac yn annog busnesau newydd i fuddsoddi ym Mhentywyn.

Effaith y prosiect

- Bythefnos cyn agor cynhaliodd Caban ddiwrnod agored i'r gymuned leol gael taith o amgylch yr adeilad, cwrdd â'r staff ac ateb unrhyw gwestiynau. Daeth 412 o bobl i mewn, gyda 98% yn rhoi adborth cadarnhaol.
- Deilliannau cadarnhaol o'r digwyddiad hwn fel a ganlyn:
 - Ymholiadau i logi lleoedd ar gyfer digwyddiadau a chyfarfodydd wythnosol
 - Rhwydweithio gyda busnesau lleol ar ffyrdd o weithio gyda'i gilydd
 - Ymholiadau i archebu'r ystafelloedd ar gyfer grwpiau preswyl gan gynnwys coleg a phrifysgol
- Ers hynny mae Caban eisoes wedi cysylltu â nifer o fusnesau lleol sy'n cynnig gostyngiadau i westeion Caban ar y gweithgareddau maen nhw'n eu darparu.
- Archebion – mae codau post yn amrywiol ond yn awgrymu bod y mwyafrif yn dod o Lundain ac ar hyd coridor yr M4 gan ddod â gwariant ymwelwyr i mewn o'r tu allan i'r ardal a'r sir.
- Mae bwyd yn dod o gynhyrchwyr a chyflenwyr lleol ac felly'n cefnogi'r gadwyn gyflenwi leol a'r diwydiant bwyd lleol. Mae Caban hefyd yn hyrwyddo'r cynhyrchwyr lleol yn weithredol.
- Mae'r lleoliadau'n darparu manau dan do ac awyr agored i'r gymuned gwrdd, hyrwyddo iechyd a lles, brwydro yn erbyn unigedd a hyrwyddo'r pentref fel lle i fod yn falch o fyw ynddo.

- Gofynnwyd i'r gymuned am fewnbwn ar y math o weithgareddau a digwyddiadau yr hoffent eu gweld yn cael eu cynnal yn y lleoliadau drwy gydol y flwyddyn ac er enghraifft, croesawodd Helfa Wyau'r Pasg 140 o blant a'u teuluoedd - digwyddiad llwyddiannus a gafodd effaith gadarnhaol ar y gymuned leol.

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Gweithredu cadarnhaol – pobl anabl (I)
 Ymgysylltu â grwpiau mynediad i'r anabl (I)
 Gweithgaredd sy'n cefnogi siaradwyr y Gymraeg (I)
 Gweithgaredd sy'n hyrwyddo'r Gymraeg (I)
 Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol (I)
 Datblygu cynllun teithio sefydliadol a mentrau trafniadaeth gynaliadwy (I)
 Mesurau effeithlonrwydd adnoddau (I)
 Safonau BREEAM (I)
 Defnyddio SUDS (N)
 Integreiddio seilwaith gwyrdd (I)
 Datblygu Cod Eco (I)
 Cefnogaeth ar gyfer gweithgaredd bioamrywiaeth ar safle a ariennir drwy SF's (I)
 Cynlluniau rheoli amgylcheddol safle (I)
 Datblygu / ymgysylltu â Hyrwyddwr TCC (I)
 Integreiddio cymal cymdeithasol (I)
 Gweithgaredd arfer da ymgysylltu â rhanddeiliaid (I)

Gweithgarwch ar ôl y prosiect

- Bydd Caban ac Amgueddfa Cyflymder Tir yn ymgeisio i Croeso Cymru am achrediad VAQAS.
- Mae Caban yn cysylltu â busnesau lleol i gynnig gostyngiadau i westeion Caban ar y gwasanaethau maen nhw'n eu darparu e.e. fforio arfordirol, gweithgareddau awyr agored, llogi traeth/syrffio.
- Mae'r Amgueddfa mewn partneriaeth â chwrs Dylunio Modurol Y Drindod Dewi Sant i arddangos gwaith myfyrwyr
- Mae'r Amgueddfa wedi cysylltu â Rheolwr Treftadaeth a Chyfleusterau Saundersfoot a ariennir gan ERDF/TAD i archwilio cydweithio ar brosiectau/profiadau ymwelwyr.
- Bydd yr Amgueddfa yn cysylltu â thŷ cychod Dylan Thomas i gynnig tocynnau croeshyrwyddo/deuol.
- Lletya awduron/blogwyr teithio a chwaraeon modur i brofi arhosiad yn Caban a thaith o amgylch yr Amgueddfa.
- Cynnal calendr amrywiol o ddigwyddiadau drwy gydol y flwyddyn wedi'u hanelu at ymwelwyr a'r gymuned leol a bydd yn ymgysylltu â'r gymuned i gael adborth a mewnbwn i'r math o ddigwyddiadau yr hoffent eu gweld. Hefyd cysylltu â grwpiau lleol a busnesau eraill i hyrwyddo digwyddiadau ychwanegol ar wefan Caban.
- Buddsoddi mewn hyfforddi a datblygu staff.
- Digwyddiadau i staff CCC gymryd rhan ynddynt fel timau ac unigolion a defnyddio lleoliadau ar draws y sir. Yn dilyn cyfarfod diweddar gydag ASG, maent yn ychwanegu lleoliad/digwyddiad ychwanegol at eu hamserlen ac yn cynnwys Pêl-foeli Traeth ar Arena Chwaraeon y Tywod.

Cyrchfan Denu Twristiaeth Glannau Caernarfon – Castell Caernarfon

Arweinydd: Gwasanaeth yr Amgylchedd Hanesyddol, Llywodraeth Cymru

Nod y prosiect oedd gwella mynediad i lefelau uchaf prif dŵr y castell - gan gynnwys mynediad i bobl anabl - drwy lifft a llwyfan gwylio newydd. Roedd y prosiect hefyd yn darparu cyfleusterau WC newydd i bobl anabl, uwchraddio'r siop anrhegion bresennol, cynnig caffi bach i ymwelwyr a gwella'r cyfleusterau i geidwaid Cadw.

Yn ganolog i'r prosiect mae dehongliad artistig newydd sy'n canolbwyntio ar y thema 'y dwylo a adeiladodd y castell.' Nod y dull modern hwn o ddehongli yw cyflwyno stori'r castell o safbwynt gwahanol gan annog ymwelwyr i ail-feddwl sut maen nhw'n gweld hanes y safle.

Dyddiad dechrau: Medi 2016
Dyddiad gorffen: Rhagfyr 2022

Cyfanswm costau'r prosiect: £5,313,553
£1,040,758
Buddsoddiad TAD/ERDF: £4,272,795
Arian cyfatebol:

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	7.5	9
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	0	1
Tir a ddatblygwyd (Ha)	0	0
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	300	719

Cyflawniadau'r prosiect

Amcanion allweddol

Nod gwreiddiol y prosiect oedd darparu gwell mynediad ffisegol a deallusol i Borth y Brenin, darparu cyfleusterau toiled newydd i bobl anabl, uwchraddio'r siop anrhegion bresennol, darparu cynnig caffi bach i ymwelwyr a gwella'r cyfleusterau ar gyfer ceidwaid Cadw yn fawr.

Cyflawniadau

Roedd y gwaith eu hun yn cynnwys glanhau a chadwraeth helaeth o gerrig hanesyddol Tŵr Porth y Brenin, y brif fynedfa i Gastell Caernarfon. Gosodwyd platiau llawr newydd ar lefel gwaelod, y lefel cyntaf a'r to a'r manau mewnol a osodwyd i ddarparu toiledau hygrych, cyfleuster toiled 'Changing Places', siop wedi'i hadnewyddu, ardaloedd staff llawer gwell, gosod dehongliad newydd i bob lefel (ac o fewn wardiau'r castell hefyd), lle addysg wedi'i adnewyddu, lifft gwydr newydd i gynyddu hygrychedd corfforol trwy'r rhan hon o'r castell ac i gael mynediad at dec uchaf to newydd. Cadwyd y tramwyfeydd presennol o fewn y tyrau a gosodwyd goleuadau newydd. Cwblhawyd grisiau troellog cerrig canoloesol mewn pren, gan greu dolen i ardal eistedd y tu allan.

Yn ganolog i'r prosiect mae dehongliad artistig newydd sy'n canolbwyntio ar y thema 'y dwylo a adeiladodd y castell.' Nod y dull modern hwn o ddehongli yw cyflwyno stori'r castell o safbwynt gwahanol gan annog ymwelwyr i ail-feddwl sut maen nhw'n gweld hanes y safle.

Roedd gan yr holl waith ganiatâd Cynllunio a Heneb Gofrestredig a chymeradwyaeth ICOMOS(DU) gan fod y gwaith yn rhan o Safle Treftadaeth y Byd. Roedd tîm y prosiect wedi cynnal ffocws y datblygiadau drwy gydol y contract.

Cwblhawyd y gwaith (a thystysgrifau meddiant a gyhoeddwyd gan y pensaer) erbyn diwedd Rhagfyr 2022 a'u hagor i'r cyhoedd ym mis Ebrill 2023.

Effaith y prosiect

Cynyddwyd nifer y staff gwarchodol yng Nghastell Caernarfon i ddarparu ar gyfer y cynnydd disgwylidig mewn ymwelwyr.

Rhoddwyd y cyfleuster caffi o fewn Porth y Brenin allan i dendro trwy Gwerthwch i Gymru/Sell2Wales. Yn y pen draw, dyfarnwyd contract i weithredwr caffi lleol (BBaCh) sydd wedi'i leoli yng Nghaernarfon.

Defnyddiwyd rhai o'r ardaloedd lawnt o fewn y castell ar gyfer lleoli darnau dehongli newydd i esbonio'r naratif a grëwyd gan ddylunwyr y prosiect.

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Mesurau gweithredu cadarnhaol – pobl hŷn (N)

Mesurau gweithredu cadarnhaol – pobl anabl (I)

Ymgysylltu â Grŵp Mynediad i'r Anabl (I)

Gweithgaredd sy'n hyrwyddo'r Gymraeg (a Diwylliant) (I)

Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol (I)

Datblygu cynllun teithio sefydliadol a mentrau trafniadaeth gynaliadwy (I)

Mentrau effeithlonrwydd adnoddau (I)

Cynlluniau Rheoli amgylchedd y safle (N)

Gweithgaredd adeiladu sgiliau cymunedol (I)

Datblygu / ymgysylltu Pencampwyr CCT (N)

Integreiddio cymalau cymdeithasol (I)

Gweithgaredd arfer da ymgysylltu â rhanddeiliaid (I)

Porth Ymwelwyr Rhyngwladol Ynys Cybi

Arweinydd: Cyngor Sir Ynys Môn

Arwyddion a byrddau dehongli ym mhorthladd y fferi ar gyfer ymwelwyr rhyngwladol; mynediad at welliannau i Eglwys Sant Cybi a Chaer Rufeinig; arwyddion newydd ar gyfer teithiau hunan-dywys ar Ynys Cybi; gwelliannau i'r ganolfan ymwelwyr a'r toiledau ym Mharc Breakwater, Caergybi; a thoiledau wedi'u hadnewyddu yn Sgwâr Swift, Caergybi.

Dyddiad dechrau: Ebrill 2016
Dyddiad gorffen: Mai 2023

Cyfanswm costau'r prosiect: £2,820,207
Buddsoddiad TAD/ERDF: £1,737,927
Arian cyfatebol: £1,082,280

Dangosydd WEFO	Targed	Cynnydd hyd yn hyn
Swyddi wedi'u lletya	3	
Llety BBaChau	1	
Tir a ddatblygwyd	0.49ha	
Adeiladau a grëwyd/wedi'i adnewyddu	250m2	
Dangosyddion ychwanegol		
Nifer yr ymwelwyr	18,000	
Swyddi anuniongyrchol wedi'u creu	13	

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	2.5	2.5
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	1	0
Tir a ddatblygwyd (Ha)	0	0
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	250	250

Cyflawniadau'r prosiect

Llwyddodd y prosiect i gyflawni'r rhan fwyaf o'r targedau allbwn ar swyddi sy'n cael eu lletya a chreu / adnewyddu eiddo.

Bydd Canolfan Ymwelwyr Parc Breakwater wedi'i hadnewyddu a'i hymestyn yn darparu ar gyfer 2 swydd. Bydd ciosg Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru yn darparu ar gyfer 0.5 swydd (rhan amser). Mae dros 250m² o adeiladau wedi'u hadnewyddu neu eu hymestyn sy'n cynnwys Canolfan Ymwelwyr Parc Breakwater, toiledau Parc Breakwater, Kiosk Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru, Cyfleusterau Cyhoeddus Sgwâr Swift a Thŵr Rhufeinig Sant Cybi. Ni chyflawnodd y prosiect y targed ar gyfer 1 BBACh a oedd wedi'i gynllunio ar gyfer canolfan ymwelwyr Parc Breakwater.

Effaith y prosiect

Mynediad i gyfleusterau, hanes, treftadaeth a diwylliant

Mae'r cyfleusterau gwell ar gael i'r gymuned leol gael mynediad atynt, ac mae'n darparu mwy o gyfleoedd i ymgysylltu â hanes, treftadaeth a diwylliant lleol a fyddai wedi bod yn llai ar gael heb y prosiect hwn. Yn benodol, mae'r Ganolfan Ymwelwyr ym Mharc Breakwater gerllaw, ardal chwarae a grëwyd yn ddiweddar ac mae'n rhoi cyfle i gael gafael ar wybodaeth am hanes yr ardal a'r amgylchedd lleol trwy amrywiaeth o gasgliadau dehongli sydd newydd eu gosod.

Buddion i'r economi leol ac i ymwelwyr

Mae'r cynllun gwella ffyrdd yn darparu mapiau a gwybodaeth lywio o ansawdd uchel i ganiatáu i ymwelwyr ddod o hyd i leoliadau, atyniadau a busnesau allweddol yn hawdd. Bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol ar sawl busnes lleol gan fod yr ardal yn haws llywio a hyrwyddo ymwelwyr i'w harchwilio. Yn benodol y nifer uchel o deithwyr llongau mordeithio annibynnol sy'n cyrraedd y porthladd a bydd yn hyrwyddo ymwelwyr i archwilio'r dref a'r ardal ehangach.

Mae'r cyfleusterau cyhoeddus modern yn Sgwâr Swift yn helpu i annog ymwelwyr a hyd arhosiad yng nghanol y dref sydd yn ei dro yn cael effaith gadarnhaol ar fusnesau yn yr ardal.

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Cyfle Cyfartal, Prif Ffrydio Rhywedd, a'r Gymraeg (I)

Datblygu Cynaliadwy (I)

Trechu Tlodi ac Allgáu Cymdeithasol (I)

Gweithgarwch ar ôl y prosiect

1. Llai o gostau rhedeg – bydd costau rhedeg is y cyfleusterau cyhoeddus a'r Ganolfan Ymwelwyr yn dod i'r amlwg ar ôl blwyddyn o weithredu oherwydd y nodweddion ynni isel a charbon isel fel systemau PV solar, gwresogyddion is-goch a phympiau gwres ffynhonnell aer.
2. Bydd Canolfan Ymwelwyr Parc Breakwater yn cynnal amrywiaeth o ddigwyddiadau a gweithgareddau ychwanegol drwy dîm AHNE / Cefn Gwlad y Cyngor a phartneriaid allanol eraill yn ystod y 12 mis nesaf a thu hwnt.
3. Newid i ganfyddiadau teithwyr mordeithiau – disgwylir y bydd y datblygiadau newydd yn arwain at ganlyniadau mewn adolygiadau / adborth cadarnhaol a gwell canfyddiad o'r ardal a fydd yn hyrwyddo teithwyr llongau mordeithio yn y dyfodol i archwilio'r ardal wrth alw yn y porthladd. Disgwylir i hyn gael ei wireddu yn ystod y tymor mordeithio hwn ac yn dilyn tymhorau mordeithio.

Rheilffordd Dyffryn Rheidol: Cymru i'r Byd

Arweinydd: Rheilffordd Dyffryn Rheidol Cyf

Nodau'r prosiect oedd creu profiad newydd i ymwelwyr i derfynfa Aberystwyth ar reilffordd Dyffryn Rheidol ac adfer y cerbydau hanesyddol a galluogi mynediad anabl i bob rhan o'r rheilffordd. Trosi sied injan presennol yn atyniad ymwelwyr newydd ac amgueddfa injan stêm; plattform newydd, swyddfa docynnau a chaffi; adleoli bloc toiledau a chanopi; ac adeilad storio ar gyfer y stoc hyfforddi Treftadaeth. (Bydd yr holl elfennau a ariennir gan ERDF yn cael eu cwblhau ym mis Mehefin 2023. Bydd pecyn gwaith ychwanegol, a ariennir y tu allan i'r gwaith yn cael ei gwblhau ym mis Awst 2023).

Dyddiad dechrau: Mawrth 2016
Dyddiad gorffen: Mehefin 2023

Cyfanswm costau'r prosiect: £3,309,260
£1,612,946
Buddsoddiad TAD/ERDF: £1,696,314
Arian cyfatebol:

Dangosydd WEFO	Targed	Cyflawni
Swyddi wedi'u lletya (rhif)	34	37
Busnesau Bach a Chanolig wedi'u lletya (rhif)	1	1
Tir a ddatblygwyd (Ha)	1,618	1,618
Adeiladau a grëwyd / adnewyddwyd (m2)	5100	3,587

Cyflawniadau'r prosiect

Amcanion allweddol

- Gwella seilwaith rheilffyrdd, dylunio gwaith cysylltiedig a rheoli prosiectau
- Gwella profiad ymwelwyr trwy ddarparu plattform, toiledau a chanopi newydd
- Gwella hygyrchedd i ymwelwyr
- Swyddfa Archebu Symudol
- Adeiladu Adeilad Storio Stoc Hyfforddi Treftadaeth
- Adeiladu Swyddfa Archebu
- Trawsnewid gofod arddangos newydd o sied injan Rheilffordd Great Western presennol yn atyniad newydd i ymwelwyr.

Cyflawniadau

Uwchraddio'r seilwaith rheilffyrdd ffisegol ar gyfer gwasanaethau locomotifau'n fwy effeithlon yn cynnwys; pyllau lludw a ddyluniwyd yn ergonomaid, ailgylchu system o'r 1930au ar gyfer dyfrio locomotifau yn gyflym, cam glo gyda system atal llwch er mwyn lleihau trin â llaw. Mae'r holl

nodweddion yn gwella effeithlonrwydd ac yn caniatáu mwy o amser i newid cerbydau trên neu i ddefnyddio cyfleusterau golchi gwell.

Roedd y gwaith yn cynnwys tirlunio, lefelu, draenio a darparu seilwaith cyfathrebu. Roedd y prosiect hwn yn cael ei reoli yn fewnol.

Mae timau cynnal a chadw trac y rheilffordd wedi adeiladu a chomisiynu seilwaith rheilffyrdd newydd ar ffurf traciau, pwyntiau, *sidings* a gofynion signalau cysylltiedig.

Mae plattform newydd wedi'i greu i deithwyr fynd ar y trenau. Mae gan y plattform arwyneb llyfn ar gyfer cadeiriau olwyn, a chadeiriau gwthio. Mae palmant botymog yn cael ei ddarparu ar ymyl y plattform.

Mae ffensys wedi'i ddarparu i reoli llif ymwelwyr o'r plattform pan fydd un trên yn cyrraedd ac mae'r trên yn cael ei baratoi ar gyfer y daith nesaf. Mae hyn yn caniatáu i staff sicrhau bod y trên yn cael ei lanhau a'i baratoi i safon uchel cyn i deithwyr ychwanegol fynd ar y trên.

Mae adeilad toiled yr orsaf yn darparu cyfleuster toiled o ansawdd uchel ar gyfer ymwelwyr rheilffordd. Cafodd y toiledau eu cynnwys yng ngwobrau "Tŷ Bach y Flwyddyn" a ddisgrifiwyd fel yr Oscars ystafelloedd ymolchi a chawsant raddiad platinwm a llu o wobrau eraill.

Mae canopi o'r hen orsaf wedi cael ei hail-leoli ac mae'n darparu man aros dan do. Mae gan y plattform ardal wyllo sy'n caniatáu i ymwelwyr weld y locomotifau yn dod allan o'r sied injan ac yn rhoi golygfeydd o'r golofn ddŵr a'r cam glo gan ychwanegu at brofiad yr ymwelydd.

Prynwyd a gosodwyd Swyddfa Archebu dros dro ar y plattform. Fe wnaeth cownter gwerthu tocynnau mawr wella'r profiad prynu'r tocyn yn fawr o'i gymharu â'r cyfleuster a gymerodd ei le.

Adeiladwyd adeilad storio diogel stoc hyfforddi treftadaeth. Mae'r cyfleuster yn cynnwys cyfleusterau cynnal a chadw pwrpasol ar gyfer y fflyd gerbydau, rhai ohonynt dros 100 mlwydd oed.

Bellach mae modd cadw wagenni hanesyddol a oedd wedi'u storio y tu allan dan do, gan ddiogelu'r arteffactau hyn rhag difrod o awyr y môr. Mae hyn yn cynnwys y Wagen Gwartheg hanesyddol a adferwyd yn ddiweddar yng ngweithdy Aberystwyth

Mae Swyddfa Archebu newydd wedi'i hadeiladu ar safle hen adeilad storio. Mae'r adeilad modern wedi'i adeiladu mewn arddull bensaernïol rheilffordd draddodiadol ac wedi'i ddylunio mewn ffordd i fod yn gynaliadwy gan ddefnyddio golau naturiol a'i gynhesu gan ddefnyddio gwres ffynhonnell aer sy'n cael ei bweru gan y paneli solar ar y safle.

Mae'r gofod manwerthu wedi cynyddu'n sylweddol o'i gymharu â'r Swyddfa Archebu dros dro. Mae hyn wedi caniatáu i'r rheilffordd gynyddu nifer yr ystodau cynnyrch sy'n cael eu stocio.

Mae sied injan sied Great Western yn cael ei throi'n waith atyniad ymwelwyr newydd unwaith y bydd wedi'i chwblhau, bydd yn darparu man arddangos unigryw mewn amgylchedd rheilffordd atmosfferig sy'n arddangos ein casgliad hanesyddol o locomotifau cul, cerbydau ac arteffactau.

Bydd yr adeilad yn darparu gofod digwyddiadau gyda gwahaniaeth ar gael i'w llogi gan y cyhoedd.

Ochr yn ochr â'r dangosyddion a nodwyd, mae'r buddion hirdymor a ragwelir sy'n gysylltiedig â'r gweithrediad yn cynnwys:

- **Gwell integreiddio trafndiaeth gyda gorsaf reilffordd Network a therfynfa fysiau.** Mae llwybr pwrpasol wedi'i adeiladu i gysylltu â chanol tref Aberystwyth, gyda mynediad hawdd yn uniongyrchol i'r brif orsaf reilffordd a'r orsaf fysiau.
- **Gwell mynediad parti bws.** Mae maes parcio gwell wedi'i adeiladu gan ddefnyddio cronfeydd y rheilffordd ei hun. Mae hyn yn darparu nifer fawr o leoedd ychwanegol i ymwelwyr.
- **Potensial ar gyfer defnydd o'r safle gyda'r nos fel lleoliad ar gyfer perfformiad byw.** Mae rhai rhannau o'r safle wedi cael eu defnyddio ar gyfer perfformiadau byw gan gynnwys adloniant i westeion priodas sy'n teithio ar drenau siarter a bandiau ysgol a cherddorion yn diddanu ymwelwyr. Unwaith y bydd sied Rheilffordd Great Western wedi'i chwblhau, mae lle enfawr i ddefnyddio'r cyfleuster ar gyfer amrywiaeth o ddefnyddiau. Mae lle i'r adeilad gael ei ddefnyddio ar gyfer digwyddiadau gyda'r nos fel perfformiadau comedi yn ystod Gŵyl Gomedï Aberystwyth.
- **Ffrydiau refeniw pellach o ddigwyddiadau thematig fel digwyddiadau Nadolig arbennig.** Bydd sied Rheilffordd y Great Western yn caniatáu i'r rheilffordd leihau natur dymhorol y busnes trwy ehangu ein rhaglen o ddigwyddiadau yn ystod y gaeaf sy'n cynnwys digwyddiadau Nadolig fel trenau Siôn Corn.
- **Gwell mynediad i bobl anabl nid yn unig i'r safle ond hefyd ein cerbydau anabl yn y dyfodol.** Mae profiad ymwelwyr y rheilffordd bellach yn gwbl hygyrch i ddefnyddwyr cadair olwyn. Mae'r Swyddfa Archebu a'r cyfleusterau llwyfan newydd yn ei gwneud hi'n hawdd i ddefnyddiwr cadair olwyn symud o gwmpas y safle, ac maent wedi'u cynllunio ar y cyd â'i gilydd.
- **Mwy o wariant gan deithwyr ac ymwelwyr yn y swyddfa docynnau a'r sied arddangos.** Er bod ffigurau ymwelwyr wedi lleihau ychydig oherwydd lefelau pandemig cyn Covid, mae'r gwariant eilaidd y pen ar fanwerthu wedi cynyddu'n sylweddol oherwydd yr ystod fwy o gynhyrchion sydd ar gael, mwy o le cylchrediad ar gyfer mentrau pori a hyrwyddo.

Effaith y prosiect

- Profiad ymwelwyr cwbl hygyrch o ollwng i reidiau trên. Mae hyn yn cynnwys toiledau.
- Gwell parcio a mynediad i ymwelwyr.
- Profiad gwell i ymwelwyr.
- Swyddfa archebu mwy a gofod manwerthu i alluogi amddiffyn tywydd gwlyb ymwelwyr cyn mynd ar drên.
- Cerbydau treftadaeth wedi'u diogelu a'u storio mewn amgylchedd addas yn hytrach na'u cadw y tu allan
- Gofod arddangos amgueddfa newydd sy'n caniatáu agor drwy gydol y flwyddyn (Dal i gael ei gwblhau gyda gwaith y tu allan i brosiect Croeso Cymru)
- Ein galluogi i agor yn ystod anterth y cyfyngiadau yn ystod y pandemig. Roedd yr adeiladau a'r gofod newydd yn caniatáu gweithredu pellter cymdeithasol.
- Darparu budd masnachol drwy fwy o refeniw manwerthu
- Llai o effeithiau tymhorol y busnes rheilffordd
- Diogelu a chreu swyddi
- Cyfrannu at falchder dinesig ac ymdeimlad o le – profiad ymwelwyr o safon a delwedd gadarnhaol o Aberystwyth a Chanolbarth Cymru

Cyflawni themâu trawsbynciol? (Ie/Na)

Mesur gweithredu cadarnhaol – pobl anabl (I)

Mesur gweithredu cadarnhaol – pobl hŷn (I)

Gweithgaredd sy'n cefnogi siaradwyr y Gymraeg (I)

Annog entrepreneuriaeth a mentrau cychwyn busnes i annog mwy o fenywod i fanteisio arnynt (I)

Integreiddio seilwaith gwyrdd (I)

Cefnogaeth ar gyfer gweithgarwch bioamrywiaeth ar safle a ariennir drwy SFs (I)
Mesurau effeithlonrwydd adnoddau (I)
Integreiddio seilwaith glas (I)
Datblygu Cod Eco (I)
Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol (I)
Defnyddio Systemau Draenio Trefol Cynaliadwy (SuDS) lle bo'n berthnasol (I)
Gweithgaredd Adeiladu Sgiliau Cymunedol (I)
Cynlluniau gwirfoddoli (I)

Gweithgarwch ar ôl y prosiect

- Y gallu i agor prif safle Aberystwyth drwy gydol y flwyddyn ar gyfer mynediad cyhoeddus a gweithgareddau sy'n gysylltiedig â thwristiaeth.
- Gwelliannau pellach i nifer yr ymwelwyr dros y blynyddoedd nesaf.